

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08168

RUSISHE LIRIK

Berl Lapin

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

רוסישע ליריק

איבערזעצט פון ב. לאפין

פארווארט פון דר. ח. זשימלאָווסקי

פארלאג „ניי-צייט“, ניו יארק

1919

Copyright, 1919,
by Lewis Cahan

אינהאלטס-פערצייכנים.

א פאָר ווערמער פון איבערזעצער.
פאָרוואָרט פון דר. ה. זשימלאָווסקי

פּוּדוּזש

א. ס. פּוּשקין :

- 3 שרים —————
- 6 א ווינטער-וועג —————
- 8 א ווינטער-נאַכט —————
- 10 ניט זינג —————
- 11 דער דערטרונקענער —————
- 15 * כ'בלאָנזשע אין גאס-רויש ענגען —
- 17 אָסיען (אויסצוג פון יעוונגעני אַניעגין) —
- 18 דער וואַלקען —————
- 19 א פּויגעל —————
- 20 * גאָב אומזיסטער —————
- 21 א פארשווערונג —————

פ. טיומשעוו :

- 25 SILENTIUM —————
- 26 פריהלינגס-שטראָמען —————
- 27 א. וו. פלעטנעוו'ס אלבום —————
- 28 * אויף ס'ניי וועט זיין אלץ ווי אַמאָל —

א. וו. קאַלצאָוו :

- 31 * * * ס'יאָגען ווינטען —————
- 32 * * * ס'שיינט די זון דאן —————
- 33 * * * זעץ איך זיך ביים טיש —————
- 34 * * * נעהם ארום —————
- 36 * * * וואס ט'מען מיד מיט נוואלד —————
- 38 * * * איך זאָג קיינעם ניט אויס —————
- 39 * * * קעגען דיר האָב איך, גאָט, —————

מ. י. לערמאַנמאַוּ :

- 43 א תפּלח -----
- 44 א זענעל -----
- 45 איו צוקונפּט -----
- 46 דער כּוּם פּון לעבען -----
- 47 דער פעלז -----
- 48 הימעל און שטערען -----
- 49 פּון צושיידען -----
- 50 וואונדערבארע קלאַנגען -----
- 51 דער מלאַך -----
- 52 לאַנגווייליג, אומעטיג... -----
- 53 כ'נעה אליון ארויס -----
- 54 די צואה -----
- 56 דער בעטלער -----
- 57 ** זי ציהט ניט צו מיט שטאַלצער שעהנהייט
- 58 באראַדינאָ -----
- 62 11טער יון 1831 -----
- 74 מצירי (מאַנאַכען) -----

א. פעט

- 110 ** שטילער מורמעל, העלער נגון -----
- 109 באַנינען -----
- 111 ** גלייד ווי וואַלקען כּוואליעם -----
- 112 ** כ'בין לאַנג אונכאוועגליך געשטאַנען -----
- 113 א שמעטערלינג -----
- 114 מרה שחורה -----
- 116 נאך א שטורם -----
- 117 ביהנען -----

א. ס. ניקיטיין :

- 121 ** ס'שיינט אין שטוב די לבנה... -----

א. נ. פּלעשמשיעוּוּ :

- 125 דער אייניקעל -----
- 126 ** דו האַסט מיין קינד מיין טרייע -----
- 127 ערווארטונג -----

פּוּדוּשׁ

י. פּאַלאַנסקי :

- 181 דער וועג -----
182 די טרעפערקע -----
184 נאכט -----

ג. נעקראסאָוו :

- 189 דער ניט געשניטענער בייט -----

ג. מינסקי :

- 143 כ'האַב מורא -----

פ. סאַלאָנוב :

- 147 * * עפען אויף שנעל דיין טהיר -----
184 * * האַסט נישט גערעדט -----
149 * * אין דער נאַכטיגער שטילקייט און רוה -----
150 מיין ביזער פריינד -----
151 אין דער ווייט -----
152 לוסטיגע פריינדיגן -----
153 וויטער פריינד -----
154 אין שווערע רגע'ס -----
155 אין גארטען -----
156 מיין וועג -----
157 די וויג -----
159 א וויגליעד -----
161 דער שלאָף און דער טויט -----
163 אירינא -----

וו. בריוואָוו :

- 169 דער מויערער -----

ק. ד. באַלמאַנט :

- 178 דער סוד פון דעם לעבען -----
174 ניט רעג מיך אויף -----
175 א וויגליעד -----
176 די איילענדע מינוט -----
177 אין דער וועלט -----
178 א הימיש בילד -----
179 דו צארטע פויגעל מיין ! -----
180 וואָרום ? -----

ג. סאַקאַלאָוו :

183 באַרוהיג מיך -----

ס. י. נאַדסאַן :

187 * * ניט זאָג מיר, ער איז טויט -----

188 אַ חלום -----

ד. מערעזשקאווסקי :

191 איינזאַמקייט און ליבע -----

192 דער טויט -----

מאַקסימ גאַרקי :

195 די לעגענדע פון מאַרקאָו -----

אַנדרעי בעלי :

199 זאַרג -----

יורי סוויאַטאַנאָר :

203 צוויי ליעדער -----

205 אין דעם נאַכטיגען שווייגען -----

א. נ. מייקאַוו :

209 * * ס'כוואליעט זיך דאָס פעלד מיט בלומען -----

210 אַ נייגריכיש ליעד -----

אַלעקסאַנדר בלאַק :

213 דער זומער־טאָג -----

214 שטאַרבען -----

א. ק. מאַלמאַטי :

217 ניט גלויב -----

218 אַסיען -----

פארווארט

א פאר ווערטער וועגען פאעזיע און איהר באדייט

1.

ווי א פארווארט צו לאפיו'ס אויסגעצייכענטע איבערזעצונגען פון דער רוסישער ליריק, וואלט זיך מיר געוואלט מיטטיילען דעם לעזער אייניגע פון יענע געדאנקען, וואס האבען מיך באשעפטיגט בשעת'ן לייענען די איבערזעצונגען אין די קארעקטור-בויגענס. דאס זיינען — געדאנקען וועגען פאעזיע און איהר באדייט פאר דעם מענשליכען לעבען און דער ענטוויקלונג פון דער מענשהייט. וואס אזוינס פאעזיע איז, ווייס קיינער ניט. דאס הייסט: א ל ע ווייסען דאס, ווייל עס איז ניטא אזא מענש אין אונזער וועלט, וואס זאל ניט האבען איבערגעלעבט א וועלכען עס איז פאעטישען צו-שטאנד, און עס איז ניטא אזא לעזער אויף דער וועלט, וואס זאל ניט האבען געשטאנען אונטער דער צויבער-וויקונג פון א וועלכען עס איז פאעטישען ווערק.

„מען ווייס ניט וואס אזוינס פאעזיע איז“ — איז דער טייטש: מען קאן אין ווערטער ניט אויסדריקען דעם תוך פון א „פאעטישער“ ערשיינונג, אין איהר אונטערשייד פון א „פראזאאישער“, ווי מען קאן אין ווערטער ניט באשרייבען די נפקא מינה פון א רויטער פארב ביז א גרינער פארב. ווייל „פאעזיע“, „פאעטישער צושטאנד“, „פאעטישע שטימונג“ איז אן אייגענארטיגער גייסט-צושטאנד, וואס שירט זיך אב מעהר

אָדער וועניגער שארף פון דעם געוועהנליכען, געזונטען, קלאָרען וואַד־זיין.

פון דעם לעכען און פון דער וויסענשאפט זיינען מיר באַקאַנט מיט אייניגע אנדערע נייס־צושטאַנדען, וואָס שיידען זיך אויף אַב מעהר אָדער וועניגער שארף פון דעם געוועהנליכען, געזונטען, קלאָר־רען וואַד־זיין. דאָס איז דער צושטאַנד פון חלום'ען אין שלאָף; פון „פאַר'חושט" און פאַר'חלום'ט זיין אויפ'ן וואָהר; פון דעם היפּנאָטישען שלאָף און דרעמעל, מיט וועלכען די וויסענשאפט איז ערשט ניט לאַנג באַקאַנט געוואָרען; פון „סאַסנאַבוליוזם", „קלאָר־זעהען" און „ספּיריטיסטישען טראַנס", מיט וועלכע די וויסענשאפט הויבט ערשט איצטער אָן נעהענטער באַקאַנט צו ווערען; אויך דער צושטאַנד פון משוגעת אין אַלע זיינע שטופען און מינים.

אַלע אַזעלכע אַלגעמיינע צושטאַנדען פון דעם מענשליכען גייסט רופּ איד אָן, אויף מליצה־לשון: „קאַלירטע פּסיכישע שטראַהלען", ווייל זיי שטעלען אוועק אין אַ געוויסער „פאַרביגער באַלייכטונג" אַלץ, וואָס קומט רעמאַלט פאַר אין דער מענשליכער נשמה: אַלע איהרע געפיהלען, געדאַנקען, וועלענישען, ווי אויך איהרע פּריידיגע און טרויעריגע שטימונגען.

דער „פּאַעמישער צושטאַנד" איז אפשר אַ געמיש פון אַ סך אַזעלכע אייגענאַרטיגע „קאַלירטע פּסיכישע שטראַהלען": אַ חלום'ען אויפ'ן וואָהר, אַ ביסעל טירוף, אַ סך זעלבסט־היפּנאָז, אַ ביסעל „קלאָר־זעהונג" און אפשר אויך „טראַנס". אָבער ווען אפילו אַ צענויפגעשטעלמער טרעט ער דאָך אַרויס, ווי אַן איינהייטליכער גאַנצער, און ניט אונז דעריבער אַ רעכט צו באַהאַנדלען איהם, ווי אַ ב א ז נ ד ע ר אַרמ „קאַלירטע פּסיכישע שטראַהלען". דערפון נעהמט זיך די שווערסייט, אָדער גאָר די אונמעגליכקייט צו באשריי־בען זיין „פאַרב".

דיכמער זיינען מעהר, איידער אנדערע מענשען, עלול אַריינצו־פאלען אין אַזאַ פּאַעטיש „באַפאַרבמען" גייסטיגען צושטאַנד. זיי קאנען אויך כמעט אינסטיקטיוו אויסקלייבען די פּאַסענדע ווער־

טער און צענויפשטעלען זיי אזוי, אז די ווערטער זאלען קאנען אָנ-
זאפען איז זיך דעם פּאָעטישען צושטאנד, ווי אַ באַשטימטען פּאָר-
פּוס, און דערנאָך אַרויסגעבען פון זיך דעמזעלבען דופט פון פּאָעזיע,
וועלכען דער דיכטער האָט דורכגעלעבט; מאַכען, אז אויך דער לע-
זער, אָדער דער הערער זאלען אַריינטרעטען אין דעמזעלביגען פּאָר-
עטישען „היפּנאָז“.

אויב אָבער מען קאן ניט וויסען אויף קלאַר דעם אינווענינטמען
תּוֹך פון אַ פּאָעטישען צושטאנד, קאן מען אָבער זעהר אַ סך אויס-
פּאַרשען און וויסען וו ע נ ע ז דעם ענין פון פּאָעזיע, — צ. ב.
וועגען איהר אורשפרונג און באַדייט פאר דעם מענשליכען לעבען.
דער פּאָעטישער צושטאנד איז אַ נ י י ע ר צושטאנד אין
דער וועלט, אַ ריין מענשליכער, געבוירען אויף אַ געוויסען עטאַפּ
אין דער קולטורעלער אַנטוויקלונג. זיינע קערענדלעך זיינען אפּשר
נאָך עלטער, אידער אין דער רעליגיע. אָבער צו אַן אייגענאַרטִיגער
פּלאַנץ איז די פּאָעזיע אויסגעוואַקסען ערשט אין דעם רעליגיעזען
לעבען: אין זיינע צערעמאָניעס, פּראָצעסיעס און גלויבונגען.

שוין אין די עלטערע פּאַרמען פון דער רעליגיע האָבען מיר אַ
רייכען שפּיעל פון דער פּ אַ נ ט א ז י ע אין דער באַשאַפונג פון
אַן איבערנאַטירליכער גייסטער־וועלט פון געטער, מלאַכים, דע-
מאָנען. מיר האָבען דאַרטען נ י י ע, אַוּמ ג ע ו ו ע ה נ ל י כ ע
ג ע פ י ה ל ע ז פון שוידער, צענויפגעגאַסען מיט האַפּענונג, פון
בענקשאַפט, צענויפגעגאַסען מיט גלויבען, פון הכנעה, צענויפגע-
גאַסען מיט ליעבע. מיר האָבען דאַרטען ע ק ס ט א ז ע ז, וואָס
פּאַרצויבערן די נשמה אין אַ ה י פּ נ אַ ט י ש ע ז צושטאנד.
ד י נ אַ ט ו ר אין די אַלטע רעליגיעס איז אַ ב אַ ל ע ב ט ע:
באַרג און טהאַל, וואַלד און טיך, שטיין און קוואַל האָבען זייערע
נשמות, וואָס קאָנען אַריינטרעטען אין אַ פּערבינדונג מיט מענשען.
עס זענען אין דער רעליגיע אויך פאַראַן די געוועהנליכע היפּנאָטישע
ווירקונגען פון ר י ט מ י ש ע ק ל אַ נ ג ע ז און ב א ו ו ע
נ ו נ ג ע ז אין דעם געזאַנג, דער מוזיק, דעם רעליגיעזען טאַנץ.

דאס אלץ זיינען עלעמענטען, וואס געפינען זיך אין א ביסעל אן אנדער פארם, אין יענעם גייסט־צישטאנד, וועלכען מיר רופען א פאעטישען. פון דעס טוועגען איז פאעזיע פארט ניט רעליגיע און רעליגיע איז ניט נאר פאעזיע.

ווען א רעליגיע־גלויביגער מענש איז געשטאנען פאר א היי־ליגען קוואל אין דער שטילער נאכט און האָט בחוש געזעהען, ווי דער קוואל „שלאַפט“, איז דער שלאַפען פון דעם קוואל געווען פאר איהם אן אוממיטעלער פּיזישער פאקט, ווי דאס שלאַפען פון דעם פערד און דעם הונט. דער קוואל איז פאר איהם געווען א באלעבטער, וועמענס נשמה עס נויטיגט זיך אין דוה און שלאַפּ.

ווען אבער דער דיכטער זעהט, ווי „ס'שלאַפּט די ערד אין בלויזע ליכט“, אָדער ווען ער גיט זיך איבער דער ווירקונג פון דעם „זילבער־ליכט און ווייכען וויעגען פון פארשלאַפּענעם קוואל“, ווייס ער, אז דער „שלאַפען“ פון דער ערד און דעם קוואל איז ניט קיין אוממיטעל־בארער פּיזישער פאקט. אמת, עס איז אויך פאר איהם א פאקט, ער זעהט דאס אזוי, ווייל ער געפינט זיך אין א פאעטישען צושטאנד, וואס צויבערט חלומות אויפ'ן וועהר אבער ערווייס, אז דער „שלאַפען“ פון דעם קוואל געהערט ניט צו דעם קוואל, אז דאס איז ניט מעהר ווי א בילד, וואס איז רעפּלעקטירט געווארען אין דעם דיכטערס פּאַנטאַזיע. דער אמת'ער קוואל האָט זיך אָבגעשפּיעגעלט אין דעם דיכטער'ס כוהר הדמיון; דארטען איז ער פארוואנדעלט געווארען אין א בילד פון אַ שלאַפענען קוואל, און דעם אמת'ען קוואל זעהט ער דורך זיין פּאַנטאַסטישען בילד, דורך זיין אייליוזיע.

דער אייגענטימליכער פאעטישער צושטאנד באַשטעהט אין דעם, וואס די ווירקליכקייט און די אייליוזיע גיסען זיך דאָ ניט צענויף אין איינעם און גאַנצען, וואס די אייליוזיע איז ווי א דורכזיכטיגער דינער שליער, דורך וועלכען דער דיכטער קוקט אויף דער ווירקליכקייט; און ערווייס דאָס האַלב אומ־

באואוסטער-הייד, און בעת די פאָעטישע איליוויע שמעהט פאר איהם אין דעם פאָדער-גרונט, ציטערט ערגעץ-וואו אין דעם הינטער-גרונט דער באַוואוסטזיין פון דעם נאָקעמען, ניכטערען ניט-פאָעטי-שען „אמת“.

באזונדערס שאַרף און בולט טרעט ארויס אַט דער פּאָעטי-שער שפיעל פון איליוויע און ווירקליכקייט, ווען מיר זיצען אין טעאָטער און זעהען צו און פייניגען זיך מיט די יסורים פון דעם העלד. מיר זעהען זיי, די יסורים און מיר פיהלען זייער פיוז, און מיר זיינען „אין גאַנצען“ אונטער דער מאכט פון דער איליוויע. אין גאַנצען? אָ, ניין! וואָלט דאָס געווען „אין גאַנצען“, וואָלטען מיר זיך אַ וואָרף געטהאָן אויף דער ביהנע און אויסגע-לייזט דעם העלד פון זיינע פייניגער. מיר טהוען דאָס ניט, ווייל מיר זיינען פאַר הײַפּאַטיזירט דורך דער פּאָעטי-שער איליוויע, ד. ה., דורך אַזאַ איליוויע, וואָס ווייס ערגעץ וואו אין הינטער-גרונט, אז זי איז אַן איליוויע, אַז זי פאַראַנדערט אין דער פאַנטאַזיע די ווירקליכקייט; און אין דער ווירקליכקייט איז דער „ליידענדער העלד“ גאָר אונזער פריינד, דער אַקטיאָר, אַ גוטמוטיגע, תמיד לוסטיגע און גליקליכע בריאה; און די איינגעפאלענע באַקען און די טיעפע רינגען ארום די אויגען פון דעם העלד זיינען אייגענטליך ניט קיין אנדער זאך, ווי בליי-פאַרב, אָנגעשמירט אויף דעם פנים פון אונזער פריינד, דעם אַקטיאָר.

אין דער רעליגיע איז אבער ניטאָ קיין נפאָ מינה צווישען ווירקליכקייט און איליוויע; דאַרטען גיעסען זיי זיך צענויף אין גאַנצען אין איינעם. די איליוויע ווערט אַן אוממי-טעל באַרע איבערלעבונג, אַ ריינע „ווירקליכקייט“.

דער פּאָעטישער צושטאַנד איז דעריבער אַ צושטאַנד פון אַ האַלב-באַוואוסטער איליוויע. דאָס איז ניט דער אוממיטעל-באַרער לעבען, נאָר אַ רעפּליקטירער לעבען, אַן אַב-

געשפיעגעלטער אין א מענשליכען דיכטערישען געמיטה, א לעבען מיט א צוטרעכט, מיט אן אויסטרעכט. אין אט דעם פאקט ליעגט די אורזאך, פאר וואס ערנסטע רעליגיעזע נאטורען, ווי די צ. ב. פון דער אלטער אידישער וועלט, האבן בען צו דער וועלטליכער, פרייער ניט רעליגיעזער פאעזיע אזא אומפריינדליכע שטעלונג. וואס פאר א ווערט קאן ביי זיי האבען א מענשליכע צוטראכטעכץ און אויסטראכטעכץ? זיי וועלען זיך בעסער האלטען פאר יענער פאעזיע וואס געפינט זיך אין דער רעליגיע, וואו די איליוזיע ווערט פארוואנדעלט אין אן אוממיטעלכערען פאקט און שטעלט זיך אוועק אין גאנצען אויף דעם פלאץ פון דער ווירקליכקייט. זיי ווילען דאס דערפאר, ווייל פאר זיי איז די רעליגיעזע איליוזיע ניט קיין אויסטראכטעכץ און צוטראכטעכץ, נאר דער אמת'ער אנהאלט פון דעם וועלטליכען געשעהען.

מחמת דעמוזעלביגען טעם, וואס די פאעזיע האט אין זיך דעם עלעמענט פון שפיעלען מיט איליוזיעס, האט דער גרויסער עולם א קנאפען באגריף פון איהר ווערט און באדייט פאר דעם מענשליכען לעבען און דער מענשליכער אנטוויקלונג. ס'איז סוף-כל-סוף — מיינען זיי — ניט מעהר, ווי א שפיעל, ווי א צייטפארטרייב; א גאנץ שעהנער צייטפארטרייב, אבער — צו דעם ערנסט פון דעם לעבען קומט ער ניט.

עס איז מיר ליידער אונגעגליך ארויסצוברענגען דא דעם גאנצען ווערט און דעם גאנצען באדייט פון דער פאעזיע, אבער צו איין איינציגען פונקט מוז איך דא צוציהען די אויפמערקזאמקייט פון דעם לעזער.

2.

ווען די ווירקליכקייט טונקט זיך אב אין דעם טיעפען פאעטישען געמיטה, קומט זי וויעדער ארויס א בארייכערטע, א

פ א ר ש ע ה נ ע ר ט ע : דער קוואל „שלאפט“, די וויסט „הערט
גאט'ס אנטפלעקען“, „ס'רעדט א שטערען מיט א שטערען“ א. ד. גל.
זי באקומט אויך נייע א י י ג ע נ ש א פ ט ע ו : דאס וויענען
זיך פון דעם קוואל אין לאפיו'ס איבערזעצונג פון פעט'ס א ליער —
אין „וואד“ און אז. וו.

אבער ניט נאר נייע בילדער און אייגענשאפטען באקומט זי.
אין דער טיעף פון דעם פאעטישען געמיטה רופט זי ארויס געוויסע
געפיהלען, שטימונגען און אפטימאל אויך קלאהרע געדאנקען. די
געפיהלען, שטימונגען און געדאנקען זיינען די אבקלאנגען פון דעם
דיכטער'ס נשמה אויף דער שטיק ווירקליכקייט וואס אין אריינגע-
זונגען געווארען אין זיין געמיטה. זיי, אט די אינוועניגסטע אב-
קלאנגען, דיסטירען זיין פאנטאזיע יענע בילדער און אייגענשאפטען.
יענע פארשטעלונגען און באגריפען, אפילו יענעם ריטם און זינג-
טאקט, וועלכע ער ווענדט אן, כדי די ווירקליכקייט וועדער ארויס-
צוברענגען אויף דער ליכטיגער שיין.

טראכט זיך אריין אין די פאר פערזען פון פאלאנסקי'ס „נאכט“:
„נאכט, פאר וואס איז מיר מ י י ע ר דיון זילבערנער שיין?
„מאכט ער זיס דיר אין אויג דיון באהאלטענער טרער?
„רוימט ער בשורות אין גירינגען הארצען דיר איין?
„צו באשיידט ער די רעש'ניש, וואס מאסערט
דיך שווער

אין אט דעם ליעד האבען מיר פאר אונז א לבנה-נאכט, וואס
האט זיך אבגעטונקט אין א דיכטער'ס געמיטה און אין ארויס-
געשוואמען צוריק ניט נאר א בארייכערטע, א פארשעהנערטע מיט
נייע בילדער און אייגענשאפטען (זי „מאכט פון דעם בלומען-טוי
גאלדענעם שוים“, און זי שטראמט אויפ'ן ים מיט דורכזיכטיגע
טריט“), נאר זי איז אויך א רומגעוועבט מיט גע-
פיהלען, שטימונגען און געדאנקען. די אלע
אבקלאנגען פון דעם דיכטער'ס נשמה אויף דער לבנה-נאכט זיי-
נען דעם דיכטער'ס, אבער אין זיין פאעטישער איליוזיע זיינען זיי

דער נאכט'ס געפיהלען, דער נאכט'ס שטימונגען, דער
נאכט'ס געדאנקען און זיי אלע זיינען „טייער“ דעם דיכטער.
דורכדעם גופא באקומט די לבנה-נאכט אן אבשאצונג
אין דעם דיכטער'ס געפיהל און שטימונג.

און אזוי איז דאס אויך מיט אלע אנדערע עלעמענטען פון דער
ווירקליכקייט, וועלכע דער דיכטער לאזט אראב אין דעם אָבגרונג
פון זיין נשמה. ער ברענגט זיי וועדער ארויף אין זיין פאָעטישען
ווערק בארייכערטע, פארשעהנערטע און ארומוגעבעטע
מיט זיינע געפיהלען און שטימונגען. און
דורכדעם גופא אויך אַבגעשאצטע אין זיין געפיהל און
אין זיין שטימונג.

וואס איז די ווירקונג פון אזא פאָעטישען ווערק? אויב עס
שטאַמט פון אַ גרויסען, אַריגינעלען דיכטער, וועט ער קודם כל (א)
אויפֿוועקען אין אונז די זעלביגע געפיהל
לען, וואס דער דיכטער האָט איבערגעלעבט, ער וועט דערנאָך (ב)
פארבינדען יענע געפיהלען מיט דער פון איהם „באָזונגענער“ ער-
שיינונג און וועט לסוף (ג) אריינפליעסען אין דערזעלביגער
אַבשאצונג פון דער ווירקליכקייט אין
געפיהל, וואס האָט געלעבט אין דעם דיכטער'ס נשמה.

אין אַט די דריי מאָמענטען לייענט אַ טייל פון דער אונגע-
הויערער קראפט און דעם אונגעהוירען באַדייט וואָס די פאָעזיע האָט
אין דער מענשליכער קולטור, אין דער אנטוויקלונג פון דער גאנצער
מענשליכער געזעלשאפט.

אויפֿוועקען אין אַ מענשענס ברוסט דיזעלביגע געפיהלען און
שטימונגען, וואס דער פאָעט לעבט איבער, הייסט באַריי-
כערן די מענשליכע נשמה מיט אַ נייעם אינהאַלט, וואָס וואָלט
איהר אפשר אהן דעם דיכטער'ס הילף געבליעבען פרעמד. און
האַט מען אין אויג, אז דער נייער אינהאַלט איז קודם כל געפיהל
און שטימונג. ווערט יעמאַלט אינגאנצען קלאַר די פולע
וויכטיגקייט פון דער נייער באַרייכערונג, ווייל — ווי אַן אַלטער

פסיכאלאג האט שוין דאס א מאל באמערקט — געפיהלען און שטי-
מונגען זיינען די שפייז פון דער נשמה. מיט זיי
דערנעהרט זי זיך, זי לעבט מיט זיי. א נשמה, וואס איז ארעם אין
געפיהלען און שטימונגען, איז אן ארעמע נשמה, א דעריגע נשמה,
וואס ווערט פארשמאכט אין הונגער און דאָרשט.

דעם פאָעט'ס נשמה איז אָבער די רייכסטע אין דעם פרט. אויף
דערויף איז ער א פאָעט. ער האָט אוצרות און אוצרות פון גע-
פיהלען און שטימונגען. און דאָרטען, וואו זיין אייגענער לעבען
רופט זיי ניט אַרויס, באַשאַפט זיין פאַנטאַזיע אַן אַנדער לעבען,
אַ סך אַנדערע לעבענס, מיט אַ סך אַנדערע מענשען, וואָס לעבען
דורך אַלערליי אַרטען געפיהלען און שטימונגען.

די רייכקייט און די טיעפקייט פון דעם פאָעט'ס געפיהלס-לע-
בען איז אזוי גרויס, אז אַ סך פאַרשער וואונדערען זיך ממש,
זוי אזוי איז דאָס פּסיכאלאָגיש מעגליך, אַ שעקספיר, אַ
געטהע, אַ שילער, אַ היינע, זאָלען קאָנען אין זייער געמיטה טראָגען
אזוי פיעל מענשליכע וועלטען, אזוי פיעל כאַראַק-
טער מיט אזוי פיעל פאַרשיידענע נשמות און געפיהלען אין זיי.

(די ריכטיגע דערקלעהרונג פון אַט דער ערשיינונג האָט, נאָך
מיין מיינונג נאָך, געפונען דער אידישער דענקער, געאָרג זימעל,
אָבער ס'איז ניט דאָ דער אַרט צו רעדען וועגען איהר).

על-כל-פנים איז אַ פאַקט, אז דער אמת'ער פאָעט איז דער גאון
אין געפיהלס-לעבען, ווי דער אמת'ער דענקער איז דער גאון אין
דער געדאַנקען-וועלט און ווי דער העלד פון דער ווילענס-טהאַט,
דער פאַלקס-פיהרער, דער רעוואָלוציאָנערער, דער אמת'ער שטאַטס-
מאַן, דער לאַסאַל, דער גאַריבאַלדי, דער נאַפּאָלעאָן, — איז אַ קוואַל
פון ברויזענדער ענערגיע און פון פראַקטישע ווילענס-שטרעמונגען.
און ס'איז אויך אַ פאַקט, אז די געפיהלען און שטימונגען, וואָס ווע-
רען געבאָרען אין אַ פאָעטישען צושטאַנד, פאַרשפריימען זיך אין
דער גאַנצער געזעלשאַפט, אַ דאַנק דער ווירקונג פון דער געהערטער
אָדער געלייענטער פּאָעזיע: דורך דעם פאַלקס-ליער, דורך די

רעליגיעזע תפילות, צערעמאניעס און געזאנגען, דורך דער פאָעטי
שער ליטעראַטור.

אָ סך נייַע געפיהלען, וואָס זענען דעם פרימיטיווען
מענשען געווען דורכאויס פרעמד, ווי צ. ב. די ראַמאָנטישע
ליעבע צו אַ פרוי, די באַוואַנדערונג פון נאַטור־שעהנקייטען, די
איידעלע און צאַרטע רעליגיעזע איבערלעבונגען, זיינען געבוירען
געוואָרען אין אַ פּאָעטישען צושטאַנד און האָבען זיך איינגעוואָר
צעלט אין דער געזעלשאַפט, דורך דער טהעטיגקייט פון די פּאָעטען.
די נייע געפיהלען רופט דער דיכטער אין אונז ארויס דער עיקר
מיט דער מאַכט פון די קלאַרע ביילדער, וועלכע ער רופט
ארויס דורך זיין טאַלאַנט אין אונזער כח הרמיון. אויף אין דעם
ליענט אַ גרויסע באַרייכערונג פון אונזער נשמה־לעבען. די לעבענס־
ערפאהרונגען פון אַ דורכשניטליכען איינצעל־מענשען, אַ פּאַרנר
מענעם אין זיין דאָגמא־חיונה, זיינען זעהר מאַגערע. און אפילו
זוען זיי זיינען רייך, גיט דער דורכשניטליכער מענש וועניג אַכטונג
אויף זיי: זיין ווילען, זיינע אינטערעסען און אפּעטיטען
זיינען צו אַנגעשפּאַנט, ער זאָל קאַנען אַרויסגען פון זיין
זיך און זיך אַריינלעגען, אַריינטראַכטען, זיך פאַר־
חוש'ען (וואָס פאַר אַ טייערער אויסדרוק!) אין די איינצעלנע
מאַמענטען פון זיין אייגענעם לעבען. אויף דאָ קומט אונז צו הילף
דער דיכטער. מיט דעם צויבער פון זיין טאַלאַנט שטעלט ער אונז
אַב אין דעם מיטען פון אונזער פאַר'שמייטען הרהאָ און צווינגט
אונז נאָך אַ מאל איבערצולעבען מאַמענטען, פאַרביי וועלכע מיר
זיינען לייכטזיניג פאַרבייגעגאַנגען, אַהן אַ ברעקעל השגה ווענען
זייער אינוועניגסטען רייכטום; אַדער באַקאַנט צו ווערען מיט
אַזעלכע מאַמענטען, וואָס מיר וואַלטען קיינמאַל ניט אַנגעטראַפּען
אין אונזער לעבען, ניט אין דעם לעבען פון אונזער „אָרום“.

אַבער דאָס וויכטיגסטע אין דעם פרט איז די דריטע ווירקונג
פון אַ פּאָעטישען ווערק: די אַבשאַצונג פון די לע־
בענס־ערשיינונגען אין געפיהל, די קריי־

טויך פון דעם לעבען פון דעם שטאנד פונקט
פון דעם פאעט'ס געפיהלען און שטימונגען. מען קאן
זאגען, אז דאס איז די וויכטיגסטע עובדא פון דער פאעזיע,
אפשר פון דער גאנצער קונסט בכלל. און
„קריטיק“ מיינט דאָ ניט דוקא פאר'מיאוס'ונג און פארשווארצונג,
נאר אויך גוט'הייסונג און שעה'הייסונג.

די אבשאצונג קומט פאר, פארשטעהט זיך, ניט דורך דעם
קלארען אורטייל פון דעם פאעט און זיין דירעקטען אָנווייז, אז
„דאָס איז זיס“ און „דאָס איז ביטער“. די אבשאצונג שטראַמט
ארויס פון דעם גאנצען ווערק פון דעם פאעט, פון זיין איינזען
ניגנסטער שטעלונג צו די געמאָלטע ערשיינונגען. און
אַט די אינוועניגסטע שטעלונג זיינע צו די איינצעלנע עלעמענטן פון
דעם לעבען, ווי צו דעם לעבען בכלל, ניט זיך איבער צו דעם לעזער,
אָדער דעם הערער.

און אויך דאָס דאַרף מען ניט פאַרזעהן, אז אפילו ווען דער
דיכטער מאַלט די פאַנטאַסטישע „ניט געשטויגענע — ניט געפלוין-
גענע מעשות“ פון אן אויסגעטראַכטער וועלט מיט אויסגעטראַכטע
וועזענעס, ליגענט אויף דעם אונזיכטבאַרען גרונט פון יענער פאַנ-
טאַסטישער וועלט דאָס ווירקליכע מענשליכע לעבען און זי ליגענט
אַן אַבגעשאַצטע איז דעם דיכטער'ס גע-
מייטה.

אַפּטמאַל קומט די אבשאצונג פאַר ניט נאָר דורכדעם, וואָס דער
דיכטער באַזינגט, נאר אויך וואָס ער פאַרשווייגט, דורכ-
דעם וואָס ער קעהרט זיך אום צו אַ געוויסען לעבען מיט זיין
רוקען. דערהויפּט איז דאָס אמת, ווען מען באַטראַכט די פאַעזיע
פון אַ גאַנצען דור אָדער אַ פעריאָד. אזוי געפינען מיר זיך איצט
טער איז אַ פעריאָד פון דער פאַעזיע (אין דער קונסט בכלל), ווען
זיי — די פאַעזי און די קונסט בכלל — האָבען זיך אומ-
געקעהרט מיט'ן רוקען צו דעם הערשענדיגן
געזעלשאַפטליכען לעבען און די מינים

מענשען, וואס אזא געזעלשאפט ליכער
לעבען ברענגט ארויס. אט אין דעם פאר-
מאוס'ען די ווירקליכקייט אזוי, אז עס ווילט
זיך גאר ניט נעהמען קיין אנטויל אין איהר מיט דעם פאעמישען
געפיהל, ליעגט איהר שארפסטע פארארטיילונג. דאס איז איינער
פון די באדייטענדסטע שטריכען, וואס כאראקטעריזירען אונזער
רעוואלוציאנערע צייט.

דער פאעט שאצט אָב דאָס לעבען אין געפיהל. ער טהוט דאָס
באוואוסט אָדער אומבאוואוסט. באַלד זיינען דאָס טיילען פון
דעם דרויסענדיגען לעבען, — זיין שמעלונג אין גע-
פיהל צו קינד, ווייב, פאלק, ליעבע, נאטור, געזעלשאפט, שמאָט און
דאָרף, — באַלד זיינען דאָס טיילען פון זיין אינווענינסטען לעבען
און דעם אייגענעם „איד“; באַלד דאָס לעבען פון אַ באַשטימטען
דור און אַ באַשטימטער צייט; באַלד דאָס גאנצע מענשליכע לעבען
און די עקזיסטענץ פון דעם וועלט־אל.

דורך די אַבשאצונגען פון דעם לעבען איז
געפיהל פורעמט די פאעזי פון א דור דאָס גאנצע
געפיהלס־לעבען פון איהר צייט; ווי די דענקער פון
דעם דור פורעמען איהרע געדאַנקען און איינשוואונגען; ווי די
ווילענס־העלרען פורעמען איהרע האנדלונגען.

מיר קאנען אין גאנצען לאָזען אָן אַ זייט די טיעפע געשיכטס־
פילאָסאָפישע חקירה, צי אָט די אלע פורעמונגען זיינען אמת'ע ני-
באַשאַפונגען, אָדער ניט מעהר ווי קלאַרערע פאַרמולירונגען פון
עפעס אזוינס, וואָס איז אַנגעוואַקסען אין דער געזעלשאַפט, אָדער
זיי זיינען פאַרמולירונגען און נייבאַשאַפונגען אין דערזעלביגער
צייט.

אפילו ווען זיי אלע זאלען זיין ניט מעהר, ווי קלאַרערע אַרויס־
בריינגונגען און אַרויסקריסטאליזירונגען פון יענע געפֿלען אין גע-
דאַנק, געפיהל און ווילען, וואָס ווערען געבוירען אין דעם געזעל-
שאַפטליכען לעבען און טראַגען זיך אַרום ווי וואַלקענס איבער איהם.

— וואָלט אויך יעמאַלט זייער באַדייט געווען אַ קאַלאַסאַלער, ווייל נאָר אין זיי און דורך זיי ווערט אַבגעקלעהרט און אויסגעפורעמט דער געזעלשאַפּטליכער געדאַנק, דער געזעלשאַפּטליכער געפיהל און דער געזעלשאַפּטליכער ווילען; נאָר אין זיי און דורך זיי ווערט פאַרווירקליכט דער מענשליכער פראַגרעס.

און וואָס העכער מיר מוזען שאַצען דעם פראַגרעס פון דער מענשליכער געפיהלס-וועלט, אַלץ העכער מוז שטייגען אין אונזער אַבשאַצונג דער פראַגרעסיווער באַדייט פון דער קונסט בכלל, פון דער פּאָעזיע בפרט.

3

איד ווייס, אז דער ענין פון פּאָעזי און איהר באַדייטונג, ווי אַז אַבשאַצונג פון דעם לעבען אין געפיהל, איז דאָ ביי אונז ניט מעהר ווי באַריהרט געוואָרען פון אויבען-אויף. אָבער — מען דארף זיך רעכענען מיט די גרעניצען פון אַ פאַר-וואָרט. און דערצו איז דער אייגענטליכער צוועק פון דעם פאַר-וואָרט, — ווי אזוי צו לייענען דאָס ווערק גופא, אויף וואָס מעהר פאַר אַלץ אַכטונג צו געבען אין איהם, פארשטעהן זיין ווערט און באַדייט ווי אַ פּאָעטיש ווערק אין דעם אוצר פון אונזער ליטעראַ-טור, — דער צוועק, רעכען איד, קאן דערגרייכט ווערען מיט די פאַר געדאַנקען, וואָס מיר האָבען ארויסגעזאָגט.

עס בלייבט אונז נאָר צו זאָגען נאָך אַ פאַר ווערטער וועגען דעם ווערט פון דער איבערזעצונג גופא: טאקי ניט מעהר ווי אַ פאַר ווערטער, ווייל דער נאָמען פון אונזער יונגען דיכטער ב. לאַפּין איז צו באַקאַנט אין אונזער ליטעראַרישער וועלט, ער זאָל זיך דארפן נויטיגען זיך אין וועמעס עס איז הסכמות.

אויך האָבען זיך אַ פּולע פון זיינע איבערזעצונגען פריהער געדרוקט אין אונזערע בעסטע זשורנאַלען און צייטונגען און זיי נען געוויס באַמערקט געוואָרען פון דער לעזער-וועלט.

דא וועל איך נאר ארויסטרעטען, ווי אן עדות, וואס ווייס,
ווי שווער עס איז איבערצוגייעמען א געדיכט פון איין שפראך
איז אן אנדערער און דערביי זאל זיך ניט פארלירען איהר ריח
און טעם.

איך בין באקאנט מיט די רייטשע איבערזעצונגען פון
דער רוסישער ליריק, דער עיקר מיט פיעדלערס. און פיעדל
לער ווערט געריהמט פאר זיינע איבערזעצונגען ניט נאר פון דער
דייטשער קריטיק, וואס האט אפשר קיין השגה ניט פון דעם רוסישען
טעקסט, נאר אויך פון דער בעסערער רוסישער קריטיק.

פארגלייכט מען אבער א לאפיני'שע איבערזעצונג מיט א פיעדל
לער'שער, באמערקט מען אויפ'ן שטעל, אז די ערשטע איז א סך
נעהענטער צו דעם אריגינאל, סיי אין ווארט און בילד, סיי אין
ריטם, סיי אין דעם פאעטישען איינדרוק, וועלכע די איבערזעצונג
לאזט איבער, איידער די לעצטערע.

געוויס קאן אונז לאפין ניט איבערגעבען דעם צויבער פון די
רוסישע שפראך-לאנגע זאך — א זאך, וואס קיינ
איבערזעצער קאן דאס ניט טהאן; אבער דערפאר האבען מיר דא
פאר אונז לאפין אים אייגענארטיגען, קרעפטיגען איריש;
זיינע פון איהם געפארעמטע אויסדרוקען, וואס בארייכערן אונזער
שפראך.

דר. ח. זשימלאווסקי

יולי, 1919.

א פאר ווערטער פון דעם איבערוועצער.

דאָס בוך „רוסישע ליריק“, וואָס מיר לעגען פאַר פאַר'ן לעזער, דאַרף ניט גענומען ווערען אלס א פאַלשמענדיגע אַנטאַלאָגיע.

אונזער ציעל איז צו געבען בלוז מוסטערן פון דער רוסישער ליריק אין דער אידישער ליטעראַטור, וועלכע, — אפילו דאָ אין אַמעריקא — איז גייסטיג ענג פארבונדען מיט דער רוסישער. דאָס האָט געמוזט באשרענקען סיי אין דער צאָהל אָדער גרויס פון די ליעדער.

צוליב דעם זעלבען טעם דאַרף ניט גענומען ווערען דער אויס-וואַהל און די צאָהל פון די ליעדער אלס א געוויסע אבשאַצונג, אָדער באַדייטונג פון אַ דיכטער.

א גרויסע שטערונג איז געווען, וואָס די גרעסטע טייל אַרבייט איז געטהון געוואָרען אין מלחמה-צייט, און מיר האָבען ניט געקענט קריגען די נויטיגסטע ביכער, וואָס אזא אַרבייט פאַדערט. דאָס איז אויף די אורזאָך וואָס וויכטיגע דיכטער, אָדער ליעדער שוין פון די אַריינגענומענע דיכטער, האָבען אין גאַנצען ניט געקענט אַרײַן אין דעם בוך.

אַבער וואָס מיר האָבען זיך יא באַמיהט, איז צו זיין וואָס מעהר געטריי צו דער אינדיווידוואַליטעט פון דעם דיכטער, און איבערגעבען די שטימונג, ריטהם און פאַרם. און אויף די מעגליכע פעהלערען אין דעם בוך, — אין דעם ניט קענען איבערגעבען דעם אמת'ען צויבערליכען קלאַנג פון דער רוסישער שפראַך און אז. וו. — זאל פאַרגעבען דאָס, וואָס מיר האָבען אונזער אַרבייט געטהון מיט דער גרעסטער אַבטונג און ליעבע פאַר ביידע שפראַכען.

א. מ. פושקין

א. ס. פושקין
(אלעקסאנדר סערגיעוויטש פושקין)
1799—1837

ש ד י ם .

וואַלקען טראַגען, וואַלקען יאָגען,
שלינגען דער לבנה איין;
מיפעלד מיט שניי איז אָנגעטראַגען;
ס'ניסט דער הימעל כמארנעם שוין.

כ'פּאָהר און פּאָהר אין פּרייע שטרעקען,
און האָס גלעקעל — דין-דין-דין...
כ'נעהם נישט ווילענדיג זיך שרעקען,
טראַגענדיג זיך ווייט אהין.

גיכער פּורמאן! „כ'וואַלט געפּלויגען —
שווער, מיין האַר, די פּערד א שרעק;
ס'בלענדט דער שטורם מיינע אויגען;
דורך פּארטראַגען איז דער וועג;

כאַטש דער'הרג'ע, כּיזעה קיין שפור נימ,
אַהן אַ וועג וואָס זאַל איצט זיין?
שפּיעלט מיט אונז אַ שד זיך נור נימ?
כאַפט אונז אין זיין נעץ אריין?

קוק, ער נעהמט זיך טראַגען, טראַגען,
קעגען מיר און שרייט און שפייט.
און ער נעהמט אין גרוב פּאריאַגען
דעם צורייצמען פּערד פּארשייט.

ווי א וועג-סלופ אַט ערשיינט ער
דא אַהער פון וואו געבראכט ;
פלוצלונג, ווי א פונק פארשיינט ער, —
ווערט פארפאלען אין דער נאכט“.

וואַלקען טראַגען, וואַלקען יאַגען,
שלינגען דער לבנה איין ;
ס'פעלד מיט שניי איז אַנגעטראַגען ;
ס'גיסט די לבנה כמאַרנעם שוין.

שווער אזוי זיך ווייטער דרעהען ;
ס'גלעקעל שטאַרבט אין שנייען-רוים !
— וואָס האלט אַב די פערד צו געהען ?
„כ'וויים ? א וואַלף צי גאַר א בוים ?“

ס'נעהמט דער שמורם שרייען, קלאַגען ;
ס'בראַפען ווילד די פערד צוהיצט.
ס'ווערט שוין ווייט דער שד פארטראַגען —
נור זיין בליק אין חשך בליצט.

און די פערד — אוועקגעפלויען
אויף דאָס ניי מיט א דין-דין...
ס'טאַנצען שדים פאר די אויגען
טראַגענדיג זיך ווייט וואוהין.

שדים ציהען, שדים גליהען
קעגען כמאַרנעם לבנה-גלאַנץ.
ווי די תשרי-בלעטער פליהען
אין אַן אַסיענדיגען טאַנץ...

וואוהין ציהט זיי? — ס'קומען נייע —
ס'צאמערט זייער ליעד אין ווינד;
איז דאס איצט א שד'ס לויח,
צי האָט חתונה אַצינד?

וואַלקען טראַגען, וואַלקען יאַגען,
שלינגען דער לבנה איין;
ס'פעלד מיט שניי איז אַנגעטראַגען;
ס'גיסט דער הימעל כמארנעם שוין.

ס'ציהען שדים לאנגע רייען
און דער לופטען כמארנע, שוואַרץ;
מיט געשרייען און מיט וועהען,
וועלכע רייסען מיך דאָס האַרץ...

א ווינטער וועג.

דורך די כוואליענדע טומאנען
ווייזט די לבנה איהר געזיכט.
אויף די אומעטיגע לאנען
גיסט זי אומעטיגען ליכט.

אויפ'ן וועג דעם אָנגעשנייטען
לויפט אַ שליטען דריי-געשפּאנאַ; מיט אַ מאָנאַטאָן באַגלייטען
פון דאָס גלעקעל נאַכאַנאַנד.

און איך הער אַ האַרציג ריידען
אין דעם פּורמאַנס לאַנגען ליעד.
אַט — פון אונבאַגרענצטע פּריידען,
אַט — פון טרויריגען געמיטה.

ווייסע פעלדער... דורך פּאַרוועהמע,
ליכט און הייזער נישט צו זעהן;
נור די מייל-סלופען פאַרשנייטע
טרעפען אָן זיך ווען ניט ווען.

אומעטיג... מיין נינאַ טרייער
וועל איך מאַרגען זעהן פאַר מיר.
כ'וועל פאַרגעסען זיך ביים פייער,
זאָט ניט אָנקוקען מיט איהר.

א. ס. פושקינ

ס'האט דער ווייזער, ווי זיין שמייגער,
הויך זיין וועג אדורכגעמאכט.
כ'זיין ביי דיר... שוין שפעט דער זייגער —
ס'וועט ניט שיידען אונז די נאכט.

נינא : ס'הארץ פאר פוין פארנעהט מיר,
ס'שווייגט דער פוהרמאן, דרעמעלט איין;
ס'גלעקעל מאנאטאן באגלייט מיר,
מוטנע איז דער לבנה-שיין!

א ווינטער-נאכט.

שמורמס אין דער פינסטער טראגען,
דרעהענדיג דעם שניי געשווינד;
נעהמען גלייך ווי חיות קלאגען,
אדער גאר ווי ס'וויינט א קינד.

פלוצלונג אויפ'ן דאך דעם אלטען
ווי א שמרויעל גיט א רויש.
אט ווי וואנדערער געשמאלטען
קלאפען שפעט ביי נאכט אין הויז.

אין דער פינסטער, שמיל פארבארגען,
אונזער הייזעל קוקט אויס באנג.
אלטע, וואס זיצסטו אין זארגען
שווייגענדיג ביים פענסטער לאנג?

צי פון שמורם וואס אין דרויסען
ביזט, מיין פריינד, איצט מיעד אזוי?
אדער דרעמעלסט פון דעם רוישען
פון דיין אייגען שפין-געדריי?

לאמיר אויסמרינקען פון טרויער,
ליעבער יוגענד-חבר מיין;
גיב דעם בעכער! ניט באדויער —
זאל דאס הארץ היינט פרעהליך זיין!

זינג א ליעד מיר ווי א פויגעל
האט איהר נעסט ביים ים געוועהט :
זינג א ליעד מיר פון א מיידעל
וואס גאנץ פריה נאך וואסער

שמורמס אין דער פינסמער יאגען,
דרעהענדיג דעם שניי געשווינד ;
נעהמען גלייך ווי חיות קלאגען
אדער גאר ווי ס'זיינט א קינד.

לאמיר אויסמרינקען פון טרויער,
ליעבער יוגענד-חבר מיין ;
גיב דעם בעכער ! ניט באדויער —
זאל דאס הארץ היינט פרעהליך זיין !

נימ זינג...

נימ זינג פאר מיר, דו שעהנע קינד,
די גרוזיען-טרויעריגע קלאנגען.
א, זיי דערמאנען מיר אצינד
אן אנדער לעבען און פארלאנגען.

די ווייטע ברעגען, סמעפ און וואלד,
דערזעה איך הערענדיג די ליעדער.
אין לבנה-שיין א בלייך געשמאלט
א מיידעלשע דערזעה איך וויעדער...

דער שאמען ווערמ, ווען כ'קוק אויף דיר,
ווי מיט א נעבעל שמיל פארצויגען.
נור ווען דו זינגסט — שמעהט ער פאר מיר
דאן וויעדער אויף פאר מיינע אויגען.

נימ זינג פאר מיר, דו שעהנעם קינד,
די גרוזיען-טרויעריגע קלאנגען.
א, זיי דערמאנען מיר אצינד
אן אנדער לעבען און פארלאנגען.

דער דערטרונקענער.

ס'האבען פון דעם הויז די קינדער
שנעל די מהיר דארט אויפגעמאכט:
טאטע, טאטע, קום געשווינדער,
ס'האט דער נעץ אַ מת געבראַכט.

אַ, איהר ווילדע, ליגען, ליגען!
שרייט דער פאטער אן אויף זיי;
איהר וועט באַלד ממורים קריגען,
ס'וועט שוין זיין אייך אַך און וועה!
ס'קומט געריכט באַלד פראַגעס מאַכען,
כ'קריך קיינמאַל ארויס געוויס;
נו, גיב, אַלמע, מיר די זאַכען,
כ'וועל דאַרט צוגעהן ווי ניט איז...

וואו זשע? — „טאטע, ביים דעם וואסער!“
אויף אַנ'אמת ביי דעם טייך,
וואו עס ליגט דער נעץ דער נאַסער
האַט ער איהם דערזעהן דאַרט גלייך.
און ער איילט צום מת געשווינדער,
וואס דאַרט ליגט געשוואַלען, בלוי.
איז ער אַ פאַרשאַלטנער זינדער
און פון גאַט באַשמראַפט אַזוי?

צי א סוחר א געוויסער
פון גנבים ווילד בארויכט ?
איז ער א דערטרונקנער פישער
צי א יונג פון וויין פארטויכט ?
נור וואס דארף א פויער קלעהרען ?
איילט און קוקט אלץ הינטער זיך...
און ער נעהמט דעם מת דעם שווערען
שלעפען צו דעם טייך אויף גיך.

ווארפט איהם פון דעם ברעג ארונטער,
מיט'ן רודער גיט א שמוץ.
נור ער שווימט צוריק באלד אונטער
נאך א צלם און א גרויב.
לאנג געזעהן האט מען דעם טויטען
שווימענדיג לעם וואסער-ברעג.
ס'נעהמט דער פויער איהם באגליימען
מיט'ן בליק, און געהט אוועק.

„איהר, ממורים, קומט אין איינעם,
כ'גיב אין שטוב אייך ווייסען ברויט.
נור איהר פלוידערט גיט פאר קיינעם,
איך וועל מאכען אייך א טויט!“
ס'דרעמלען אלע אויף די ערטער,
אויך דער פויער ערגיץ ליגט;
ס'קלאגט דער שטורם; פלוצלונג הערט ער,
עמיץ קלאפט אין שויב פארשטיקט.

„ווער ז'דאס?" — עפען! — הערט ער שרייען:
סאַרע אונגליק קומט דאָרט פאַר?
נאָך וואָס שלעפּסט אַרום זיך, קיין?
וואָס טראַגט אום דיך דער שוואַרץ יאַהר?
וואָס זאַל איך מיט דיר איצט מאַכען?
ענג און פינסטער איז אין הויז."
נעהמט די פענסטער פויל אויפמאכען,
און ער קוקט צום גאס ארויס.

ס'שוועבט אַ לבנה-שיין אַ בלאַסער...
ער דערזעהט דעם מויטען באַלד;
פון זיין קערפער גיסט זיך וואסער,
און געשוואַלען זיין געשמאַלט.
אַפּינע אויגען, שמעהט אַ מיעדער,
און די הענד אראַכגעבויגט.
ס'האַבען זיך אין זיינע גליעדער
שוואַרצע ראַקעס איינגעזויגט.

ס'קלאַפט דאָס פענסטער צו דער פויער,
האַט דעם הוילען גאסט דערקענט...
און ער האַט מיט שרעק און טרויער
אויסגעשעפטשעמט: „ווער פאַרברענט!"...
ס'האַבען גאָר די נאַכט געדאַנקען
איחס געפייניגט נאַכאַנאַנד.
ס'איז ביים הויז ווער אומגעגאַנגען,
קלאַפט אין פענסטער און אין וואַנד.

מען דערצעהלט אין פאלק מיט מרויער ;
יעדען יאהר פון צופאל און.
ווארט דער אונגליקליכער פויער,
אז עם קומט דער גאסט באלד און.
ס'הויבט אן רענגען אין פריה-מארגען,
ביינאכט שמורמט נאכאנאנד ;
ס'קומט דער מת צוגעהן פארבארגען,
קלאפט און פענסטער און אין וואנד.

* *
*

צי כ'בלאָנושע אין גאס-רויש אין ענגען,
צי כ'יקום וואו פול מענשען אַרום ;
צו מיט ווילד מיט יונגוואַרג פארברענגען,
אַלין וועג איך מיין חלום אין שמום.

איך רעד : ס'לויפען יאָהרען ווי ווינדען,
און וויפיעל מיר זענען נור דאָ,
פון דר'ערד וועלען אַלע פארשווינדען —
פאר עמיץ איז נאָהנט שוין די שעה.

צי כ'קוק אויף אַ דעמב, וואָס דערנעבען, —
דו זקן פון וואַלד — טראַכט איך באַנג ;
וועסט מיר און מיין דור איבערלעבען,
ווי אונזערע פאַטערס — שוין לאַנג.

צי טו איך אַנ'עופה'לע גלעמען,
געזונד זיי ! — דאָן ווער אין מיר קלעהרם ;
איך דאַרף דיר מיין אַרם באַלד אַכטרעמען,
מיר — וועלקען, דיר — בליהען באַשערט.

און יעטווידען מאַג און די יאָהרען,
מיט זאַרג, מיין געדאַנק זיי באַגלייט ;
איך זוך, ווער פון זיי האָט געבאַרען
דעם טויט און פאר מיר אָנגעגרייט.

און וואו איז באשערט מיר צו שמארבען,
איז קאמף, אויפ'ן ים, צי אין וועג ?
צי וועט גאר מיין אַבגעקיהלט שאַרבען
באַהאַלטען אַ שכנה'שער ברעג ?

און כאַטש נאַכ'ן טויט קאָן ניט אַרען,
וואָס נאַכדעם פון קערפער שוין ווערט ;
דאָס האַרץ מיינע ליעבערשט וואַלט גארען
צו ליגען אויף הימישע ערד.

און שפיעלען זאָל העל זיך דאָס לעבען
ביים טהיר — צו מיין קבר אַרײַן ;
עס זאָל די נאַטור-פראַכט אומשוועבען
גלייכגילטיג מיט אויביגען שײַן.

אָסיען.

(אויסצוג פון יעוונעני אָנעניו).

דער רוים געשמעקט האָט שוין מיט אָסיען,
די זון האָט זעלמ'נער שיין געגאָסען,
געוואָרען שוין קירצער די מעג.
פון וואָלד אַ סודות'דיגע שרעק
טהוט נאָקעט, אומעמיג וואו ברומען;
דאָס פעלד אַ נעכעל האָט פארצויגען,
צום אָסט איז מיט געשריי געפלויען
אַ מחנה ווילדע גענו; געקומען
איז שוין די לאַנגווייליגע צייט.
אין פינסט'רער קעלט גליהט דער באַגינען;
עס שוויינט אין פעלד דער ארכייט-רויש;
נאָך שפייז, דער וואָלף, אין וועג געפינען
געהט מיט זיין וועלפין שמיל אַרום.
דער פערד אין וועג דערשפירט... נעהמט טראַגען,
פון ווייט דער וואַנדר'ער נעהמט זיך יאָגען
צום באַרג שנעל אַהן אַנאַטהעס, שווער;
די בהמות טרייבט דער פאסמוך מעהר
שוין ניט אַרום פון שטאַל באַגינען;
און מיטאַג-צייט רופט אין אַ הייפעל
זיי ניט צונויף שוין מעהר זיין פייפעל;
אַ מיידעל זינגענדיג טוט שפינען.
אין הויז פאר איהר דער ווינטער-פריינד,
אַ קינעל, קנאַקענדיג העל שיינט!

דער וואַלקען.

פאַרבליבענער וואַלקען פון שמורם צוויימען.
אליין מוסט אין בלוי-קלאַהרען הימעל זיך שפּריימען.

אליין הילסט דער וועלט אין אַ טרויערניש אַיין,
אליין מאַכסטו דונקעל דעם ליכטיגען שיין.

האַסט גור-וואָס דעם הימעל דעם גאַנצען פאַרצויגען.
דיך האָט מיט אַ בייזער אַ בליץ דורכגעפּלויגען

און דו האָסט געדונערט פאַרבאַרגען און לייכט,
דער דורשטיגער ערד אַנגעטרונקען, באַפייכט.

גענוג שוין! באַהאַלט זיך! אַליץ האָט זיך געכימען
די ערד — אַבגעפּרישט זיך, דער שמורם — געמימען.

און גלעטענדיג צערמליך די בלעטליך פון בוים,
פּרייכט אום דיך דער ווינד אין דעם רוהיגען רוים.

א פויגעל.

א הייליגקייט אין הארץ נעהמט גליהען.
ווען כיהיט אין פרעמד דעם מנהג אב:
כ'לאז פריי פון שמייג א פויגעל פליהען.
דעם מאייום פוב גיב איך עם אב.

מיין הארץ נעהמט ווידער רוהיג שלאגען.
מיט גאט וואס האב איך א געזאנק?
אז כ'האב איין וועזען כאמש געקראגען
דער פרייהייט געבען אלס געשאנק.

* *

*

גאב אומזיסמער, גאב פון צופאל,
לעבען, וואס פארמאג איך דיך?
אז דו ביזט געשמראפט פון שיקזאל
איז א צייט פארלאזען מיך?

ווער האט מיט א בייזען כח
מיך פון גארניט אויפגעבויט,
און מיט פיין פאר'סמ'ט דעם מח,
ליידענשאפט מיין הארץ פארטרויט?

כ'האב קיין ציעל צו לעבען מעהרער,
ס'געהט מיין הארץ פון שווערקיט אויס!
ס'דריקט אנאומעט מיר א שווערער
פון דעם לעבענס מיעדען רויש.

א פארשווערונג.

א, אויב ס'איז אמת, אז ביינאכט,
ווען ס'רוהט די גאנצע וועלט ווי איינער;
און ס'שווימען לכנה-שמראהלען זאכט
ארום אויף די מצבה-שטיינער.
א, אויב ס'איז אמת, ס'ווערען לעער
אויף דעם בית עלמן אלע קברים —
רוף איך לעאילען אין מיין אַרים;
און כ'וואַרט: א, קום מיין פריינד, אהער!

באווייז זיך ליעבער שאַמען באלד,
גלייך ווי אַמאָל פאר דעם צושיידען,
בלייך ווי אַ ווינטער-נאַכט און קאלט,
צוקרימט פון לעצטע שווערע ליידען.
קום ווי אַ ווייטער שמערן, קום.
צי ווי אַ קלאַנג אַנאַטהעם ווייכער,
צי ווי אַ שאַמען שרעקליך בלייכער,
מיר איז אַלץ איינס, נור קום, נור קום!

איך וויל איצט ניט אויפּוואַרפען דיר
וואָס האַסט מיין פריינד מיר אַבגעריסען,
געטויט איהם און צושיידט פון מיר —
און כ'וויל קיין קבר-סודות וויסען.
ניט צוליעב דעם, וואָס זעהר שווער
אַ צווייפעל געהמט מיך נאָגען...
ניין, כ'וויל דיר פון מיין ליעבע זאָגען,
ווי טריי כ'בין דיר: — אהער, אהער!

פ. מ'זמשעוו

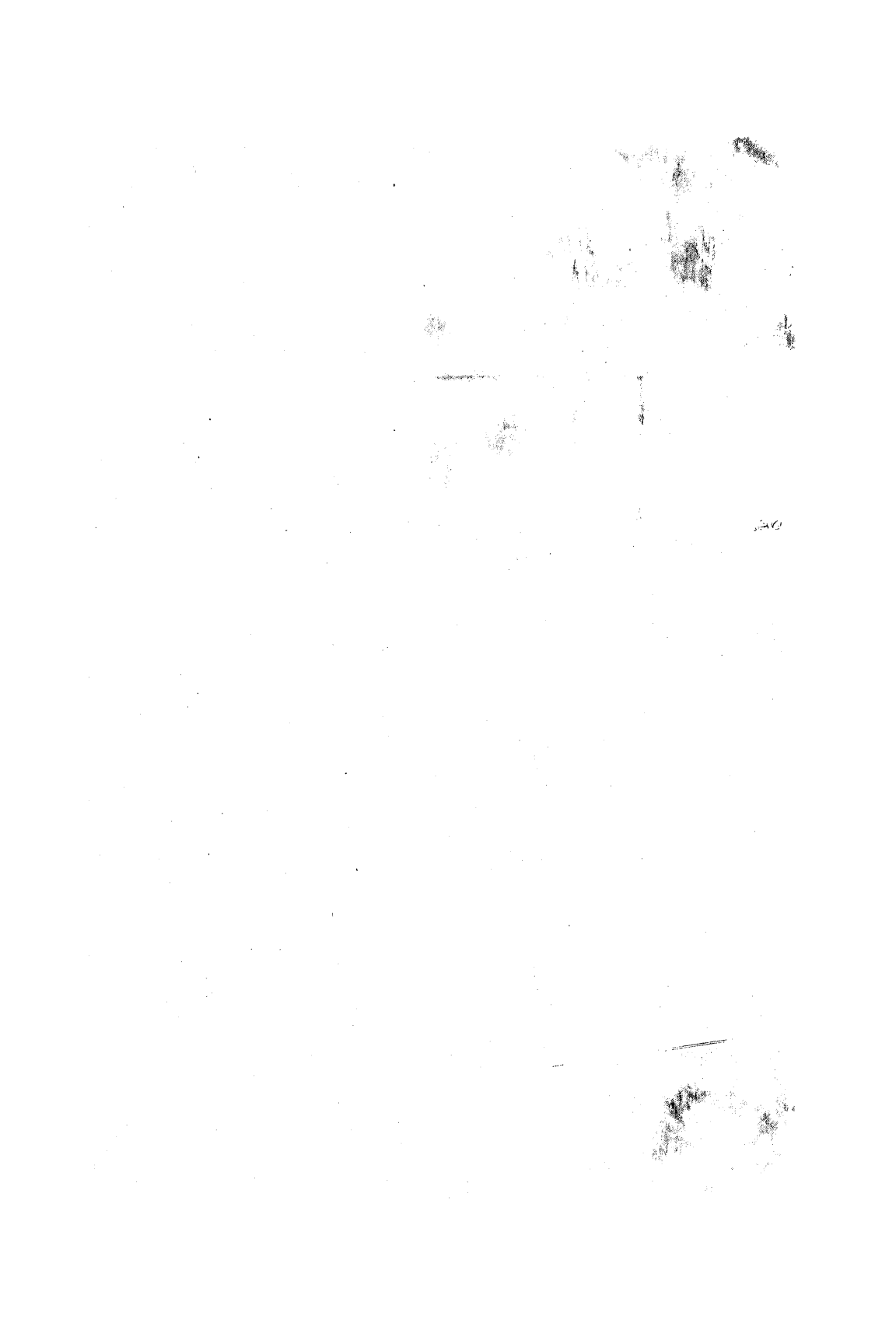

פ. מינשעוו

(פיאדאָר אינזאָויטש מינשעוו)

1808—1873

SILENTIUM.

שווייג, באהאלט שמיל אין געהיים
דיין געפיהל און צארטען טרוים!
לאז אין הארץ עם טיף און ריין
אויפגעהן און אליין פארגעהן;
ווי דער העלער שמערן-שיין:
שווייג און קוק אויף איהם זיך איין.

קען דאס הארץ אויסריידען זיך?
וועט פארשמעהן א פרעמדער זיך?
ווי דו לעבסט, און דיין פארלאנג?
ס'לייגט דיין אויסגערעדט געדאנק.
רייסט דעם קוואל אויף — ווערט ער שווארץ, —
טרינק פון איהם און שווייג אין הארץ.

לעב אין זיך אליין פארמאכט,
אין דיין הארץ — א וועלט שמיל וואכט
און א כשופ'דיג געדאנק;
זיי מאכט טויב דער דרויסען-קלאנג,
זיי פארבלענדט פון טאג דער שיין:
שווייג, הער דאס געזאנג זיך איין.

פריהלינג-שטראָמען.

נאָך ווייסט דער שניי זיך אומעטום,
די וואַסערן — מיט פריהלינג יאָגען.
זיי לויפען גלאַנצענדיג אַרום,
דעם ברעג דעם שלעפּעריגען שלאָגען.

אין אלע עקען רופען זיי:
„דער פריהלינג קומט, דער פריהלינג געהט.
דאָס זענען מיר עם זיין אַרמיי —
ער האָט צו וועקען אונז צושפּרייט!“

דער פריהלינג קומט, דער פריהלינג געהט,
מיט שטילע וואַרמע מאַי-טעג גליהט,
און ס'טאַנצט דער קאָראַהאַד מיט פרייַך
געהט נאָך דעם פריהלינגס לייכטע פרייַט.

(אין א. וו. פלעמנעוויס אלבום).

וואס ס'זאל ניט לערנען אונז דאס לעבען,
נור ס'הארץ אין וואונדער שמענדיג גלויבט ;
ס'איז דא א קראפט ניט אויסצו-וועבען,
און שעהנקייט — קיינמאל ניט גערויבט.

א, ניין, דאס ערדיש לעבען שמערט ניט
די כלומען פון דער אנדער וועלט,
פון דעם ביי-מאניג זון-שיין ווערט ניט
דער מוי פארצעהרט, די בלוס פארגעלט.

און אט דאס גלויבען קיינמאל נארט ניט
דעם וואס מיט אזא גלויבען לעבט.
אלץ וואס דא האט געבליהט פארדארט ניט,
נישט אלץ וואס דא געווען — פארשוועבט !

נור וועניג האבען אזא גלויבען ;
ווער ס'האט אין פרוקנעם לעבענס-וועג
ווי איהר, אליין זיך גרויס דערהויבען
צו ליידען ליעבענדיג אהן ברעג.

און פרעמדע וואונדען היילען קענען
מיט אייג'נער פייניגונג און שמראף,
און זיך פאר פרעמדע לאזען ברענען,
ווי איהר דערליידען ביזן סוף !

* *
*

אויף סניי וועט זיין עלץ ווי אמאל,
אויף סניי וועט אויפבליהען דער טאל,
די דערנער אויך! ...
נור דו, מיין ארמע, ארמע בלום,
דער פרייהלינג קעהרמ דיר גאר ניט אום,
קיין ווארמען הויך!

מיין אייגען האנד האָט דיר געפליקט,
מיך האָט דאָס הארץ אזוי געדריקט, —
איין גאָט נור ווייס.
טאָ בלייב-זשע אויפ'ן האַרץ ביי מיר,
ווי לאנג די ליעבע לעבט אין איהך =
און לעשט זיך אויס!

א. ו. קאלצאוו

א. וו. קאלצאוו
(אלעקסעי וואסיליעוויטש קאלצאוו)
1808—1842

* *
*

מ'אָגען ווינמען, ווינמען רוישיגע,
מ'ציהען וואַלקען, וואַלקען פינסמערע,
נימ קיין מינדסמער העלער שייך אין זיי,
נימ קיין מינדסמער פונק פון רוימען זון ;
אין דער פינסמער און אין געבעל-רויך,
בלויז די נאַכט די שווארצע שווארצסט זיך דאַרם...
אין אַ וועטער אזא בימערן
זיין אליין — איז קאלט און אומעמינג...

ס'שיינט די זון וואָך, און ס'איז הערבסט ארום;
בלומען בליהען — ניט די צייט פאר זיי!
אין דעם זומער -- אלץ פארזוועקט געווען,
אָהן אַ רעגען -- פליהען וואַלקענדלעך
און אין אבענד, וואו נור ס'האַט געטויהט —
איז באַגינען אליין פארדאַרט געווען.
און די קליינע ליטבע פויגעליך —
שמיל געזונגען ווייך און טרויעריג.
אז זיי הערען האָט דאָס בלוט געקיהלמ,
אויפ'ן האַרץ האָט וועה צוגאַסען זיך...
און אזוי אוועק מיין יונגענד איז
וואָס אָהן ליטבע און אָהן פריידען-שיין.

* *

*

זעץ איך זיך ביים מיש —
און איך קלעהר מיך שמיל:
ווי כ'זאל אויף דער וועלט
לעבען, איינזאמער?

ס'האט דער בחור ניט
נאך קיין יונגע ווייב,
ס'האט דער בחור ניט
קיין געמרייען פריינד.

קיין פארמעגען ניט,
און קיין אייגען-היים,
קיין באראגע-פלוג,
פערד צום אקערן.

צו מיין ארימקייט
האט דער מאמע מיך
עפעס נאך געשענקט —
כח אייזערנעם.

נור עם האט די נויט,
אזא בימערע,
צווישען פרעמדע לייט
מיד אויך דאס געטויט.

זעץ איך זיך ביים מיש —
און איך קלעהר מיר שמיל:
ווי כ'זאל אויף דער וועלט
לעבען, איינזאמער?

נעהם ארום, גיב א קוש!
גיב א גלעט, צערמעל איין,
נאך אמאל-זשע דאס מו,
גיב א קוש, דריק מיך צו!

און דיין בליק וואס קומט שווארץ?
וואס באהאלטמו אין הארץ?
א, ניט טרויער, ניט בענק,
און קיין טרעהרען פארגים,
נאך וואס מוויגען זיי מיר,
טרעהרען דארף איך ניט איצט...

אויף א האלב יאהר נור צייט
דאך צושיידען מיר זיך.
לעס דער וואלגא ניט ווייט
איז א דארף דא ביים ברעג:
ס'וויינט מיין פאטער אין דארף,
און מיין מומער אלץ רופט
אין דער היים מיר צו גאסט.
צו דעם פאטער פאהר איך,
און דער מומער וועל זעהן —
כינעהם א ברכה ביי זיי
זיך פאר'קנס'ן מיט דיר.

ווי עס רייסט מיר דאס הארץ
איצט דיין טרויעריג קלייד:

נאָך וואָס האַסטו אַצינד,
זיך אין איהם אויסגעפּוצט ?
פּוץ זיך אויס, קלייד זיך אָן
אין דיין העל-בלויער קלייד,
און דיין שאַל וואַרף אַרויף,
וואָס מיט זייד אויסגענייט.
ווי דער מאַרגען-רויט זאָל
גליהען הייס דיין געזיכט.
ס'זאָל די ליעבע, וויל איך,
שיינען העל אויף דיין ליפּ!
אַך, ווי גוט מיר איז דאָס
איצט צו קוקען אויף דיר !
ווי דער פּרייהלינג אַזוי
ביזט מיין כּלה איצט שעהן !
נעהם אַרום, גיב אַ קוש,
סו אַ גלעט, צערטעל איין,
נאָך אַמאָל-זשע דאָס מו,
גיב אַ קוש, דריק מיך צו !

* *
*

וואָס ט'מען מיר מיט גוואלד
חתונה געמאכט
פאר אנ'אלמען מאַן —
וועמען כ'האַב ניט ליעב ?

וועט דען פרעהליך זיין
א, דער מאַמע-מיין
איצטער אויסווישען
מיינע פרעהרען מיר ?

וועט דען פרעהליך זיין
א, דעם פאַטער-מיין,
קוקען אויף מיין וועה
אויף דעם ביטערן !

וועט דאָס האַרץ ביי זיי
ניט צורייסען זיך,
ווען איך קום אליין
אין אַ יום-טוב מאַג ;

אַ געשאַנק פון איהם
וועל איך מיט ברענגען,
אויפ'ן פנים — וועה,
אין דעם האַרץ — אַ וואונד.

שפעט שוין קלאגען זיך
אויף מיין מזל איצט,
קארטען אויסלעגען,
ווארטען אויפ'ן גליק.

זאלען אויפ'ן ים
שיפען אומשווימען,
זאלען שימען זיך
רענדליך אויף דער ערד.

ס'וואקסען גראזען ניט
נאך דער אַסיען-צייט ;
ס'בליהען בלומען ניט
ווינטער אויפ'ן שניי.

* *
*

איך זאג קיינעם ניט אויס,
וואָס אין פרייהלינג האָב איך
אויפֿין לאַנקע און פעלד
מעהר קיין בלומען געפליקט.

יענער פרייהלינג איז ווייט,
יענע בלומען — פאָרוועלקט,
וואָס מיר האָבען אַמאָל
שעהנע קראַנצען געמאכט!

שוין נימאָ יענע מעג,
יענע פליהענדע מעג,
וואָס מיט ליעבע געברענט,
וואָס מיט פייער געגליהט!

איך זאָג קיינעם ניט אויס,
וואָס ביי מיר אויפֿין האַרץ
האַט אַנ'אומעט זיך ביז
אויסגעשפּרייט שווער און שוואַרץ!

* *
*

קעגען דיר האָב איך, נאָם,
אויסגעלאָשען דאָס ליכט;
כ'האָב דעם הייליגען בוך
קעגען דיר צוגעמאכט.

און דיין הימלישער פּלאַם
ברענט אונלעשבאַר פאַר מיר;
דיין אונגענדליכע וועלט
אַפען ליגט פאַר מיין אויג.

כ'זויג מיט ליעבע צו דיר
זיך אַריין אין דער וועלט;
און מיט טרעהרען שמעה איך
פאַר דיין ליכטיג געזיכט.

ס'גאנצע וועלט האָט אומזיסם
זיך געשמעלט קעגען דיר,
און זי האָט דיר אומזיסם
אַבגע'משפּט צום טויט.

אויפֿן קרייץ מיט אַ קראַנץ
האַסטו רוהיג און שמיל
ביז'ן סוף פאר די פיינד
נאָך אלץ תפלה געטהון!

מ. י. לערמאָנמאָד

מ. י. לערמאָנטאָוו
(מִכאַזיל יודיעווִיש לערמאָנטאָוו)
1814—1841

א ת פ ל ת

אין לעבענס-רגעס שווערליכע,
ווען ס'טהוט דאס הארץ מיר באנג.
איין תפלה-ליעד א הערליכע
שמיל זינג איך אין געדאנק,

און עפעס-וואָס אונענדליכעס
פון יעדען אויסדרוק הויכט.
ס'איז דאָ וואָס אונפאַרשמענדליכעס,
וואָס וועקט מיך און דערהויכט.

דער פיין וואָס איז פאַרשטיינט אין מיר,
צוגאַנגען ווערט געשווינד.
און סיגלויכט זיך מיר, און ס'וויינט זיך מיר,
און ס'ווערט מיר גרינג און לינד!

א זעגע 5.

א זעגעל איינזאם בלייבט פון וויימען,
אין בלויען ים-טומאן פארלאזט.
וואס קען זיין זוכען דארט באדיימען?
וואס האט ער אין דער היים געלאזט?

די כוואליעס שפיעלען זיך און רוישען. —
די מאסטען בויגען זיך פון ווינד.
א ניט קיין גליק איז ער איצט אויסען,
און ניט פון גליק ענטלויפט ער צינד.

א שמראם גלאנצט אונטער איהם א העלער,
אויף איהם — א גאלד'נער זונען-שיין;
און ער, גאר בעט א שמורם שנעלער,
ווי ס'וואלט די רוה אין שמורם זיין!

אין צוקונפט.

אין צוקונפט מיט א מורא קוק איך,
אין עבר — מיט א טרויער, שמוס.
ווי פארין טויט א מערדער, לוג איך,
און זוך א פריינד לעם מיר ארום.

קומט ווער מיר אויסהיילען די ליידען,
און מיר דעם לעבענס-סוד באשיידען:
פון ליידענשאפט און פרייד דעם צוועק.
וואס נאָט פאר מיר האַלט גרייט — מיר זאָגען,
וואָס ער אָהן מימלייד האָט צושלאָגען
דעם טרוים פון מיינע יוגענד-מעג?

דער ערד — דאָס ערדישע געגעבען,
געליבט — כ'האָב גוטס און שלעכטס געטהאָן.
כ'בין גרייט אויף מיני צו נעהמען לעבען...
עס שלאָגט די שעה... איך שווייג, ס'קומט אָן...

נאָך מיר קיין ברודער וועט ניט קומען;
פון חשך, קעלט ארומגענומען
ליגט מיין נשמה מיעד אָהן ענד,
ווי שלעכטע פרוכט — געבליהט אין שאַמען,
פון שיקזאל-שטורם ביז צוטראַטען,
די לעבענס-זון האָט איהר פארברענט.

דער כוס פון לעבען.

מיר טרינקען פון דעם לעבענס-כוס
די אויגען צוגעשלאסען ;
דער גאלד'נער ברעג ווערט ביז'ן מאָס
מיט אונזער טרעהר פארגאָסען.

און ווען עס פאלט אונז פאר'ן טויט
דעם שלייער פון די אויגען,
און אלץ וואָס ס'האָט אונז ווען געפרעהט,
מיט איהם ווערט אויך פארפלויען ;

ערשט דאמאָלסט זעהען מיר אז שוים
האָט אונזער כוס באַהאַלטען,
און אז מיר האָבען דאָ אין טרוים
א פרעמדען כוס געהאַלטען.

ד ע ר פ ע ל ז .

אויפין פעלז-ריעז האט ביי נאכט געשלאָפּען
א העל-גאלד'נער וואַלקענדעל אַ קליינער,
און איז פרעהליך אין דער בלויקייט ריינער
שפיעלענדיג באַגינען הויך ענטלאָפּען.

נור אַ פייכטער טוי איז אין די שפּאלמען
פון דעם הויכען אַלמען ריז פארבליבען.
אין דעם מדבר, מיט אַ בליק אַ טריבען
שמעהט ער איינזאם, יאַמערט איינגעהאַלמען.

הימעל און שמערען.

ריין — דער ביינאכטיגער הימעל,
קלאהר זענען אויבען די שמערן,
קלאהר ווי דאס גליק פון א קינד...
וואס זאל פארווערם זיין מיר אין זיך צו קלעהרען :
שמערען, איהר זענט קלאהר אזוי ווי מיין גליק ?

וואס איז דיין אונגליק ?
זאגען מיר מענשען.
דאס איז מיין אונגליק
מענשען איהר גומע, וואס שמערען אין הימעל —
שמערען אין הימעל, און איך בין א מענש !

מענשען די מענשען
זענען מקנא.
איך בין פארקעהרט גאר
מקנא די שמערען די ליכטיגע ריינע,
איך וואלם זייער ארט נור פארנעהמען געוואלם.

פֿון צושיידען.

דו רעדסט און רעדסט אליך פֿון צושיידען,
דאָך טראָגסטו האַפֿנונגען אין זיך ;
פֿון נאָך אַ לעבען פֿול מיט פֿריידען
דערצעהלסט און גלויבסט אין דעם... נור איך ? —

פֿאַרבלייב געזונד ! — לאַז אַב דעם קראַנקען. —
וואו מ'זאָל יענס הייליג וועלט ניט שטעהן ;
כלויז דו ביזט ווערט די צוויי געשאַנקען,
פֿאַר מיר גענוג איין וועלט אַליין.

קען איך צו אייביגקיימען שטרעבען,
אז מ'פֿאַכט מיך מיעד דער קורצער ווען.
אַהן רוה איז שווער מיר ווייטער לעבען,
די אייביגקייט ברענגט נור מיר שרעק.

דאָס אלטע — לאַנג אַוועקגעשוואומען,
און צוקונפֿט — פֿרעמד איז מיין געמיטה ;
די ערד האָט איהרע צוגענומען,
און אומקעהרען וועט זי דאָך ניט !...

וואונדערבארע קלאנגען.

כ'זויים ווערטער, וואס נישמינ
און דונקלע זענען,
נור ס'הארץ וועט אהן אנרוח
פארשמעהן זיי ניט קענען.

אין זייערע קלאנגען —
איז ווילדער באגעהרען.
א ציטער פון זעהן-זיך,
פון אכשיידען, טרעהרען.

דאס ליכטיגע ווארט,
וואס אין פייער געבארען,
אין ערדישען רוש ווערט
אהן אבקלאנג פארלארען.

אין שלאכט צו אין מעמפעל,
וואו כוזאל זיך ניט קעהרען,
וועל איך איהם דערקאנען,
ווען כ'וועל איהם דערהערען.

כ'רוף אב אויף זיין קלאנג זיך
אין מיטען דער תפלה,
און כ'וועל צו איהם לוישען
אין שלאכט-פעלד אפילו.

דער מלאך.

האלב-נאכט איז אַ מלאך געפלויגען אין רוים,
געזונגען וואָס שמיל ווי אין טרוים.

די לכנה, די שמערק, די וואַלקען, די ערד, —
זיין הייליגען זינגען געהערט.

בן-עדן נשמות, אַהן זינד און אַהן שטויב,
האַט ער שמיל געזונגען אַ לויב.

גאַט'ס גרויסקייט און מאַכט האַט באַזונגען זיין ליעד.
פון האַרציגען פייער געגליהט.

ער האַט אַ נשמה אין נאַכטיגען שיין
געטראָגען דער וועלט פול מיט פיין.

עס האַט זיין געזאַנג אין דער יונגינקער זעל
אַהן ווערטער, געקלונגען דאָך העל.

און ס'האַט די נשמה געמאַטערט זיך לאַנג,
געטרוימט פון אַ וואונדער-פאַרלאַנג;

זי האַט ניט געלימען די ליעדער פון דר'ערד
זינט זי האַט זיין זינגען געהערט.

לאנגווייליג, אומעמיג...

אי לאנגווייליג, אומעמיג, כ'האָב ניט וועס געבען די האנד,
ווען ס'האָרץ מיינס פאַר וועהמאַג נעהמט גליהען...
פאַרלאַנגען? ... וואָס טויג מיר פאַרלאַנגען אומזיסט נאַכאַנאַנד?
די יאַהרען די בעסמע צופליהען!

כ'זאַל ליעבען? ... נור וועמען? ... און ס'לוינט ניט די מיה
אויף אַ אייט,

אונמעגליך צו ליעבען דאָך אייביג;
אַליין זיך פארטיפען? - פון מיר דאָס פאַרגאַנג'נע שוין ווייט.
דאָס פרייד און דאָס לייד אזוי שמויביג.

און ליידענשאפט? — ס'וועט דאָך פאַרגעהן שנעל איהר
זיסליכער פיין;

עס בלייבט נור אַ געבעל אַ שווערער;
דאָס לעבען — נור קוקסטו זיך מיפער און קאלט אין איהם
אַיין, —

אַ נאַרישער שפיעל איז, ניט מעהרער!

כיגעה אליין ארוים...

כיגעה אליין ארוים אין ווייטע שטרעקען, —
מ'גלאַנצט דער שטיין-וועג דורך דעם נעבעל-היל;
ס'רוהט די נאָכט — די וויסט הערט גאָמס ענטפלעקען,
ס'רעדט אַ שטערען מיט אַ שטערען שטיל.

וואונדערליך דער הימעל אָנגעצונדען!
ס'שלאָפט די ערד אין בלויזען ליכט שוין לאנג...
וואָס נור פיינט מיין האַרץ ווי שווערע וואונדען?
וואָרט איך וואָס? טוט עפעס נאָך מיר כאַנג?

כ'ווארט שוין מעהרער גאַרנישט-ניט פון לעבען,
סיינדיג מיך די פאַרגאַנגענהייט ניט צו.
כ'גאָר, זאָל ווער מיר פרייהייט, שמילקייט געבען,
כ'וויל פאַרגעסען זיך אין שלאָף און רוה...

בלויז נור ניט דעם שלאָף פון קאַלמען קבר, —
נור אַהן אויפהער רוהען, — לאנג אַהן ציעל;
לעבען דרימלען זאָל אין יעדען אבר,
אטמענדיג די ברוסט זאָל שלאָגען שטיל.

טאָג און נאָכט זאָל מיט אַ שטילען נגון
ליעבע-קלאנגען וועבען ווער אין רוים.
איבער מיר זאָל רוישען און זיך וויגען
שטיל אַנ'אויביג-גרינער אייכעל-בוים.

די צואה.

כ'זאָלמ וועלען ריידען, ברודער מיין,
מיט דיר, קום וואו אוועק ;
מען זאָגט, כ'האָב אויף דער וועלט צו זיין
שוין נור געצעהלמע מעג.
דו פאָהרסט צוריק אהיים צו דיר
זאָלסט זעהן... דו ווייסט דאָך אז מיט מיר
האָט מען זיך ניט געצערטעלט האָך
אפילו אין מיין יוגענד נאָך.

דאָך עמיץ פרעגט אויף מיין געזונד,
ווער ס'זאָל ניט זיין דאָרט ווער ;
איהם זאָג, ס'האָט דורך אויף דורך פארוואונדט
אַ קויל מיין האַרצען שווער ;
אז כ'בין געשמאַרבען מריי מיין לאנד,
ס'האָט שלעכטע רופאים יענער קאָנט,
און אז מיין היים, וואו כ'האָב פארבראכט,
האָסטו פון מיר אַ גרום געבראכט.

מיין פאָטער, מוטער, מעגליך זיי,
וועסט שוין ניט מרעפען גאָר...
כ'בין מודה, ס'מוט מיר באנג אזוי,
ווען זיי ווערען געוואָהר.
נור ווען עס לעבט פון זיי נאָך ווער,
מאָ זאָג, אז ס'איז מיר שרייבען שווער,
און אז מיין פאָלק איז ווייט אין גאַנג, —
זיי זאָלען מיך ניט וואַרטען לאַנג.

ט. י. לערמאָנטאָוו

אַ שכנא איז פארהאנען דאָרט...
דו וועסט דערמאָהנען איהר, אז לאַנג,
ווען כ'בין צוועק... זי וועט קיין וואָרט
ניט פרעגען דיר... מיר טוט ניט באַנג.
דערצעהל איהר אויס, — אַליץ טייל איהר מיט
אַ פוסטע האַרץ באַדויער ניט;
זאל זי אַ ביסעל קלאַגען...
זי וועט עס איבערטראַגען...

דער בעטלער.

עס איז געשטאנען לעם גאט'ס הויז
א בעטלער דאר און איינגעבויגען,
און מיעדקייט, הונגער קוקט ארום
פון זיינע איינגעפאלענע אויגען.

א שטיקעל ברויט נור האָט פארלאנגט,
זיין בליק האָט שווערען פיין באַהאַלטען ;
ס'האָט ווער אַ שטיין אין האַנד דערלאַנגט,
וואָס ער האָט אויסגעשטרעקט געהאַלטען.

אזוי האָב איך מיט טרעהרען דיר
אין פיין געבעטען זאָלסט מיך ליעבען ;
די בעסטע האַפנונגען אין מיר
אויף אייביג אַכגענאַרט געבליבען.

* *
*

זי ציהט ניט צו מיט שמאָלצער שעהנהיים
די לעבעדיגע יונגע לייט.
זי פיהרט ניט נאָך אַ מחנה שטומע
פארליעכטע זיפצערס ביי איהר זייט.

און ניט קיין געמליכע — איהר טאליע,
איהר ברוסט וויגט הוואַליג זיך ניט אום;
און קיינער קניעהנדיג ערקלעהרט איהר
פאַר זיין איין איינציג הייליגטום.

דאָך אין איהר גאנצענער באַוועגונג,
אין שמייכל און אין פנים-שמריך —
איז דאָ אזוי פיעל לעבענס-רעגונג,
אזוי פיעל טעהנקייט וואונדערליך!

איהר שמים נעהמט דורך דיין הארץ אזוי ווי
אַ לאנג-פארגאנגענער געפיהל...
דאָס הארץ האָט ליעב אזוי און פייניגט
דאָך ווי פאָר שעמט זיך אין דער שטיל.

ב א ר א ד י נ א *

א ניט אומזיסט דאך פעטער טרייער,
האָט מען דאָן מאַסקווא אין אַ פּייער
פארלאָזט צו דעם פראַנצויז?
געווען געשלעגען מיט'ן שונא,
מען זאָגט, גאָר שרעקליכע אזוינע,
אַז רוסלאַנד ווייס ניט פון נאָך איינע
ווי באַראַדין-שלאַכט גרויס!

געוועזען לייט אַמאָל, — מיט יאָהרען,
ניט דאָס, וואָס אייער דור געוואָרען;
גבורים — ניט ווי היינט!

אַ שלעכטער סוף זיי אויסגעגאנגען,
שוין מעהר אַ היים צו זיך דערגאנגען...
ס'וואָלט ניט געוועזען גאָט'ס פארלאַנגען,
איז מאַסקווא ניט ביים פּיינד!

מיר זענען לאַנגזאַם אַבגעטראַטען,
אַ שלאַכט געוואַרט, — דאָס כלום געזאַמען...
בייז ברומען אַלמע לייט:
צי וויל מען אונז דאָ איינקוואַרטירען?
ניט וואַגען דען די קאַמאַנדירען
אַראַכפליקען דעם פּיינד'ס מונדירען
מיט רוסלאַנדס שפּיז אין שטרייט?

(* אין דעם רוסיש-פראַנצויזישען טריג, ביים דערפעל באַראַ-
דינאַ, רוסלאַנד, אין 1812.

אַט קומען מיר אין פעלד דעם ברייטען,
פאַרהאַן דאָ וואו זיך פריי צושפרייטען!
געמאַכט זיך אַ רעדומ. —
אין אויער רוישט ווי טויזענד ביהנען! —
באַלויכטען ווערט פון דעם באַגינען
דער גרינער וואַלד, די קריעגס-מאַשינען —
דער פיינד קומט די מינוט.

כ'האַב דעם קאַנאַן שוין גרייט צו שימען,
כ'וועל, ברודערל, דיר באַלד באַגרימען,
נו גיב, מוסיו, דיין האַנד!
מאַ קום אַרויס, צו וואָס באַהאַלטען;
מיר וועלען זיך אַ וואַנד דורכשפאַלטען,
און ביזן לעצט דעם קאַמף אַנהאַלטען
פאַר אונזער פאַטערלאַנד!

צוויי טאַג אין דורכשימען פאַרהאַרען
נור וואָס איז פון דעם שפיעל געוואָרען?
אַ דריטער טאַג קומט באַלד;
מען הערט זיך זאָגען איינס דאָס צווייטע:
„שוין האַלט די באַיאַנעמען גרייטע!“ —
אַט אויף דעם פעלד געבאַרגט מיט טויטע
אַ נאַכטיג שאַטען פאַלמ.

בין צום לאַפעט מיעד צונעפאַלען,
געהערט, ווי ביז דעם טאַגים אויפשטראַהלען
האַט זיך דער פיינד געפרעהט.
נור אונזער קריעגער — ווי פאַרגעסען:
ווער, פּוצענדיג זיין העלם, געזעסען,
ווער האַט זיין שפיז געשאַרפט דערעסען,
און ביז די וואָגס געדרעהט.

ווי ס'צינדען זיך די הימעל-ברעגען, —
 הויכט פלוצלונג אלץ זיך אן באוועגען
 און מחנות ציהען ווייט.
 און דער פאלקאָוויק — סאַראַ גבור!
 דעם צאר געטריי, צו אונז — אַ ליעבער...
 ליגט טויט אין איינע פון די גריבער,
 געפאלען אין דעם שטרייט.

זיין שמים — געהילכט אין אלע ברעגען:
 „שמעקט דען ניט מאַסקווא אונז ענטקעגען?
 קומט שטאַרבן פאר איהר מאכט.
 ווי אונז'רע כרידער איבערגעבען!“ —
 מיר האַבען אונזער וואַרט געגעבען
 און מוטהיג איינגעשמעלט דעם לעבען
 אין באַראַדינער שלאַכט!

געווען אַ מאַג! — ווי וואַלקען-שטויבען —
 די מחנות האַבען זיך געהויבען
 צו אונז אויף דעם ראַדוט.
 אולאַנער מיט משונה-פלעקען,
 דראַגונער מיט די פערדען-עקען
 זיך ציהען אן פון אלע שמרעקען
 ענטקעגען אונז מיט וואומה.

שוין ניט פאר היינט אזוי זיך שלאַגען!...
 ווי שאַמענס — פאַהנען זיך געטראַגען.
 דער פלאַם — אין רוים געהעלט;
 אין לופטען הילכען שטאַל-געקלאַנגען.
 די הענד — פון שלאַגען מיעד געהאַנגען.
 די קוילען — ניט צום ציעל דערגאַנגען
 דורך טוימע פול פאַרשמעלט.

דער פיינד דערוואוסט האָט זיך ניט וועניג,
וואָס ס'הייסט אַ רוסיש שלאַכט אַנ'אייניג,
דעם האַנד אויף האַנד געשלעג! ...
די ערד — ווי אונזער האַרץ געוויגט זיך;
און מענשען, פּערד, אין איינס געדריקט זיך,
אַ רויש פון ביקסען האָט פארשטיקט זיך
געטראַגען אין דער שטרעק! ...

געוואָרען נאַכט. אויף אַ באַנייטער
שלאַכט געוואַרט נאָך מעהר צושטרייטער,
שמעהן ביו'ן ענד אזוי...
אַט קלאַפען שוין די באַראַבאַנען. —
עס טרעטען אַב די באַסורמאַנען, —
און מיר — לעס אונז'רע לייט געשטאַנען,
געצעהלט די וואַנדען זיי...

געוועזען לייט אַמאַל — מיט יאָהרען,
ניט דאָס, וואָס אייער דור געוואָרען!
גבורים — ניט ווי היינט!
אַ שלעכטער סוף זיי אויסגעגאַנגען...
שוין מעהר אַהיים צו זיך דערגאַנגען...
ס'וואַלט ניט געוועזען גאַמ'ס פאַרלאַנגען
איז מאַסקוואַ ניט ביים פיינד!

11-טער יון, 1831.

1

אין קינדהייט נאך, — ווען כ'בין געוועזען קליין —
האָב וואונדערליכס געזוכט, און האָב געשמרעכט
נאָך אלע וועלט-פרייד, — ניט צו איהר אליין
אין וועלכער כ'האָב מינומען בלויז געלעבט;
און יענע רגע'ס זענען פול געווען מיט ליד,
פארבאָרגינע טרוימען האָב מיט זיי פארזייהט..
נור ס'האָט פון זיי דער טרוים, גלייך ווי די וועלט,
דאָך ניט געקענט פארשאַמענט זיין, פארשמעלט.

2

כ'האָב וועלטען און אַ לעבען גאַר אַ צווייט,
אין שעה'ן דורכגעלעבט אין מיין געדאנק,
און אַן דער ערד פארגעסען. אַפּטערהייד
געריהרט פון טרוימען טרויעריג און באַנג
האָב איך געוויינט; נור יענע בילדער-פראַכט
דורך ליעבע אַדער שנאה פאראורזאכט, —
זיי האַבען ניט ווי ערדישים אויסגעזעה'ן.
אין זיי איז גהנום, הימעל, — אַלץ געווען!

3

ס'איז שווער אויסדריקען מיט אַ מויטען אות
אַט דעם געדאנקען-שמורם. ס'איז קיין קלאַנג

נימאָ ביים מענש אויף אויסצומאַלען האָט,
וואָס גליהט אין דיר אלס הייליגסטער פּאַרלאַנג.
און כ'פיהל אַ פייערדיגע פּלאַמען-פּרייד,
נור כ'האַב קיין ווערטער ניט; בין דאמאָלסט גרייט
זיך אַפּפּערען, אַ שאַמען כאַטש פון פיין
זאָל אין דעם צווייטענס האַרץ אַרײַן.

4

באַריהמטהיים, רוהם? וואָס איז אין דעם? דאָך כ'שמעה
אַ שוואַכער קעגען זייער מאַכט, וואָס נויט
אַלצדינג, אַלצדינג מיר אַפּפּערען פאַר זיי.
און כיבלאַנדושע אום די גאַנצע מעג פול ליד,
אַן עלענדער פון אַלעמען באַשאַפּט...
נור כ'גלויב! אַ נביא אַ פאַרבאַרגנער האָט
מיר צוגעזאָגט אונשמערבליכקייט, און כ'האַב
דעם טויט געשענקט די אַלע ערדיש גאָב.

5

סיין קבר האָט דער הימעלשער אין פעלד.
און מיינע טרוימען, — ווען איך וועל פאַרגעהן —
וועט ניט פאַרשמעהענדיג, ערשטוינט די וועלט
דאָך בענשען; און מיין מלאך, דו, אַ ניין,
ווי איך אויך שטאַרבסטו ניט: מיין ליעבע פּריי
וועט דיר אונשמערבליך מאַכען אויף דאָס ניין.
מיט מיר — דערמאָנט מען אונז דאָך זאַלבע צווייט,
וואָס דאַרף די וועלט מיר זאַלען זיין צושיידט?

6

צו מוימע זיינען מענשען גומ. ס'פארעהרט
דער זוהן, אלץ וואָס דער פאָטער האָט פאָרהאָט.
צו זעהן דאָס דארפסט ניט וואַרמען ביז עס ווערט
דער קאַפּ דיר גרוי פון אַלטקייט און פון לאַסט.
ס'האַט אַלץ זיין ענד. אַ מענש לעכט אויף דער וועלט
דאָך ניט פיעל לענגער ווי אַ בלוס אין פעלד.
און פאַר דער אייביגקייט — איז אַלץ דאָך קליין.
קענסט איבערלעבען נור דיין וויעג אַליין.

7

אַמאָל, ווען מיציהט מיר אין דעם פעלד אַריין,
און כ'נעה אַליין ביים ברעג פון טייך אַרויס.
ווי ס'שלאָגט דער וואַסער שנעל, הער איך זיך איין;
די בלויע וואַלען יאָגען מיט גערויש,
און איבער זיי — אַ ווייסער פאַס מיט שוים;
האַב איך געקוקט, — מיך האָט קיין בייזער טרוים
דאן ניט באַהערשט. און ס'האַט דער וואַלען-קלאַנג
פאַריאַגט און מיר דעם פיינענדען געדאַנק.

8

דאָ איז געווען מיין גליק... ווען ס'קען מיין האַרץ
פאַרגעסען וואָס מען קען ניט... ס'פּרויען-בליק!
די אורזאך פון אזוי פיעל פּיין און שמאַרץ! —
אן אנדערער באַהערשט פון לאַנג דיין גליק,
און איך — אַ צווייטער ליעב אזוי און גאַר,
כ'וויל לעבען! און איך בעט צום הימעל-האַר

אויף נייע ליידען; נור ס'געהט ניט אַוועק
דער באַנגער שאַמען פון אַמאָליגע מעג!

9

ס'האָט קיינער מיך ניט ליעב דאָ אויף דער ערד.
ווי אנדערע — בין איך אויך זיך צו לאַסן
אַ בענקשאַפּט הילם מיין שמערען און פאַרזעהרן,
בין שמאַלץ און קאַלט, זעה אויס ווי כ'וואָלט פאַרהאַפּט
דער גאַנצער מענשען-וועלט... נור דאַרף זי דען
אין האַרצען גראַב אַרייַנקוקען און זעהן,
וואָס כ'מראַנג אין מיר באַהאַלמען דאָרט אַזוינס?
ס'איז ליכט צו פינסטערניש — איהר איז אלץ איינס!

10

אַ וואַלקען שוועבט דורך פינסטער אין דעם רוים,
אין איהם — אַ בייזער פייער זיך באַהאַלט.
כירייסם אויס דער פלאַם, און וואַרפט אלץ אין דעם תהום,
און מיט אַ וואַונדער-שנעלקייט זיך צושטראַהלם —
דערנאָך — הילם ווידער זיך אין שאַמען איין;
ווער וועט ערקלעהרען אונז דעם אַרשפרונג זיין?
ווער וועט אַרייַנקוקען צום וואַלקען הויך?
צו וואָס? — ער וועט פאַרשווינדען ווי אַ רויך!

11

מיך אַנרוהיגט די צוקונפֿט גאַכאַנאַנד:
ווי וועל איך ענדיגען מיין לעבען, — וואו
באַשערט צו בלאַנזשען מיר? אין וועלכען לאַנד
וועל איך געפינען ליעבע-פרייד און רוה? ...

נור ווער ס'האט מיך געליעבט אמאל, — אט דער
וועט מיך דערקענען... און אין הארצען קלעח: ;
ווער ס'ליעבט אזוי — פון טייוועל אין פארבלענדט;
נור כ'זעה... כ'האב שוואכער לייעבען ניט געקענט!

12

פיעל מענשען גלויבען אין דער לייעבע ניט,
און גליקליכע מיט דעם; דאס איז ניט מעהר
פאר זיי פארלאנגען, וואס דאס בלום צוגליהט,
א מאַרד-צושטערונג, און א הלום שווער.
איך ווייס ניט, וואס האט לייעבע אזא קראפט
נור לייעבען! — ס'איז די שטארקסטע ליידענשאפט!
אהן וועלכער ס'איז דער לעבען גאר ניט ווערט,
און כ'האב געליעבט ווי מעגליך נור אויף דר'ערד!

13

ס'האט פאלשקייט מיך פארזענדען ניט געקענט;
פון פומטקייט האט גענאגט מיר אהן א ברעג;
אין מיין פארוואנדטען הארץ האט טיעף געברענט
מיין גאט — די לייעבע פון אמאלגע טעג.
אויך טרעפט אין א צופאלענער רואין
אויף שטיין וואקסט א בעראזע אויס, און גרין
צולאזט די בלעטער איהרע, — זי צובליהט —
און דאס באשעהנט דעם טונקעלען גראניט.

14

ס'מוט באנג דעם וואנדערער, וואס קומט פון ווייט,
איהר מזל. הילפלאז גיט זי זיך אוועק

דעם שמורם און דער היץ; וועט פאר דער צייט
פארוויאזנעט ווערען אין די בעסטע מעג.
דאך מי דעם וואַרצעל וועט דער שמורם ניט
איהר אויסרייסען פון שמיינערנעם גראַניט;
גלייך אין אַ קראַנקען האַרץ קען ליידענשאַפט
בלויז האַבען דאָרט אַן אונבאַגרענצטע קראַפט.

15

דאָס שטאַלצע האַרץ, עס ווערט ניט אַפגעקיהלט,
און איינגעמיעדט פון לעבענס-יאָך, בעטרוג;
דער מזל טויט עס ניט, — נור ווילד
בלויז פייניגט, און זיין יעדער אַמעס-צוג
הויכט קענען אַליץ, וואָס איז באַזיגט. עס ברענט
אין איהם פיעל ביז צו טון, כאַטש וואַלט געקענט
אויך גליקליך מאַכען טויזענדער; — ווער ס'האַט
אַ האַרץ אזא — איז מערדער אַדער גאַט!...

16

ווי נאַהנט ס'איז תמיד מיר די וויסט געווען!
כ'האַב ליעב דאָרט צווישען היילע בערג דעם ווינד,
אין רוים — דעם רויב-פויגעל צו פליהען זעהן,
אין טאָל — די וואַַקען-שאַטענס ווייך און לינד.
די ווילדע סטאדע פון קיין יאָך געפרופט,
און דער בלוט-דורשטיג פויגעל אין דער לופט
צופריעדען אַמעמט איין דאָס ריינע בלוי,
וואו ס'שווימען וואַלקענס ליכטיגע אזוי!

17

סיערשמוינט דעם מענשען אונגעריכטערתייד
 גלייך ווי א ריז, דער אייביגקייט-געדאנק,
 ווען ס'בלויט דער אַקעאַן פלאַך אויסגעשפרייט
 פאר דינע אויגען; יעדער, יעדער קלאַנג
 מיט וועלט-האַרמאָניע פול, — אלץ וואָס קומט פאַר,
 די ליידען אַדער פרייד, — דיר ווערען קלאַר.
 פאר דינע אויגען אַפּען אַלצדינג שטעהט, —
 און קענסט אויף אַלץ געפינען אַ באַשייד.

18

אין יענער שעה, ווען ס'לעשט דער מאַג זיך אויס,
 ווער ס'האַט די הויכע, ווילדע בערג באַטראַכט:
 אין מערב קוקט די גרויסע זון ארויס,
 אין מזרח שלייכט דער שאַמען פון דער נאכט.
 אויף דר'ערד אַ נעבעל, — יעדער כוים און שמרויך,
 די בערג אַרום מיט וואונדערליכער הויך,
 גלייך ווי די וואַלקען נאָך אַ שטורם-שפּיעל —
 אין מאַדנעם פייער ברענען, ברענגען שטיל.

19

דאַס האַרץ איז פול מיט איבערלעכטע מעג
 און שלאַנט אַזוי; אַ וואונדער-חלום שטעלט
 מיר וויעדער דעם אַמאַל-סקעלעט אַוועק,
 אין איהם די זעלבע שעהנקייט, דאכט זיך, העלט...
 אויך ליעב איז אונז צו זעהן נאָך לאַנגער צייט
 דאַס אייגען בילד, כאַטש גאַר אַהן עהנליכקייט.

צו אויפ'ן לייווענד אונזער בליק נאָך שמרצאָהלט
פון צייט און לעבען אויסגעלאָשען, קאלט ?

20

קען שעהנערס זיין ווי אַז דער פיראמיד
פון דער נאָמור, דער שנייען בערגער-ראַנד ?
באַזיגען זייער שטאַלצען בליק וועט ניט
קיין זאָך: ניט קעניג-רוהם, נישט זייער שאַנד!
און וואַלקענס דראַפען זיך זיי אויף די קעפּ,
און בליצען — אויף די הויכע שווינדעל-טרעפּ;
נור קיין זאך זייער וואונדער גרויסקייט שמערט.
דעם הימעל-נאַהמען לעסטיגט ניט די ערד.

21

ס'זעהט אַרים אַרים דער מעפּ, וואו אַהן אַ ברעג,
בלויז וויגענדיג דעם הויכען גראַז זיך טראַגט
דער מדבר-אַדלער אויף זיין וויימען וועג,
נאָך זיך דעם שטויב מיט זיינע פליגעל יאַגט;
ווי שאַרף דו זאַלסט ניט קוקען — דיר פאַרביי
באַווייזען זיך בעראַזעס צוויי צו דריי,
וואָס דורך דער בלויער פינסטערניש אַרויס
דיר זעהען זיי ביי נאַכט ווי שוואַרצע אַרים.

22

אונז לאַנגווייליגט אַהן קאַמף דער לעבען דאָ.
און אין פאַרגאַנגענעם פאַרטראַכמען זיך,
איז שווער פאַנאַדערשיידען. אין דער שעה
פון צייטגיט קיין זאך וועט פּרעהען דיך.

כיוויל ארבייט! יעדען מאָג וואָלט איך געוועלט
אונשמערבליך מאַכען. ווי פון גרויסען העלד
דער שאַמען בלייבט. און דער נשמה מיין
דאָך פרעמד איז דער געדאנק פון רוהיג זיין.

23

עס ברויזט און צייטיגט וואָס אין מיין פארשטאנד.
פארלאנגען אונבאקאנטע, שווער געמיט
באַאונרוהיגט מיין האַרצען נאַכאַנאַנד,
נור וואָס? — דער לעבען אזוי שנעל פאַרפליהט,
אין מיטען פון דיין אַנפאַנג יאָגט דיר אָן, —
מיך שרעקט ס'וועט בלייבען עפעס ניט דערטאָן;
דער לעבענס-דורשט איז שטאַרקער פון זיין פיין,
כאַמט איך פאַרהאַס פון אַנדערע דעם זיין.

24

און ס'טרעפט, ווען דיין פארשטאנד ווערט אַפגעקיהלט,
דיין זעלע דעמערט; — און קיין נאָמען ווייסט
פאַר דיין פארלאנג; ס'שלאַפט דער געדאנק פאַרהילט;
קיין אונטערשיעד פון טרויער און פון טרייסט;
ס'איז די נשמה זיך אַליין אין וועג,
דאָס לעבען — מאוס, און שטאַרבען איז אַ שרעק...
אין זיך געפינסט די אורזאַך פון דיין פיין,
דער הימעל קען אין גאָר נישט שולדיג זיין.

25

כ'בין מיט דעם צושטאנד צוגעוועהנט אַ סך;
נור ס'קען ניט אויסדריקען דאָס וואָס מיר קלעמט

נישט די מלאכים אָדער טייוועל-שפראך,
זיי איז אן אויפרעגונג אזא דאָך פרעמד.
ס'איז איינער ריין, דער צווייטער אונרין איז,
ביים מענשען קען נור זיין אזא געמיש,
וואו הייליגקייט און ריינקייט זיך געפינט;
דאָס איז די אורזאך פון זיין שלעכטס און זינד.

26

ס'האָט קיינער נישט באַקומען זיין פארלאנג,
וואָס ער האָט ווען געליעבט; — אויב ווער פארהאַן
וואָס האָט פון גאָט באַקומען אַלס געשאַנק,
זאָל דורכגעהן זיין פארגאנגענהייט, און דאָן —
וועט זעהן, אז איהם האָט מעהרער גליק געוואָרמ
ווען ס'וואָלט איהם ניט פאר'סמ'ט און אַפגענאַרט
זיין האַפענונג דער מזל; ס'קען דאָך ניט
זיין שטאַרק די וואָל, ווען צו איהר ברעג זי פליהט

27

פון שטורם-ווינד געטריבען ביז און ווילד,
זי קרעכצט פערטרונקען אין איהר אייגען שוים...
געדענקט, ווען מיט דעם אייער זיך געשפיעלט
האָט זי אין קליינעם טייך ביי זיך אין היים.
קען זיין, וועט אין אַ טייך אַ צווייטען וואו
באלד אַנקומען, נור דאָרט נישט האַכען רוה,
ווייל ווער געבלאָנדושעט האָט אין ים-ען-שמרעק.
וועט נישט איינרוהען אין אַ שטילען ברעג.

71

28

כ'האָב פאַרגעזעהן, וואָס מיר מיין מזל גרייט,
 דער פריהער פיין ויין זינעל האָט געשמעלט;
 דער שעפער ווייס נור פון מיין שווערער לייד,
 דאָך ס'דארף ניט וויסען ס'גלייכגילטיגע וועלט.
 כ'וועל נישט פאַרגעסען זיין,, — פון מויל צו מויל
 וועט איבערגעהן מיין טויט פון שרעק און גרויל,
 אַ וואונדער זיין אין יעדען פרעמדען לאַנד,
 אין אייגענעם — צו קללה און צו שאַנד!

29

און אלע! ... ניין! ... איין וועזען דאָ אויף דר'ערד,
 וואָס לייעבען קען, כאַטש אַנדערע — ניט מיר;
 ביז איצטער האָט זי מיר ניט אויסגעהערט.
 דאָך וועט דאָס פייער-האַרץ אין איהר
 ניט משפּט'ען ווי אלע מיך... זי וועט
 דערמאָנען אַן מיין נבואה זיך, כאַטש שפעט...
 פאַרצויגען ווערען מיט אַ וואַלקען, קאַלמ,
 וועט זיך איהר פּרעהליך-לעבעדיג געשמאַלט.

30

מיין קבר וואָרט אַ בלוטיגער מיר ווייט,
 אַהן תּפּלות, אַהן אַ צלם וואָרט ער אַפּ,
 אין ברעג, וואו ס'קאַכט דער וואַסער ווילד און שרייט, —
 אַ געבעלדיגער הימעל קוקט אַראָפּ.
 ס'איז פּוסט אַרום. — אַ יונגער וואַנדערער,
 וואָס וועט דורך נייגער אַנקומען אַהער

וועט זעצען זיך אַ מיעדער אויף אַ שמיין
דערמאָנען מיך מיט מיטלייד און געוויין:

31

וועט זאָגען: פאר וואָס האָט די וועלט זיין גרויס
ניט אָפגעשאַצט, קיין פריינד פארמאָגט האָט ער,
זיין ליעבע האָט מען אָפגעשטויסען ביז?
כאָמט איז איהר ווערט געווען; דעם וואַנדערער
וועט רעגען שמיל אַ נאָגענדיגער פיין,
און זיך פארקוקען אין דער ווייט אריוין:
וועט וואַלקענס דארטען זעהן, און כוואַליעס העל,
אַ ווייסען זעגעל יאָגענדיג זיך שנעל.

32

מיין קבר אויך! — מיין ליעבע טרוימען-וועלט
צו דעם איז גלייך; ווי שמאַרק עס מאַניעט דיר
אַלץ וואָס קען ניט געשעהן; אַ שעהנקייט העלם
ארויס פון אַט די בילדער; אויף פאפיער
דאָך שווער זיי איבערגעבען; דער געדאנק
איז שמאַרק, ווען ס'דריקט איהם ניט קיין ווערמער-צוואנג,
און טראַגט זיך פריי גלייך ווי אַ קינדער-שפיעל,
גלייך ווי האַרפען-קלאנג אין אַבענד שמיל.

מ צ י ר י

(מאנאכען)

כ'האב וועניג האניג
פארזוכט אין מוין לעבען,
און אט שטארב איד.

מלכים א.

I

ניט לאנג, מיט וועניג יאהר צוריק,
וואו ס'גיסען אויף זיך רוישענדיג
קורא, אראגווא — מייכען צוויי, —
געהאלזט ווי שוועסטער פליסען זיי,
איז דארט א מאנאסטיר געווען,
מען קען נאך דורך די בערגער זעהן
די טויער-זיילען אלט און הויך,
דעם טורם און דעם קלייסטער אויך;
נור פון דעם וויראך-רויך אין לופט
מעהר הערט זיך ניט קיין הייליג דופט,
קיין זינגען פון מאנאכען שפעט,
וואס בעטען גאט פאר אונז געבעט.

אַ גרייז מיט אַ פאַרלאַשען בליק
בלויז דאַרמען היט קוים לעבעדיג,
פאַרלאַזט פון מענשען און פון מוים,
דעם שטויב פון די מצבות וועהט,
זואו זיגען אנגעשריבען שמעהט,
אז אויך אַ קיסר דער און דער,
די קרוין איז איהם געוועזען שווער,
האַט פון זיין טראַן זיך אַבגעלענקט, —
דאָס פאַלק האָט רוסלאַנד איהם געשענקט...

* *

*

און ס'האַט אויף גרוזיען גאַט'ס גענאד
אראַבגענידערט! — און זי האָט
געבליהט אין שאַמען פון איהר סאָד
מיט שפּיזען פריינדליכע באַוואַכט,
פון פיינד מיט שרעק מעהר ניט געטראַכט.

II

אַ גענעראַל אַ רוסשער איז
אַמאַל פון באַרג אַ דורך טיפּלים;
האַט אַ געפאַנגען קינד געפיהרט.
דאָס קינד — פון וועג זיך מיעד געשפירט,
איהם ווייטער געהן געוועזען שווער,
האַט ביי זעקס יאָהר פאַרמאַגט, ניט מעהר;
ווילד ווי אַ באַרג-הירש אויסגעזעהן,
איז בויגט שוואַך ווי ראַהר געווען.

נור ס'האט זיין קרענק אין איהם ערוואכט
 פון זיינע פאטערס גייסט און מאכט,
 געלימען ניט באקלאגטערהייד,
 און ס'האט קיין קרעכץ ניט פון זיין לייד
 זיך אויף זיין קינדער-ליפ געשפרייט.
 מיט וואונק האט אכגעשטופט דאס שפיין,
 שטאלץ אויסגעגאנגען רגע-זוויי.
 א נזיר האט פון מיטלייד בלויז
 איהם אכגעהיט דארט אין א הויז,
 געהאלטען שמיל איהם אכגעטיילט
 און מיט גרויס מיהען אויסגעהיילט!
 נור פרעמד פון קינדערשען פארשייט,
 האט ער נאך יעדען אויסגעמיידט,
 געבלאנדזשעט שווייגענדיג אליין,
 צום מזרח זייט פארטראכט פלעגט שמעהן
 מיט אנהאונקלאהרען אומעט-טרוים
 אהין, וואו ס'קוקט ארויס זיין היים.
 דערנאך, געוועהנט שוין צו דער וואך, —
 פארשמעהן גענומען ס'פרעמדע שפראך,
 געהייליגט זיך פון פריסטערס האנד, —
 שוין גרויס געווען דאן מיט פארשמאנד, —
 און מיט דעם וועלט-רויש אונבאקאנט,
 האט ער שוין אנגעהמען געטראכט
 דעם נזיר-יאך. האט זיך געמאכט,
 האט ער איז אין אנ'אסיען נאכט
 פארשוואונדען; מיט א וואלד באוואכט
 געלעגען איז דער בערגער-וועג.
 אומזיסט געזוכט איהם דארט דריי מעג
 שוין אלס פארלארענעם באטראכט,

נור אַט! — ער ליגט אין סטעפּ פאַרשמאַכט, —
איהם קראַנק אין מאַנאַסטיר געבראַכט.
ער איז געוועזען דאר און שוואַך.
ווי מיעד פון אַרבייטען אַ סך,
פון קרענק צי הונגער אויסגעצעהרט;
די פראַגען ווי ניט אויסגעעהרט,
מיט יעדען מאַג מעהר אויסגעברענט,
געוועזען נאַהנט שוין איז זיין ענד.
דער נזיר האָט צו איהם גענעהנט
מיט גוטע ווערטער אלערליי
גענויט דערצעהלען איהם זיין וועה;
דער קראַנקער, הערענדיג אזוי,
האַט שטאַלץ זיך קוים געלעהנט אַן בעט
און לאַנג צו איהם אַזוי גערעדט:

III

„מיין ודוי הערען דאָ ביזמו
געקומען, — נעהם מיין דאַנק זשע צו.
ס'ווערט גרינגער אויפ'ן האַרץ פון דעם,
ווען רעדסט זיך אויס אַמאַל פאַר וועם.
נור מענשען שלעכטם האָב נישט געטהאָן,
דעריבער געהט אייך גאָר ניט אָן,
איהר וועט אין דעם קיין נויץ ניט זעהן, —
און עפענען אַ האַרץ ווער קען?
געלעבט נישט פיעל און אין געפאַנג.
אַזעלכע לעבענס צוויי מיט דאַנק

וואָלט איך געשענקט פאַר איינעם בלויז
וואָס פול זאָל זיין מיט לעבענס-רויש.
באַהערשט האָט מיך איין איינציג קראַפּט —
די ברענענדיגע ליידענשאַפּט;
אַ וואָרים גלייך אין מיר גערוהט,
האַט פון מיין האַרץ גענאַגט דעם בלוט,
די טרוימען מיינע האָט מיט מוט
פון מאַנאַסטיר געלאַקט צוריק
צו יענער אומרוה-וועלט פול קריעג,
וואו וואַלקען הילט די סקאַלעס איין,
וואו מענשען קענען אַדלערס זיין.
דער ליידענשאַפּט, ביי נאַכט, אַט דער,
ערנערט האָב איך מיט פיין און טרעהר.
פאַר ערד און הימעלס זונען-שיין
ערקלעהר איך זי נאָך איצט פאַר מיין,
און כ'בעט ניט די פאַרגעכונג דיין.

IV

אַ, אַלמער, כ'האַב פיעל מאָל געהערט,
האַסט פון דעם טויט מיך אויסגעוועהרט —
פאַרוואָס? ... געבליהט האָב אונבעגליקט
גלייך ווי אַ בלאט פון ווינד געפליקט
אין ענגע ווענד פון אַלע ווייט —
אַ קינד און נזיר — אין איין צייט.
די ווערטער — „פאַמער, מומער“ — צוויי,
פאַר אַלע הייליגע אזוי —
האַב זאָגען קיינעם ניט געקענט,
זיי האָבען אין מיין האַרץ געברענט. —

דו אלטער, האָסט געוואָלט פון מיר,
אַז איך זאָל דאָ אין מאַנאַסטיר
פון אַט די נעמען זיין צושיידט
איך וועלכע ס'גליהט אזוי פיעל פרייד! —
אומזיסט! ס'איז זייער צויבער-קלאַנג
מיט מיר, מיט מיר געבוירען לאנג.
עס האָבען אַלע ברידער, פריינד,
אַ הויז — מיט פריעדליכקייט באשיינט,
נור איך, אַ יתום-קינד געווען.
פאַר זיך — נור קברים בלויז געזעהן!
איך האָב אומזיסט מעהר נישט געקלאַנגט,
מיין האַרץ פארשוואוירען און פארזאָגט:
זאָל דריקען כאַטש איין רגע בלויז
מיין ברוסט די ברענענדיגע היים
זיך צו אַ צווייטער ברוסט מיט פיין,
אַנ'אונבעקאַנט — נור גאַהנט זאָל זיין!
נור אַט די טרוימען מיינע די.
איך מיר פארוואַנעט זענען פריה,
און ווי איך האָב געלעבט אַליין,
אַ קנעכט און יתום וועל פאַרגעהן!

V

עס שרעקט מיך ניט אין קבר זיין:
די ליידען, זאָגט מען, שלאָפען איין
איך אייביגקייט האַרט שטילערהייד,
נור שווער פון לעבען זיין צושיידט.

בין יונג, א, יונג! ... האַסמו געוואוסט
 פון אויפגעוואַכטער יוגענד-לוסט?
 אַמאַל? — נור ס'איז שוין לאנג פאַרביי—
 ווי האַסט געהאסט, געליעבט געטריי? —
 ווי ס'האַט דיין האַרץ געשלאָגען שנעל
 ביים זעהן די זון אויפשיינען העל,
 באַטראַכטענדיג פון טורם הויך
 דאָס פעלד, וואָס שמעקט מיט ריחות ווייך;
 וואו ביי דער דורכגעלעכערט וואנד
 אַ קינד זיצט פון אַ פרעמדען לאנד
 אַ טויב גלייך איינגעדריקט און מילד,
 צושראַקען פון דעם שמורם ווילד?
 דיך רייצט ניט מעהר די וועלט אַזוי,
 אַהן יאָהרען ביזנו שוואַך און גרוי,
 און די פאַרלאַנגען — אויסגעוועבט.
 האַסט, אַלטער, פריהער דאָך געלעבט!
 האַסט וואָס צו לאַזען אויף דער וועלט
 און איך וואַלט לעבען ערשט געוועלט!

VI

ווילסט וויסען, וואָס כ'האַב אויף דער פריי
 געזעהן? — די פעלדער ווי אין מאי!
 די בערג ווי מיט אַ קרוין באַדעקט
 פון בוימער הויך צום רוים געשמרעקט,
 וואָס פרעהליך רוישען זיי אזוי,
 ווי ברידער אין אַ טאַנץ געדרעה.
 און פעלזען דונקעל ווי דער תהום,
 ווען זיי האַט אַכגעטיילט דער שמראַם,

און זייער טרוים האָב איך געוואוסט :
ס'האָט גאָט ענטפלעקט עס אין מיין ברוסט !
מיד אויסגעשטרעקטע ווי מיט גלוסט
אין לופט די שטיינער-אַרימס לאַנג,
ערוואַרטענדיג דאָרט וועמען לאַנג ;
נור ס'לויפען מעג און יאָהר אָהן צאָהל —
און נישט באַגעגענט זיך קיין מאָל !
כּיִהאָב בערגער-שפיצען דאָרט געזעהן,
ווי וואונדער-טרוימען אויסגעזעהן,
ווען אין באַגינענדיגער שעה
זיך רויכער'ן אין הימעל-בלאָת
ווי אַניאַלמאַר מיט לייכטען רויך, —
אַ וואַלקען נאָך אַ וואַלקען הויך
דעם נאַכט-לעגער פאַרלאַזענדיג,
געהיים צום מורח לויפענדיג,
ווי מחנות ווייסע פויגלען יאָגט
פון ווייטע לענדער אָנגעמראַגט.
ס'האָט דורך דעם נעבעל מיך געלאַקט
אין שנייאַיג ברענענדען עקסמאַז
דער גרויער מעכטיגער קאווקאַז !
און ס'איז געווען מיר אזוי גוט,
דאָס האַרץ האָט לייכטער אַכגערוהט,
ס'האָט מיר גערעדט געהיים אַ קול,
אַז איך האָב דאָ געלעבט אַמאַל,
און דאָס פאַרגאַנגענע פון לאַנג
האָט קלאָהר ערוואַכט אין מיין געדאַנק...

VII

כ'האב מיך אן פאָטערס הויז דערמאָנט,
 אָן אונזער הייהל, ארום דאָרט נאָהנט
 אין שאַמען שמיבעליך צווייהט;
 ס'האָט זיך אין פארנאכט-לופט געשפרייט!
 דער פרעהליך רויש פון דעם טאכטן,
 וואָס איילט אַהיים גלייך מיט דער זון,
 און אַ באַקאַנט געביל פון ווייט. —
 ביגעדענק די אלטע דארע לייט
 דאָרט זיצענדיג מיט וויכטיגקייט
 אין נעכט מיט לבנה/דיגען שיין
 ענטקעגען הויז פון פאָטער מיין;
 די העלע גלאַנצענדיגע שייד
 פון די קינזשאַלען לאַנגע... ס'וועהט
 גלייך ווי אַנ'אונרוהיגער טרוים
 פאר מיר דאָ פלוצלונג דורך מיין היים.
 מיין פאָטער? — אַט אַנטקעגען שמעהט
 געקליידט אין אַ מלחמה-קלייד,
 מיט ביקס, און פאַנצער-קלאַנג, פול קריעג,
 מיט שטאַלץ און אונבאַזיגטען בליק;
 און מיינע יונגע שוועסטער אויך...
 די אויגען קוקען ליעב און ווייך,
 כ'הער זייער זינגען און די רייד
 פאָרוויגענדיג מיר שמילערהייד...
 אַ קוואַל מיין הייל האָט דורכגעקרייצט,
 ניט טיף געווען, מיט רויש געפלייצט;
 און צו זיין גאַלדען זאמד אַליין
 פלעג איך דאָרט שפיעלען שמענדיג געהן,

און נאָך די שוואַלבען נאַכגעקומט,
זיי האָבען פרעהליכע געטוקט
אין וואַסער זיך פאַר רעגען-צייט,
דערנאָך אַוועקגעפלוויגען ווייט.
ביי נאַכט לעם אונזער רוהיג הויז,
ארום אַ פייער העל און גרויס,
געשיכטען לאַנגע הערט מען אויס,
ווי ס'האַט דער מענש אַמאַל פאַרבראַכט,
ווען ס'האַט די וועלט פאַרמאַגט מעהר פראַכט!

VIII

וואָס כּיהאַב געמאַהן דאָרט אויף דער פּריי ?
געלעכט! — נור ס'וואַלט מיין וועלט פאַרביי
פאַר מיר אַהן גליק און ליכט אַוועק,
זוי דייע אַלמע גרויע מעג.
אַמאַל, אַמאַל נאָך האָב פאַרקלעהרט —
די ווייטע פעלדער זעהן באַגערט ;
דערנעהן, ווי שעהן עס איז די ערד ;
פאַר פּרייהייט, צי פאַר תּפיסה-צעלט
געבראַכט מיר ווערען אויף דער וועלט ? —
און אין דער שמורם פינסטרער נאַכט,
ווען אייך אַנ'אימה האָט באַוואַכט —
די שמורם-לאַקענדע געפּאָהר,
ווען איהר אין מחנות ביים אַלמאַר
דערשלאַג'נע האָט אויף דר'ערד געקניחט,
בין איך עס דאַן מיט שמילע מריט
ענטלאַפען! — כּוואַלט מיט פּרייד, ווען כּ'קען

א ברודער גלייך ארומנעהמען
 דעם שמורם! — און זיין בליק דערזעהן!
 האב נאך די וואלקענס נאכגעבליקט,
 אין פויסט די בליצען איינגעדריקט...
 א, זאג מיר, אין די גרויע ווענד
 מיט וואס פארביימען וואלסט געקענט
 די קורצע פריינדשאפט פול מיט פרייד, —
 מיין הארץ און שמורם זאלכע-צווייט? ...

IX

געלאפען לאנג, — נור וואו? וואוהין?
 אין חשך ניט געוואוסט וואו כ'בין,
 קיין שמערן האט מיין וועג באלויכט.
 מיין מיעדע ברומט האט איינגעהויכט
 די פרישע וואלד-לופט אין דער נאכט,
 האט גרינגער, פולער אויפגעוואכט;
 און בין געפלויען וואו אהן ברעג,
 ביז איינגעמיעדט האט מיך דער וועג,
 אויף הויכען גראז געלייגט זיך מיעד;
 זיך צוגעהערט, צי יאגט ווער ניט;
 שוין נאכ'ן שמורם. ליכט א פאס
 דורכזיכטיג ציהט זיך לאנג און בלאס
 פון פינסטער הימעל און אויף דר'ערד,
 וואו כ'האב באמערקט דארט אונגעשטערט
 די בערג, ווי אויסגעמאלט אויף זייד,
 ווי ציינער-שפיצען אין דער ווייט.
 בין שמיל געלעגען אויף דער ערד,

האַב אַ שאקאל געוויין געהערט,
וואָס ערגיץ אין אַ הייל זיך טראָגט,
און ווי אַ קינד האָט ער געקלאָגט.
דורך שטיין האָט זיך אַ שלאַנג געגלימט,
און מיט איהר גלאַנציג פעל געבליצט;
נור מעהר קיין שרעק באַהערשט האָט מיר;
כ'האַב אויסגעזעהן אויך ווי אַ מייער
פון מענשען אַכגעשיידט פון לאַנג,
און אומגעפויזעט ווי אַ שלאַנג.

X

ס'האַט אונטען מיף דער קוואל געברוימט,
און פון דעם שמורם מעהר גערוישט,
ער האָט ווי שטימען טויזענדער
אין לופט געקלונגען ביז און שווער.
אַהן ווערטער דאָך איז מיר די רייד
געוועזען קלאַהר ווי אַ באַשייד,
דער אויביגער פראַמעסט און קריג
דאַרט מיט די שטיינער פיהרענדיג.
אַט ווערט עם רוהיג, אַט — אויף ס'ניי
ווערט שטאַרקער נאָך די רוישעריי,
וואָס אין דער שטילקייט הילכט און קלינגט.
אַט אין דער נעכעל-הויך צוזינגט
אַ מחנה פויגעל זיך אין כאַר;
דער מזרח גילדט זיך און ווערט קלאַהר;
עס אַמעמען די בלומען לייכט,
אַ ווינטעל וויגט די בלעטער פייכט;

ווי זיי דעם מאַרגען וואַרמען אָב,
האַב איך אויך אויסגעגלייכט מיין קאַפּ...
געקוקט; בין מודה דאַן מיין שרעק,
וואָס האָט באַהערשט מיך; ביי דעם ברעג
פון אַבגרונד האָב איך זיך דערזעהן,
ער האָט גערוישט און ביז געווען;
די סקאַלען-טרעפּ צו איהם געפיהרט,
וואו בלויז דער טייוועל האָט באַריהרט,
ווען פון דער הימעל-הויך איז ער
באַשטראַפּט צו פאַלען דאָ אַהער.

XI

דער געמליך סאַד — ארום געבליהט;
אויף די געוויקס — נאָך העל געגליהט
די הימעל-טרער, דער יונגער טוי,
וואָס האָט געגלעט דעם אויג אזוי.
דער וויינריב האָט זיך איינגעדריעהט
ארום די בויער שמילערהייד.
דער פולער וויינטרויב-בונט האָט זיך
געוויגט ווי שווערע אוירינגליך,
אַפּט צוגעצויגען צו זיך האָט
אַ שרעקיג פויגעל קאַרצהאַד.—
כ'האַב זיך אויף ס'ניי געלעגט צו דריערד,
האַב וויעדער שמיל זיך צוגעהערט
צום מאַדנעם וואַנדער-קלאַנג אין רוים,
וואָס האָט געטראָגען זיך געהיים,
ווי אַ געשפרעך פון קוסט צו קוסט
פון הימעל-סודות אונבאַוואוסט;

און אלע קלאנגען פון נאטור
דאן האבען אויפגעמישט זיך; — נור
עס האט די גרויסע פייערקייט
דער שטאלצער מענש-קול אויסגעמיידט.
אלץ, וואס כ'האב דאמאלסט איבערלעבט
שוין לאנג, שוין לאנג פון מיר פארשוועבט, —
ווען ס'קען אויף ס'ניי דאס אלץ געשעהן,
האטש אין געדאנק עם ווידער זעהן!
דער רוים אין יענער מארגען-שעה
געוועזען ריין אזוי, און בלאה,
אז ווער עם וואלט זיך נור באמיהט
באמערקט וואלט די מלאכים-טריט;
אזוי געווען איז דורכזיכטיג!
כ'בין מיט'ן הארץ און מיט'ן בליק
פארזונקען דארט; נור פלוצלונג האט
די מיטאג-זון זיך ווילד צובראט,
און די געדאנקען מיר פארבלענדט,
א וואסער-דורשט אין מיר צוברענט.

XII

דאן האב געלאזט זיך פון דער הויך
צום שטראם אראב, און אן א שטרויך
זיך צוגעהאלמען, — מיט די פיס
געהיפט, געשפרונגען ווי ניט איז.
און ס'האט זיך ווען ניט ווען א שטיין
אראפגעקייקעלט דורך מיין געהן,

צושפריימענדיג א שטויב נאך זיך ;
 דער שטיין — זיך קייקלענדיג אויף גיך
 האט אבגעהילכט זיין לעצמען פאל,
 פארשלונגען פון א רושיג וואל.
 און איך בין אויף דעם אַבגורנד-מויל
 געהאנגען, דאך אהן שרעק, און גרויל, —
 א, יוגענד, שטארק ביזמו און גרויס,
 דער טויט קוקט דיר ניט שרעקליך אויס! —
 ווי נור כ'האב זיך פון שארפען בארג
 אראַבגעלאָזט, האָט אויף מיר שטאַרק
 אַ יאָג געטהאָן מיט פרישען קוואַל,
 און איך בין דורשטיג צו דער וואַל
 קוים צוגעפאלען... מיט אַמאַל
 כ'הער לייכטע טריט אַ פרעמדער קול...
 פאַרבאַרגענדיג זיך אין אַ קוסט,
 צומישט פון מורא אונבאַוואוסט
 האָב אַנגעשמריינגט מיין בליק אין ווייט,
 זיך צוגעהערט מיט גיריגקייט :
 און דער גרוזינקעס יונגער קול
 קלינגט געהימער, געהימער אלע מאַל.
 מיט וויפיעל איינפאַכקייט און ברען,
 פול לעבען, ווי זי וואַלט געווען
 נור צוגעוועהנט אויסזינגען הויך
 בלויז נעמען צערמליכע און ווייך ;
 דאָס איז געווען אַנ'איינפאַך ליעד,
 וואָס האָט פאַרהאַפּט מיך דעם געמיטה,
 און ווי אין נעכעל מיר דאָס קלינגט,
 גלייך ווי אַ גייסט פאַר מיר דאָס זינגט.

XIII

א קרוג געהאלמען אויף איהר קאפ,
איז די גרוזינקע זיך אראָב
פון באַרג-שפיץ מיט אַ שמאַלען שמען,
וואָס האָט געפיהרט אַראָב צום ברעג,
אַפּט אויסגעגליצט זיך אָן אַ שטיין,
אַבלאַכענדיג פון זיך אַליין
פאַר איהר פאַרטראַכטען, שלעכמען געהן.
איהר קלייד האָט אַרים אויסגעבליקט;
זי איז גענאַנגען גרינג, ענטציקט,
דעם שאַרף פאַרוואַרפען אויף צוריק,
זיך אויף איהר שולטער וויגענדיג.
די זומער-היצען האָבען מיט
אַ גאַלדען רוימליכקייט באַגליהט
איהר ברוסט און פנים; ס'האַט געוועהט
אַ היץ פון איהרע ליפען רויט.
איהר אויגען-שוואַרצקייט — טיעף אַזוי,
מיט וויפיעל ליעכע-צאַרט אין זיי
אַז ס'האַט צומישט זיך מיין געדאַנק.
כ'געדענק נאָך פֿון דעם קרוג דעם קלאַנג,
ווען ס'האַט דער שטראַם אין איהם געפליסט, —
א שאַרף אין לופט... און מעהרער נישט.
ווען כ'האַב אויף ס'ניי זיך אויפגעחאַפּט,
דאַס האַרץ — שוין רוהיגער געקלאַפּט,
האַב איך פון ווייט זי שוין געזעהן;
איהר גאַנג איז שמיל און לייכט געווען,
שלאַנק אונטער לאַסט די טריט געשמעלט,
אַ מאַפאַל-בוים — דער האַרר פון פעלד! ...

אין קיהלער פינסטערניש האט מיך
 געדאכט: צוויי פעלזען האכען זיך
 צונויפגעגאסען דארט אין איין,
 געהאלזט ווי פריינד געבליבען שמעהן;
 און אויף א פלאכע הייזעל קליין
 האט זיך א רויך געצויגען ריין,
 און כ'זעה דאס לעבעדיג פאר מיר,
 ווי ס'עפענט אויף זיך שטיל א מהיר,
 און מאכט זיך ווידער דארטען צו...
 איך ווייס, אז ניט פארשמעהן וועסטו
 מיין טרויער וואס אין הארצען קלעמט,
 און בעסער, אז דיר איז דאס פרעמד,
 זאל דער עררינערונגס-געפיהל
 מיט מיר צוזאמען אויסגעהן שטיל.

XIV

מיעד פון דער נאכט האב איך זיך קוים
 געלעגט אין שאַמען — און א טרוים
 די אויגען האט ניט ווילענדיג
 פארמאכט מיר... און איך האב צוריק
 דער יונג גרוזינקעס בילד דערזעהן.
 מיט א זיס פיינענדיגען כרען
 אויף ס'ניי מיין הארץ האט אויפגעגליהט.
 האב לאנג זיך אַבזיפצען געמיהט, —
 און האב ערוואכט; ס'האט אויבען שוין
 געלייכט די לבנה. און אליין,
 נאך איהר געגנבעט האט זיך שטיל
 ווי נאך א רויב, א וואַלקענדיג

די ארימס גיריגע צושפרייט :
מ'האט אלץ געשוויגען שטומערהייד ;
בלויז ווי א זילבער פערל-קראנץ
די בערג-קייט מיט איהר שנייאיג גלאנץ
פאר מיר אין ווייט האט זיך געבליצט ;
יע, מ'האט אין ברעג דער שמראם געשפריצט
מ'האט א באקאנטער פייעריל
זיך אין א וואל געלאשען שמיל...
אזוי אין מיטען נאכט פארגעהט
א העלער שטערן באנגערהייד.
איך האב געטראכט... נור דארטען געהן
האב נישט געוואגט. כ'זעה פאר מיר שטעהן
איין ציעל : אין פאמער-לאנד צוריק.
איך האב דעם הונגער ליידענדיג
פארטראגען. מיט דעם גלייכען וועג
בין שטום און ציטעריג אוועק.
נור כ'האב פון אויג פארלארען באַלד
די בערג, אין דעם געדיכטען וואַלט,
און אַכצושלאַגען דאן האב איך
פון גלייכען וועג גענומען זיך.

XV

אומזיסט האב איך צורייצטערהייד
געפליקט די דערנער, וואס פארדרעהט
מיט ווילדען, שאַרפען פלושטש געווען ;
ארום — אלץ וואַלד האט זיך געזעהן.
געדיכט, אונגענדליך טיעף — האט ער

נאך אויסגעקוקט אלץ שרעקליכער.
 מיליאנען אויגעדיג געוואכט
 פון יעדען קוסט האט שווארץ די נאכט...
 פארדרעהט האט זיך מיר שוואך דער קאפ
 און כ'שלאג זיך אן די בוימער אב;
 אפילו שוין ביים הימעל-ראנד
 שפיצט וואלד און וואלד זיך נאכאנאנד;
 צו דרערד בין צוגעפאלען מיעד,
 מיט א פארצווייפעלטען געמיטה
 האב זיך צויאמערט; און כ'האב ביין
 די ערד געביסען, טרעהרען היים —
 ווי מוי גערונען שמיל אויף איהר...
 קיין הילף פארלאנגט... דאס שווער איך דיר.
 די וועלט — גלייך ווי א ווילדע טיער —
 געוועזען פרעמד איז זי פאר מיר.
 און כ'שווער דיר, ווען ס'וואלט איין געשריין
 פארראמען מיך, וואלט איך אזוי —
 גלייך אויסגעפליקט מיין צונג מיט וועה!

XVI

געדענקסט נאך מיר אלס קינד אמאל,
 פון טרעהרען נישט געוואוסט קיין מאל;
 איצט האב צעוויינט זיך אויפ'ן קול.
 ס'האט בלויז געזעהן דער דונקלער וואלד
 אויך דער לבנה'ס העל געשטאלט!
 אין איהרע שטראהלען איינגעהילט
 האט זיך פאר מיר געצויגען ווילד

דאָס ברייטע פעלד, ווי מיט אַ וואַנד
באַדעקט מיט הויכען מאַך און זאַמד.
סי האָט זיך אַ שאַמען דורכגעליצט,
צוויי פייער-פּונקען שנעל פאַרבליצט...
דערנאָך האָט זיך אַ מאַדנע מייער
פּון וואו אַ שלייד געטהאָן פאַר מיר,
האַט מיט איין שפּרונג זיך אויסגעבויגט,
זיך שפּיעלענדיג אויף דר'ערד געלייגט.
דאָס איז דער מדבר-גאַסט געווען,
דעם שטאַרקען באַרם האָב איך דערזעהן!
ער האָט אַ גרויסע רויע ביין
געגריזשעט פרעהליך מיט די צייהן;
האַט שפּיעלענדיג דעם עק געדרעהט,
פּון בלוט — די בליקען זיינע רויט
האַט צו דער לבנה אָנגעשמרענגט,
איהר ליכט זיין קערפּער האָט באַשפּרענגט,
און ס'האַט זיך אויף זיין האַריג פעל
אַ זילבער ליכט געגאַסען העל.
ערוואַרטענדיג אַ שלאַכט האָב איך
אַ ווילדען צווייג געהאַפּט אויף גיך
און אין מיין האַרץ צוברענט האָט זיך
אַ דורשט נאָך בלוט און הייסען שמרייט...
אַ, יא, עס האָט מיר אָנגעדייט
אַנ'אנדער וועג די שיקזאַל האַנד;
און איך וואַלט אין מיין פאַטערלאַנד
דאַרט פּון די לעצטע ניט געווען,
ווען ס'וואַלט דאן ניט אזוי געשעהן!

XVII

איך האב געווארט... אין נאכט פארהילט
האט ער זיין פיינד לעס זיך דערפיהלט,
און א צוצוויגענער געשריי
גלייך ווי א זיפן פון טיפען וועה
אין לופט האט פלוצלונג זיך דערהערט...
ער האט פאר כעס געפליקט די ערד.
און אט שמעלט ער זיך דוכאם אויף,
דא פאלט ער פלוצלונג אין זיין לויף,
זיין ערשמער ווילדער שפרונג מיך האט
מיט טויט מיט שרעקליכען געדראהט...
נור איך — פארהאפט האב אויפן שמעל:
מיין קלאפ געווען איז גוט און שנעל,
מיין האלץ איז ווי א האק אראב
צושפאלטענדיג אויף צוויי זיין קאפ...
ער האט א קרעכץ געטהאן פארשטיקט,
האט ווי א מענש מיך אנגעבליקט,
און איבערקעהרט זיך; די מינוט, —
האטש ס'האט פון וואונד געשמראמט דאס בלוט
ווי פון א וואל — האט ער באנייט
אויף לעבען און אויף טויט דעם שמריים!

XVIII

האט אויף מיין ברוסט געווארפען זיך;
נור כיהאב אין האלז ביי איהם אויף גיך
פארכאפט א שטאך טהאן מיין געוועהר...
עס אויסגעדרעהט צוויי מאל... און ער

האַט זיך געריסען מיט געשריי,
געראַנגעלט זיך מיט מיר אזוי,
און מיר — אַרומגענומען צוויי
ווי ביזע שלאַנגען איינגעדערהט,
ווי ברידער שטאַרקער — שטומערהייד
אין פינסטערניש געפאלען שווער,
ס'האַט דער געשלעג צוברענט זיך מעהר!
כ'האַב דאַמאַלס שרעקליך אויסגעזעהן;
ביז ווי דער ווילדער באַרס געווען,
געברענט פון היץ, ווי ער געברומט.
גלייך ווי מיין אַבשטאַמונג אויך קומט
פון אַט דער באַרס און וואַלף-געזינד,
וואָס אויביג זיך אין וואַלד געפינט.
און כ'האַב פאַרגעסען מענשען רייד,
ס'האַט אין מיין האַרץ נאָך קליינערהייד
זיך איינגעבוירען גלייך מיט מיר
שוין דער געשריי פון אַט דער טיער...
נור ס'האַט דער פיינד אליין מעהר און מעהר
זיך אַבגעשוואַכט, געאַטהעמט שווער,
דעם לעצטען מאָל מיך צוגעדריקט...
און ווילד און ביז מיך אַנגעבליקט,
דערנאָך פאַרמאַכט אויף אויביג שוין
די אויגען זיינע ביים פאַרגעהן;
נור פון אַ שטאַרקען פיינד איז ער
געפאלען טויט פאַרכיסען, שווער,
ווי אין אַ שלאַכט אַנ'אַמת'ער!...

XIX

דו זעהסט, אָט אויפֿן האַרץ ביי מיך
 די נעגעל-צייכענס אַהן אַ שיער,
 נאָך ניט פארהיילטע זענען זיי,
 די רויע ערד וועט זייער וועה
 איינשמילען; און ס'וועט לינד און גרינג
 דער טויט פארהיילען דאָרט אַלצדינג.
 נור ניט געטראכט פון דעם האָב איך,
 מיט לעצטע כוחות האָב איך זיך
 אין טיפען וואַלד דערשלעפט אזוי...
 און כ'האָב דאָרט אין מיין גרויסען וועה
 זיך מיט מיין מול אויסגערעדט,
 וואָס ער האָט מיר אזוי פאַרשפּעט!...

XX

איך בין פון וואַלד ארויס, און באַלד
 האָט זיך דער נייער מאַג צושטראַהלט,
 און אין זיין ליכט דער שטערען-שפּיעל
 האָט זיך צווייהט, צורונען שטיל.
 דער וואַלד, אין נעכעל איינגעהילט
 האָט מיט די צווייגען זיך צושפּיעלט.
 ס'האָט זיך גערויכערט פון דער ווייט
 דער קליינער דאָרף. פון יענער זייט
 אַ מאַדנער רויש האָט מיט'ן ווינד
 זיך דורכגעיאַגט אויף דר'ערד געשווינד...
 און כ'האָב זיך צוגעהערט אַרום;

נור באלד איז אלץ געוואָרען שמום.
כ'האָב אומגעקוקט זיך אומעטום :
יענס לאַנד באַקאָנט איז מיר געווען.
איך צימער אויף. וואָס איז געשעהן ?
אויף ס'ניי מיין טורמע האָב דערזעהן ; —
וואָס כ'האָב מיט צערמליכקייט ביו איצט
אזוי געהיים אין זיך באַשיצט,
געלימען און פאר דעם געשמרייט,
פאָרוואָס ? — אז כ'זאל אין בליהונגס-צייט
פון מיינע טעג, — דערזעהענדיג
גאָט'ס גרויסע וועלט ערשט פאר מיין בליק ;
די פרייהייט הייליגע האָב איך
דערקאָנט איז וואַלדס ערוואַכען זיך, —
זאל איצט מיט מיר אין גרוב אלץ געהן.
מיין היים-וועה אזוי הייליג ריין,
די אַכגענאַרטע האַפנונג ווייט,
אויך אייער מיאוסע מיטליידסקייט !...
איין צווייפעל האָט פאַרחאַפט מיך שווער ;
דאָס איז אַ שרעקליך טרוים ניט מעהר...
און פּלוצלונג גלאַקען קלאַנג איך הער
זיך ציהען פון דער ווייטער בלוי —
און דאָ ווערט אלץ מיר קלאַהר אזוי !...
אַ, כ'האָב דערקאָנט איהם, יענעם קלאַנג ;
נאָך אין די קינדער יאַהרען, לאַנג,
האַט ער פאַריאַגט שוין ניט איינמאַל
די יוגענד-טרוימען מיט זיין קול :
פון נאַהנטע פריינד די ליעבע פרייד,
פון פרייע סמעפען אויסגעשפרייט,
פון ווילדע פערד צורייצמעהרייד,

פון וואונדער-שלאכטען אהן א צאהל,
 וואו איך באזיגט האב אלע מאָל! ...
 און כ'האָב געהערט אַהן טרעהרען, לאַנג
 מיך האָט געדוכט, אז יענער קלאנג
 געהט פון מיין האַרצען טיף ארויס,
 ווי ווער געגעבען האָט אַ שמויס
 מיך מיט אַנאייזען אין מיין ברוסט.
 און כ'האָב אונקלאָהר שוין דאן געוואוסט,
 אז צו מיין היים וועל קיינמאָל ניט
 שוין זעהן זיך שפּרייטען מיינע טריט.

XXI

כיבין ווערט די שווערע שיקזאל-קלעפּ!
 דער שמארקער פּערד אין פּרעמדען סטעפּ,
 וואָס האָט אַראַכגעשליידערט פלינק
 דעם שלעכטען רייטער, — ער וועט גרינג
 געפינען דורך דער פרייער שמרעק
 זיין שנעלען, קורצען היימאַט-וועג...
 וואָס בין איך קעגען איהם? — אומזיסט
 פול מיט פּאַרלאנג מיין זעלע פליסט!
 דאָס איז אַ שוואכער פּוסטער ברען,
 אַ קראַנקער טרוימען-שפּיעל געווען.
 זיין זיגעל האָט אַרויפגעשמעלט
 אויף מיר דער פינסט'רער תּפּיסה-צעלט...
 אזוי איז דאָס געפּענגניש-בלום
 איז אויסגעוואקסען איינזאַם, שמום,
 אַ בלייכער אין די גרויע ווענד;
 און מ'האַבען לאַנג זיך ניט געקענט

די בלעטער צונעהמען; ער האט
געווארט אויף זון-שטראהלען פון גאט;
און טעג — געפלאסען נאכאנאנד,
ביו וואנען ס'האט א גומע האנד
זיך צוגעריהרט צום בלום מיט לייד,
געבראכט איהם אין א גארטען-ביים,
איהם נאהנט פון רויזען איינגעפלאנצט,
ארום — האט לעבענס-פרייד געגלאנצט! ...
גור ווי ס'האט זיך די זון צוברענט,
גלייך האט איהר הייסער שטראהל פארלענדט
דעם בלום, — וואס פון די תפיסה-ווענד..

XXII

און ווי דעם בלום, אזוי האט מיר
געברענט דער טאג-פלאם אהן א שיער,
און כ'האב אומזיסט אין טיפען גראז
מיין מיעדען קאפ אראכגעלאזט:
א טרוקנער בלאט האט צוגעריהרט
שטיל צו מיין קאפ זיך און באציהרט
מיין שמערען מיט זיין דארען-קרוין,
מיט איהר זיך אויפגעמישט אין איין;
איהר פייער האט די ערד אליין
אריינגעהויכט מיר אין געזיכט;
אין לופט — געשוועבט א פונקען-ליכט,
און האט זיך שנעל אין רוים געדריעהט,
ס'האט פון די פעלזען שטיל געוועהט
א ווייסע פארע; און עס שמעהט

גאָטס וועלט, פון מויבקיט אָהן אַ סוף,
 פארזונקען אין אַ האַרמען שלאָף.
 וואָלט האַמיש אַ שרייט-הון אַ קראַסמעל,
 דערהערען וואו אַ שפּרינגער-טרעל
 צו גאַר אַ לעבעדיגע וועל
 פון קוואַל צוריידען זאָל זיך העל...
 אַ שלאָנג נור מיט איהר טרוקנעם רויש
 האָט וואו געצויגען איהר געפויזש,
 פון ווייט איהר געלער רוקען בליצט,
 גלייך ווי מיט גאַלד-ווערטער געקריצט
 וואָלט ער געווען ביז סאמע ברעג;
 זי האָט געשנימען מיט איהר עק
 זינאָגען פאַרויכמיג אין זאמד,
 און זיך געצערמעלט נאכאַנאַנד.
 אַט האָט זי שפּיעלענדיגערהייד
 זיך אין אַ דריירינג אויפגעדרעהט.
 און פלוצלונג, ווי פון היץ געשמערט
 האָט זי געצאָפעלט זיך אויף דרעךרד,
 און אין אַ קוסט פארשוואונדען ווערט!

XXIII

אין רוים געווען איז ליכטיג, שטיל.
 עס האָבען אין אַ נעבעל-היל
 פון ווייט געשוואַרצט זיך בערגער צוויי.
 דער מאַנאַסטיר האָט צווישען זיי
 געבלאַנקט זיך ווי אַ ציינער-וואַנד.
 און ס'האָבען מיט אַ זילבער-ראַנד

קורא, אראנווא שמיל געווימט
די פרישע אינולען-ערד פערמרוימט,
און אויף די שמרויכען זענען זיי
געלאפען פרעהליכע אזוי...
דאס אלץ — ניט אנגעריהרט האט מיר!
געוואלט האב אויפשטעהן, — נור ס'האט זיך
א שווינד-געטהאן אלץ מיט צמאל;
געוואלט האב שרייען — נור מין קול
געווארען איז אהן קלאנג פארשטיקט.
א וואנזין-היץ האט מיר געדריקט.
ס'האט מיר געדאכט, איך ליג זיך גלייך
ווי אויף א טיפען גרונד פון טיך.
און ס'האט געהערשט ארום אין תהום
א שמילע פינסטערניש געהיים.
די אייביג דורשמענדיגע קוועל
אנ'אייזיג קאלטע, ליכטיג-העל,
האט אין א רוישענדיגען שפיעל
זיך אויף מיין הארץ גענאסען קיהל.
מיר האט געשראקען דער געפיהל
פון איינצושלאפען. — אזוי שמיל
און ליעב איז דאמאלסט מיר געווען...
אריבער מיר האב איך געזעהן,
ווי ס'שמויסט זיך א וואל זיך אויף א וואל,
ווי ס'האט זיך דורך דעם טייך-קריסטאל,
נאך שעהנער פון דער לבנה-שפיעל,
די זון געשפיגעלט דאמאלסט שמיל,
און פישלאך פארביגע א קראנץ
געשפיעלט זיך האבען אין איהר גלאנץ.
און ס'איז איין פישעל דארט געווען.

וואָס האָט מיר לייעבער אויסגעזעהן,
האַט פריינדליכער אויף מיר געבליקט.
איהר רוקען, — ווי פון גאלד געשטיקט
געווען מיט שופען אויסגעשפרייט;
ניט איינמאָ' האָט זי זיך געדרעהט
ארום מיין קאָפּ. געווען איהר בליק
פון גרינעם אויג, — צארט-טרויעריג,
און שטיל און טיעף אזוי געברענט.
איהר זילבער שטימע האָט געגלעט,
האַט מאַדנע ווערטער מיר גערעדט,
געזונגען, און אַט — אויפגעהערט;
און כיהאַב איהר ריידען קלאהר דערהערט:

„אַ לייעבע קינד, מיט מיר האָ זיי,
פארבלייבען דאָ זאָג צו:
אין וואסער לעבט זיך אזוי פריי —
אי קאַלט איז דאָ, אי רוה.

כ'וועל אויפרופען די שוועסטערליך!
פון אונזער טאַנץ-געדריעה
דיין אומעט וועט צושטרייען זיך,
דיין מיעדקייט און דיין וועה.

שלאָף איין! דיין בעט — ווייך אויסגעבעט,
און דורכזיכטיג דיין דעק!
און יאָהרען, אייביגקייט — אלץ וועט
אין וואונדער-טרוים אַוועק.

אַ לייעבער! ניט באהאלטען כ'וועל
די לייעבע מיין צו דיר,
איך לייעב דיך, ווי אַ פרייע וועל,
ווי ס'לעבען לייעב איז מיר“...

און איינגעהערט האָב איך זיך לאַנג ;
מיר האָט געדאַכט, דער וואָלגעקלאַנג
האַט מיט דער גאַלדנער פּישעל'ס רייד
צונויפגעמישט זיך שטילערהייד.
דער וואהנזון אַכגעלאָזט האָט באַלד
מיין קערפּער צו דער אַהנמאַכט, קאַלט...

XXIV

אזוי האָט מען געפונען מיר....
דאָס איבריגע באַוואוסט איז דיר.
געענדיגט. גלויב מיר מיינע רייד,
אויב ניט — איז אויך קיין גרויסע לייך
בלויז איין געדאַנק מיין האַרץ פאַרצעהרט :
וואָס ס'וועט ניט אויף מיין היימיש ערד
מיין קערפּער קאַלט און שמוס פאַרגעהן,
און דורך די טויבע ווענד פון שטיין
וועט די געשיכטע פון מיין פיין
פאַר אַלעמען אַ פּרעמדע זיין.

XXV

געזונד זיי, פאַמער ! — גיב דיין האַנד ;
און דו — פיהלסט מיינע ווי אין בראַנד...
נאָך אין מיין יוגענד אונבאוואוסט
האַט שוין דיין פלאַם געגליהט מיין ברוסט ;
דאַרט שפּייזען מעהר זיך ניט געקענט,

ביז ער זיין תפיסה האָט פארברענט,
 און וועט צוריק צו יענעם געהן,
 ווער ס'גייט צו אלעמען ווי איין:
 ביים לעבען—פייך, רוה—ביים פארגעהן...
 נו, וואָס? ... אז ס'וועט מיין זעל זאל זיין,
 אין דעם גן-עדן שוין אריין,
 דאָרט הינמער וואַלקען ערגעץ-וואו
 אין הייליג-לאַנד געפינען רוה...
 א, כיוואָלט אָט דעם גן-עדן גליק
 געשענקט, — כ'זאל איין מינוט צוריק
 כאַטש זיין, וואו כ'האָב אלס קינד געשפיעלט
 זיך צווישען שאַרפע פעלזען ווילד...

XXVI

ווען כ'האַלט ביים לעצטען אַטהעם-קלאַנג,
 און ס'וועט נישט דויערען גאָר לאַנג, —
 באַפעהל מיך בריינגען וואו די צוויי
 אַקאַציען שמרויכען וויים אזוי
 געבליהט אין גארטען האַבען דאָרט...
 די גראַזען — הויך אויף יענעם אָרט,
 די לופט געשמעקט אזוי אין סאָד,
 אין זונענשיין געשפיעלט זיך האָט,
 דער בלאַט דורכזיכטיג, גאַלדיג-העל!
 מיך דאָרט אַוועקלעגען באַפעהל.
 און מיט דעם בלויען טאַג-שיין וועל
 זיך אַנטרינקען צום לעצטען מאָל.
 ס'זעהט דער קאַווקאַז זיך פון דעם טאַל!

קען זיין, אז פון זיין הויך וועט ער
זיין גרום מיר שיקען דאָ אַהער ;
א לעצטען אכשייד וועט ער שמיל
מיר שיקען מיט דעם ווינטעל קיהל...
און פאר מיין ענד וועל איך אויף ס'ניי
אנ'אייגען קול דערהערען פריי !
און ס'וועט מיר דאכמען : עמיץ שמעהט
לעם מיר געבויען שמילערהייד
אַ פריינד, צי גאר אַ ברודער מיין,
ווישט מיט דער האַנד דער צארטער זיין
פארזיכטיג אב פון מיין געשמאַלט
דעם שוויים, וואָס פאר'ן אויסגעהן קאַלט.
און כ'הער אַ שטים מיר זינגען קוים
פון מיין געטרייער לאַנד און היים...
אזוי וועל איך מיט אַם דעם טרוים
איינשלאַפען ווערען שמילערהייד,
און קיינעם שילטען פאר'ן טויט !....

۴۵۵۸

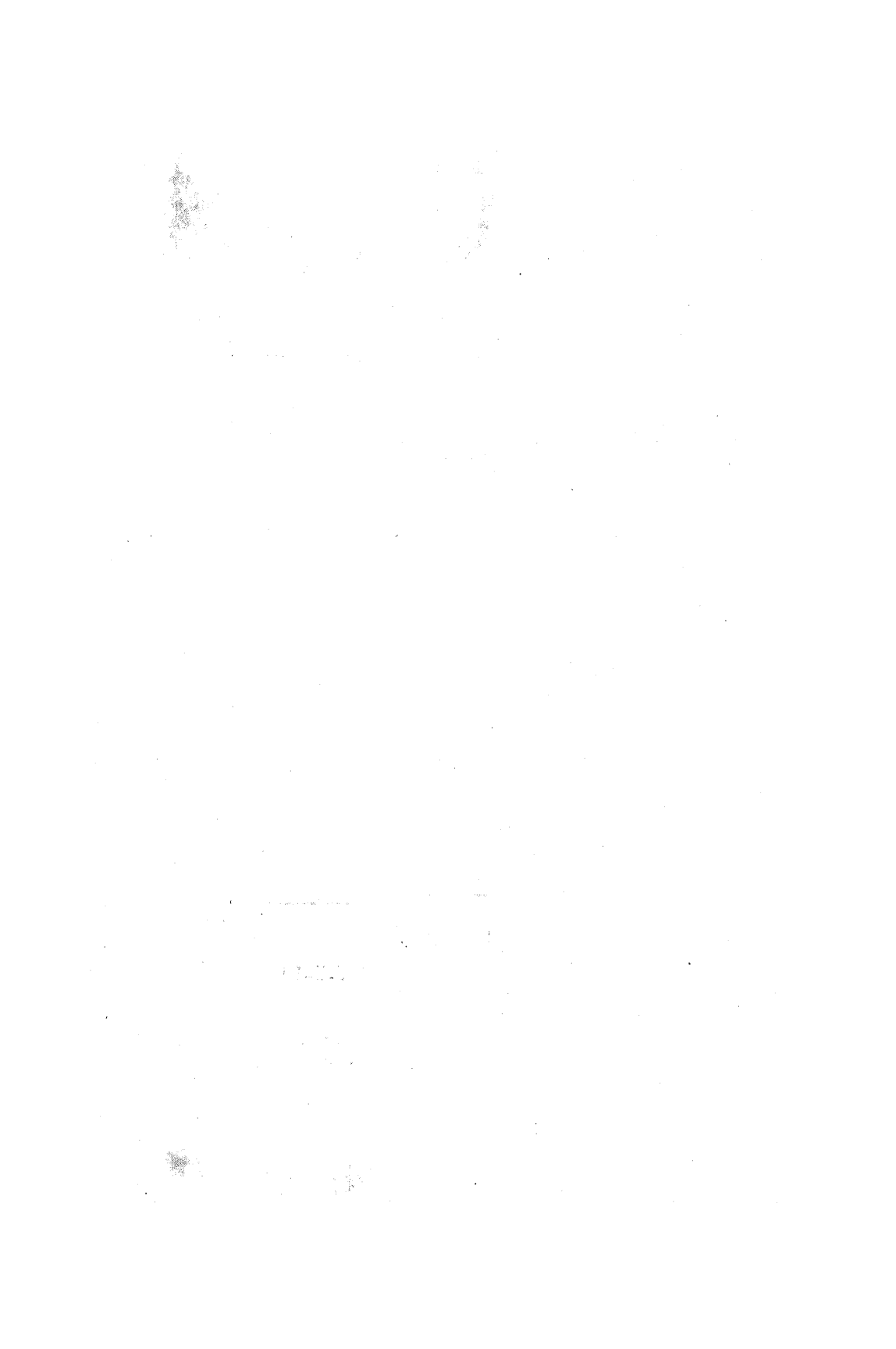

א . ד . ע . ט

(אפאנאסי אפאנאסעוויטש שענשיץ).

1820—1892

ב א נ י ג ע ן .

א, ניט וועק איהר באגינען, ניט ריהר,
דאמאלסט שלאפט אזוי זאנפט זיך און גוט.
דער פריה-מאָרגען ווייך אמהעמט אויף איהר;
אין די באק-גריבליך שטראַהלענדיג רוהט.

היים די קישען, וואו ס'ליגט טיף איהר קאָפּ,
היים דער שלאָפּ, וואָס האָט מיעד איהר פארוויגט.
אַ צושאַטענער שוואַרץ-קרויזער צאָפּ
אויף איהר שולטער און האלז וויסער ליגט.

זי איז נעכמען ביים פענסטער זיך שמיל
לאנג געזעסען אין נאכט איינגעהילט.
האַט געהיט פון די וואַלקענס דעם שפיעל,
וואָס די לבנה מיט זיי האָט געשפיעלט.

און וואָס העלער די לבנה גיסט ליכט,
און וואָס העכער — דעם נאכטיגאלים ליעד,
ווערט אַלין בלאַסער ביי איהר דאַס געזיכט,
סישלאָגט פון וועהמאַג איהר האַרץ שטאַרק און גליהט.

דריבער ברענט דער פריה-מאָרגען אויף איהר,
אין די באק-גריבליך שטראַהלענדיג רוהט.
א, ניט וועק איהר איצט אויף... א ניט ריהר...
דאמאלסט שלאפט אזוי זאנפט זיך און גוט.

* *
*

שמילער מורמעל, העלער נגון
פון דעם נאכמינאל,
זילבער-ליכט און ווייכער וויגען
פון פארשלאָפנעם קוואַל.

ליכט און שאַמען איינס זיך האלמען.
שאַמען אויס און איין ;
רייה זיך ביימענדע געשמאַלמען
פון דער ליעבע מיין.

וואַלקען-איינגעהילמע בלומען,
אבגלאנגן-בערענשמין,
טרעהרען ווי פון צערמעל שמומען.
און דער זון אויפגעהן !

* *
*

גלייך ווי וואַלקען כוואַליעם
אַ שטויב פון ווייט קומט אָן;
ריימענדיג — צופוסענס,
מען זעהט אין שטויב ניט אָן.

אויף אַ פערד אַ ווילדען
דערזעה איך עמיץ פאַהרם...
פריינד מיין, ווייטער פריינד מיין,
דערמאָהן אָן מיר זיך דאַרט!

* *
*

כ'בין לאנג אונבאוועגליך געשמאנען,
מיין בליק ווייט אין רוים האָט געשוועבט.
און ס'האַט זיך מיט מיר און די שמערן
אַ נאַהנמקייט געהיים אויסגעוועבט.
כ'האַב עפעס געקלעהרט... נור כ'געדענק ניט...
אַ כאָר האָט געזונגען פון ווייט ;
די שמערן שמיל האַבען געצימערט, —
מיין האַרץ האָט זיי ליעב פון דער צייט.

א שמעטער לינג.

א, פרעג מיך ניט פון וואן איך קום צופליהען.

און וואו איך אייל?

כ'ויל אויף א בלום דעם אמהעם נור אבציהען

און רוה א וויל.

וועל איך אויף לאנג דען אהן א ציעל זיך גרייטען

צי רוהען דא?

באלד, באלד וועל איך די פליגלען העל צושפרייטען—

און כיבין ניטא!

מדה שחורה.

שלעכמער וועטער, הערכסט, דו רויכערסט,
רויכערסט... נור ס'האט אליך קיין ווערטא נימ...
וואלסט געלעזען — נור דאס לעזען
ייהט זיך פויל, דער אויער הערט נימ...

לאנגזאם קריכט דער טאג דער גרויער, —
אויפ'ן וואנד — דער אלטער זייגער
אהן אנ'אויפהער און דערעסליך
פלוידערט, פלוינדערט אויף זיין שמייגער.

ס'הארץ הויכט אן צו ביסליך קעלמען —
ס'קריכען אין מיין קאפ דעם קראנקען,
זיצענדיג ביים הייסען אויווען,
מאדנע מומלענדע געדאנקען.

ביי דעם רויכערדיגען טיי-גלאז,
וועלכער האלט שוין ביים אַבקהלען,
כאפ איך, גאט צו דאנק, א דרימטעל
ווי ביי נאכט — נור פויל אהן ווילען...

א. מעט

אָבער אונרוהיג, צוטראַגען,
איז דער שלאָף וואָס קומט געצוואונגען =
ווי דער לערנען אַ-בע-צע-דע
וואַלט פון שכנים הויז געקלונגען...

אָדער, אפשר, ווער קען וויסען —
אין אַ קאַבינעט צי זאל-וואו,
טאַנצען מיין אום מיט געפילדער
אין אַ שלעכט פארמאכט ראַיאַל-וואו...

נאך א שמורם.

ביידע האַבען מיר דונערס דערהערט.
האַט אַ הויך געטהאָן וואַרים אויף דר'ערד, —

און ס'איז באלד מיר אַרויף אין געדאַנק,
ווי האַסט נעכטען געמאַטערט אונז לאַנג :

ביזט געזעסען אַ בלייכע פאַרטראַכט,
און דיין האַרץ — אויף אַ שלאָס צוגעמאַכט.

פּלוצלונג שמעלסט זיך אַ נידער פאַר מיר,
און דו זאָגסט : קלאַהר איז אַלץ שוין פאַר דיר,

אַז דיר איז דער אַמאָל ניט קיין שאַד,
אונז צוזאַמען איז ענג יעדער טראַט,

ס'האַט די ליעבע פאַרלאָרען איהר שמעג,
ווייטער לעבען אזוי — איז אַ שרעק !

אַז דו ווילסט, האַסט באַשלאָסען ! — נור באַלד
האַט אַ פּרייהלינג פאַרהילט דיין געשמאַלט,

און פּערגעסען דעם כעס, בלייבסטו שמעקן,
ביזט צוגאַנגען אין הייסען געוויין.

ביהנען.

כ'וועל פון בענקשאפט און פוילקייט אומקומען, —
ס'איז ניט גוט צו זיין איינזאם ווי כ'בין ;
ס'געהט דאס הארץ אויס פון וועהמאָג פון שמומען.
ס'פליהט אין יעשווידען קנאַספּ פון די בלומען
שמיל אַריין אַ העל-זינגענדע ביהן.

האַטש אַרויסגעהן אין פעלד אין דעם בריימען,
צי פארליערען זיך גאַר אין דעם וואַלד !...
סיהערט ניט אויף אויף דער פריי מיר צו וועה מהון.
ס'נעהמט אַ פיין זיך אין האַרץ מעהרער שפריימען.
ווי אין ברוסט הייסע קוילען כ'באַהאַלט...

ניין, וואַרט אויף ! כ'ווער צושיידט מיט מיין אומעם —
אין דעם שאַמען די וואַלד-בלום שלאַפט איין :
ס'פליהען ווידער דאָ ביהנען אַרומעם,
און איד קאַן ניט פאַרשמעהן וואו עס זשומעם,
אויף דער בלום, צי אין אויער אין מיין ?

א. ס. ניקיטין

א. ס. ניקיטין
(איוואן סאוויטש ניקיטין)

1824—1861

* *

*

מישיינט אין שויב די לבנה...
ווייט א האהן צוקרעהט זיך ;
און כ'לעש אויס דאס ליכמעל,
ס'הארץ פאר פיין פארגעהט זיך.

כ'קען ניט, כ'קען ניט שלאפען,
זוי געפיינט פון וואונדען.
ס'נאגען הארץ און מח
די פארגאנג'נע שמונדען.

ס'מעג מיר כאמש אויספאלען
ארבייט שווערע, שלעכמע
זאל דער שלאף זיין רוהיג,
כ'זויל איין שעה א רעכמע.

זאג וואס ווערסטו לעבען,
מיר אומזיסט צו שלאפען.
ווערסטו אויף גיך פארשוואנדען,
זוי א רויך פארטהאגען ?

ס'איז דאך אויך דער פויגעל
פרעהליך און אהן זארגען.
ער געפינט פון שמורם
וואו זיך צו פארבארגען.

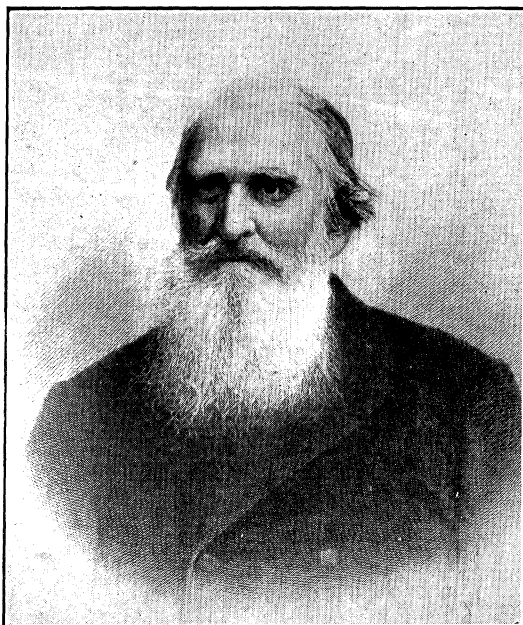
און באגינען זינגט ער —
עמיץ הערט די קלאנגען;
פרעהליך ווערט דאס הארץ זיינס,
ווערט פון גליק צעגאנגען.

דיר, ווי ס'זאל ניט שווער זיין,
חשוכ'סט אב די יאהרען;
און דו געהסט אום עלענד,
זיך — צו לאסט געווארען.

א. נ. פלעשמשעיעוו

א. נ. פלעשמשעיעוו
(אלערסעי נעקאלאזייזיטש פלעשמשעיעוו)
1826—1893

דער אייניקעל.

צו ביזטו, באַבע, אויכעם
אמאל געוועזען קליין ?
האַסט ליעב געהאט צו לויפּען,
נאָך בלומען פּלעגסטו געהן ?

און האַסט געשפּיעלט אין ליאַלקעם
ווי איך ביז זעהר מאַט ;
און וועלכע האָהר האַסט דאמאַלסט
מיין באַבעניו געהאט ?

אַנן, איך וועל ווי דו זיין,
מיין באַבעניו, אַצינד ?
נאָר זאָג, צי קען מען אייביג
ניט זיין אַ קליינע קינד ?

* *

*

דו האַסט מיין קינד מיין טרייע
אַ קול'כעל קינדיש ריין.
מאָ הער ניט אויף צו ריידען,
און זאל מיין האַרץ פול ליידען
שמיל רוהען פון געוויין.

דו לאַכסט מיין קינד מיין טרייע
דאָך אזוי האַרציג פריי. —
מאָ לאָך מיט מענער ריינע
ווי ס'לאַכט אַ קינד אַ קליינע,
הייל אויס מיין האַרץ אויף סניי.

דו וויסט מיין קינד מיין טרייע
פון גוטע ווערטער פיעל. —
כאַטש גלעט מיר אויף צופלייסען
נור כ'זועל צו דיר זיך רייסען
דערנגען מיין געפיהל.

ערווארטונג.

ס'זיצט דער זידע אין דעם שמיבעל
און זיין אלטען נעץ פאריכט.
ס'ליגט זיין אייניקעל אין בעטעל
קראנק, און ס'פיבערט זיין געזיכט.

„שלעכטע וועטערס, שלעכטע וועטערס,
וועט צום רעגען זיין א ברעג?“
פרעגט דער אייניקעל דעם זידען. —
— יא, ס'זועט אויפהערען די מעג.

„וועט די זון אויף סניי נאך שיינען,
וועט נאך רוישען ווען דער וואלד ?
וועט דער גראז אין פעלד זיך וויגען?“ —
— יא, מיין קינד, שוין באלד, שוין באלד.

„וועל איך ווידער מיט מיין ווענטקע
גאנצע מעג זיך כאפען פיש
ביי דעם טייך אונטער דעם מאפאל“ —
— יא, מיין קינד, געוויס, געוויס...

„אבער ווען-זשע, האסט געזאגט דאך,
ס'קומט די מאמע יעדע שעה
דא צו מיר פון הויכען הימעל,
און זי איז נאך אלץ ניטא!“

און דאָס אינגעל ניט צופריעדען
ווערט אַנשוויגען... און אויף דר'ערד
זיצט ביי דעם צוריסניעם פיש-נעץ
שמיל דער אלטער טיף פארקלעהרט.

און אויף זיין צוקנייטשמען פנים
קייקעלמ זיך אַ מרעהר און רינט.
ס'געהט דער וועהמאָג פון דעם אלמען
איבער צו דעם יונגען קינד.

און עס קלינגט דער יונגער קול-כעל
אומעטיגער און מיט שרעק:
„כ'זועל דער מאמען מעהר ניט זעהן שוין,
אויך ניט זעהן קיין ווארמע טעג“.

י. פאלאנסקי

(יאקאוו פעטראוויטש פאלאנסקי)

1820—1892

דער וועג.

א ווינטער-וועג. דער סטעפ — א וויסטער, שמום.
דער ווינט וועגט אום די פעלדער מיט זיין יאָגען;
אנ'אומעט נעהמט ניט ווילענדיג מיך נאָגען,
עס הילט אַ טרויער מיך געהיים אַרום.

זוי ס'לויפען ניט די פערד, אַליץ דאכט מיר, פויל זיי פאַהרען,
און ס'איז פאר מיר אַליץ איינס, אַז ס'לויפט די פוהר געשווינד;
אַליץ פעלד און פעלד, איך ווער אין סטעפ פארלאָרען,
וואָס זינגסטו, פורמאָן, ניט קיין ליעדער צינד ?

און כ'האַב אַנ'ענטפער באלד פון איהם באַקומען:
„אויף שלעכטע ציימען האַלט איך מיין געזאָנג“
— „וואָס פרעהט דיר איצט ? —“ באלד אין מיין היים געקומען,
לעס בערגעל ווייזט זיך באַקאַנטער שטאַנג.“

אַנ'אַפנער הויף, — אַ טיש געגרייט מיט עסען,
און רוה, — אַליץ ווארט דעם פורמאָן אין זיין הויז.
כ'בין מיעד. — איך האָב אַן רוה שוין לאנג פאָרגעסען,
מען בייט די פערד... די ערשטע שפאנט מען אויס.

די טרעפערקע.

— אלטימשקע, קום זעין לעם מיר זיך.
כ'האב שוין לאנג געווארט אויף דיר. —
א ציגיינערין אין שמאטעס
איז פאמעליך צו צו איהר.

„כיצאג דיר אויס דעם גאנצען אמת,
בלויז דיין האנד צו מיר דערלאנג.
זאלסט זיך הימען, דיך צו נארען
האט דיין ליעבער אין געדאנק“...

ס'מיידעל האט אין פעלד דעם פרייען
אויסגעריסען זיך א בלום.
פליקענדיג שמיל יעדעס בלעטעל
האט זי וואס געמורמעלט שמום:

— יא, ער ליעבט נימ, ניין — ער ליעבט מיך —
אנ'ארוםגעפליקמע קווייט
זאגט איהר יא מיט שטומע ווערטער,
וואס דאס הארץ איהרס בלויז פארשטעהט.

אויף איהר ליפ א שמייכעל קרויזט זיך,
אין איהר הארץ — א שמורס-פיין,
מיט א נאגענדיגען אומעט
זויגט ער אין איהר בליק זיך איין.

און זי רעדט: עם זאגט דאס הארץ מיר
פון דיין פאלשקייט — און איך שווער:
כ'וואלט פון גאנצען הארץ פארהאסט דיר,
נור איך קאן ניט ווען כ'באקלעהר.

און ער קוקט אלץ מיט אן'אומעט,
נור זיין פנים — פלאקערט היים,
צו איהר שולטער מיט די ליפען
פאלט ער צו און רעדט ארויס:

„זאלסט פאר מיר זיך היטען, היטען,
כ'וועל דיר אומברענגען, איך ווייס. —
זוייל איך ליעב דיר ביז צום וואהנזין,
זוייל איך ליעב דיר אזוי היים!“...

נ א כ ט.

צוליעב וואָס האָב איך ליעב דיר, דו ליכטיגע נאכט?
דאָס אויך ליידענדיג שווער מיר אויך טייער ביזנוס.
און פאר וואָס האָב איך ליעב דיר אזוי שמילע נאכט,
דאָס ניט מיר, נור פאר אנדערע שיקסמו דיין רוה?

וואָס מיר שמערן, לבנה און בלוי-הויכען רוים,
יענע ליכט, וואָס שווימט אום אויף דעם קאלמען גראַניט,
וועלכע מאַכט פון דעם בלומען-טוי גאַלדענעם שוים,
און זי שמראַמט אויפ'ן ים מיט דורכזיכטיגע טריט!

נאכט, פאר וואָס איז מיר טייער דיין זילבערנער שיין?
מאָכט ער זיס אין דיין אויג די באהאלמענע טרעהר?
רוימט ער בשורות אין גיריגען האַרצען דיר איין?
צו באשיידט ער דעם רעטניש וואָס מאַמערט דיך שווער?

וואָס מיר דונקלער שיין פון די בערגליך און מאָל,
און דאָס שטורמישע שלאַגען פון פינסטערן תהום.
פון די שפּרינגערס ביינאכט אין דעם גארטען דער קול,
דער האַרמאָנישער קלאַנג פון דעם הילכיגען שמראָם.

נאכט, פאר וואָס האָב איך ליעב דיין פאַרבאַרגענעם קלאַנג?
מאָכט ער שמיל אין מיין האַרצען דעם שמורס-געפיהל —

י. פאלאנסקי

מאכט ער שויב דען אין מיר דעם צוברענמען געדאנק —
ברענסט אין דעמערונג היים, הערסט זיך מעהר אין דער שמיל?

כ'ווייס אליין ניט פאר וואָס איך האָב ליעב דיר, דו נאכט,
דאָס אויך ליידענדיג שווער מיר אויך מייער ביזטו.
כ'ווייס אליין ניט פאר וואָס ביזט מיר ליעב אזוי נאכט...
צו דער פאר וואָס פון מיר זעהר ווייט איז דיין רות ?

נ. נעקראסאז

נ. נעקראסאוו

1821—1877

דער ניט געשנימענער ביימ.

שפעט שוין אין אָסיען, אָהן פּויגעל די וועלדער,
נאָקעט די בוימער, און ליידיג די פעלדער,

ס'ליגט אַ שטיק ערד נור, און ווייס ניט פון שנים...
וועהט אָן אַנ'אומעמיג באַנגען געמיטה.

כ'הער ווי די זאנגען צו זיך שמילע זאָגען :
שווער אונז צו הערען די הערבסט-ווינטען יאָגען,

שווער ביז דער ערד אונז צו בויגען זיך, שווער,
ס'ווילט זיך ניט באַדען אין שמויב זיך שוין מעהר !

יעטווידער נאָכט מחנות פּויגעל אונז מרעמען,
יעטווידער פּויגעל מיט אונז וויל זיך זעמען.

ס'שלאָגט אונז דער שמורם און ס'מרעט אונז דער האַז,
און אונזער אַקערער, וואָס וואַרט ער, וואָס ?

זענען מיר ערגער פון אַלע געבאַרען,
האַט דען ניט פּריינדליך געוויגט זיך דער קאַרען ?

ניין, דאָך ניט ערגער — דער זוים אין איהם לאַנג
האַט אַנגעפילט זיך, — שוין ציימיג די זאנג.

האָט ער דערויף דען געדארפט אונז פארזייהען.
ס'זאלען אונז ווינטען צולייגען, צעוועהען?"

ווייט זיי אַ ווינטעל אנ'ענטפער דערטראַגט:
אַ, אייער אַק'רער קיין כוחות פאַרמאַגט.

ער וואָלט ווי יעדער, זיין ארבייט באַווייזען,
איז אַבער שווער איהם אליין זיך צורייסען.

עסט ניט און טרינקט ניט, — פאר'דאנה'ט, פארצאָגט,
מיף אין דעם הארצען אַ וואַרים איהם נאָגט.

ס'זענען די הענד ווי די ביימשען צוהאַנגען,
די וועלכע האַבען פאַרזעהט אַט די זאַנגען.

טונקעל די אויגען, זיין שמים הערט זיך מעהר, =
אַ, סאַראַ ליעדער געזונגען האָט ער,

ווען נאָכין אַקער איז ער נאַכגענאַנגען
איינזאַם, געדריקט פון אַנ'אומעט אַ באַנגען.

נ. מינסקי

נ. מ. י. נ. ק. י.
ניקאלי מאקסימאָוויטש מינסקי (ווילענקין)
געבוירען 1855

כ'האב מורא.

כ'האב מורא דערצעהלען ווי ליעב איך האָב דיר,
כ'האב מורא, דערהערענד די ווערטער פון מיר
דער ווינד וועלכער הערט אויפ'ן פעלד ניט אויף קלאַנגען—
און ס'וועט אויף דער ערד זיך אַ שמורם צומראַנגען.

כ'האב מורא דערצעהלען, ווי ליעב איך האָב דיר,
כ'האב מורא, דערהערענד די ווערטער פון מיר
באלד וועלען אין הימעל צושטאַרבען די שמערען,
די נאַכט וועט נאָך פינסטערער, דיקערער ווערען.

כ'האב מורא דערצעהלען ווי ליעב איך האָב דיר,
כ'האב מורא, דערהערענד די ווערטער פון מיר,
וועט ס'האַרץ מיינע אַ ליעבע און שרעק צונויפדריקען.
און ס'וועט זיך פון גליק און פון ליידען צופליקען...

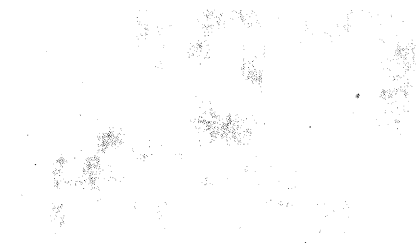

פּיאָדאַר סאַלאָנוב

פֿיאָדאָר סאַלאַגוב
(פֿיאָדאָר קוזמיטש טעטערניקאָוו)
געבוירען 1863

Faint, illegible text or markings located below the lower-left smudge.

* *
*

עפען אויף שנעל דיין טהיר
און ארום געה דעם פלייט פון דיין הויף.
אומרוה וועהט ארום דיר —
א ניט לעג זיך, ניט שלאָף, און ווארט אויף!

מעגליך, ס'רופט דיך א שמים
אין דער ווייט, מיטען נאכט, פול מיט שרעק;
איילסט ניט ראטעווען איהם
און ניט מיטגעהן אין פרעמדען דיר וועג?

וועט דיר איינגעהן דער שלאָף?
נור באַטראַכט: אין דער פינאָטערניש-וואו
נעהמט דיך רופען אָהן סוף
ווער אַ מיעדער, אַ קראַנקער, אָהן רוה!

אויפֿן גאס לאַז זיך געהן,
אַ לאַמטערן נעהם מיט פון דעם הויז;
כאַטש דו קומסט אום אַליין,
אַבער העלף דעם וואָס בעט און געהט אויס!

* *
*

האָסט נישט גערעדט איין וואָרט אפילו =
האָט מיר דאָס ווי אַ שמראָף געברענט.
און צו די פייכטע גראָזען שמילע
האָסטו דיין מילדען בליק געווענדט.

און לאַנגזאַם ביזט אַוועקגעגאַנגען.
שמיל אממענדיג דעם גראָז-גערוד; ;
אַהן זינד געוועזען די געדאַנקען.
דיין שמילער וועג, אַהן ביז, אַהן פלוג.

* *

✽

אין דער נאכמינער שטילקייט און רוה,
הינטער מיר, הארט לעס שולטער, שמעהסטן,

ניט איך הער דיין באוועגונג, און פיהל ;
ווי א קבר ביזט פינסטער און שטיל.

איך דערוועג ניט א קוק טהון צוריק,
און אויף מיר פאלט דיין אנגעשמרענגט בליק.

ווי עס עפענט די נאכט אויף די רויו
וועלכע בליהט פאר דער פינסטערניש בלויו.

האסטו אויך אין מיין הארץ אויפגעוואכט,
אלץ וואס הארכיג נור לעכט אין דער נאכט—

ס'כאפט אין גאנצען דיין מאכט מיר ארום,
אין פער'כשוף'מען קרייו שמעה איך שמום.

מיין בייזער פריינד.

מיין בייזער פריינד, ביזט ניט צופריעדען
פון אומעט מיין.
כ'זעה דיר א שווייגענדען און מיעדען. —
און איך — געה איין.

נור כ'וויל קיין גליק-חלומות וועבען.
צו אנד'רע געהן.
מיט דיר אין טרויער קראנקען לעבען
וועל איך פארגעהן.

בין אכגעוועהנט פון וועלמ-געוויטער
און מענשען-רויש.
מיין בליק וויינט מיט דיין וואהנזין-צימער.
און טרויער גרויס.

פאר דיר אין שמום וועל איך צוגליהען,
אין אנבליק דיין ;
ס'איז אין דיין אומעמיגען מליהען
סיגאנץ לעבען מיין.

אין דער ווייט.

ס'זעהט זיך קיין שיין אין דער ווייט,
„ראטעוועט“,—עמיצער שרייב.

וואָס טהון זאל איך צינד ?

כ'בין אזוי אַרים און קליין,

שרעקליך פאַרמאַמערט פון געהן,

וואו לויפען געשווינד ?

ס'רופט ווער אין שמיל ערגיץ-וואו:

פריינד, צו מיר טוליע זיך צו,

ס'איז גרינגער ביינאַנד.

אויב אונז וועט שווער זיין צו געהן,

וועלען מיר ביידע פאַרגעהן

אַ האַנד לעם אַ האַנד.

לוסטיגע פריינדינס.

צווישען לוסטיגע פריינדינס
האָסטו טרויריג געלייכט.
דו אליין האָסט דעם רושיג
העלען קרייז אויסגעווייכט.

פון די מענשען פארבאָרגען
האָסט נור מיר זיך פארטרויט.
דאָרט אין לאַנד אין דעם בלויען
זיך צו זעהן שטילערהייד.

זיך אַכגעבען אויף אייביג
צו דער שווייגענדער נאכט, —
מיינע שלאָפלאַזע אויגען
אויף דיר ווענדען פארטראַכט.

וועסט אַהן ווערטער דערצעהלען
פון דיין לעבען און זיין;
וועסט מיין טרויער אויסהיילען
און פארוויגען מייזן פיין.

ווייטער פריינד.

פריינד, מיין ווייטער, פריינד, מיין ליעבער,
בליק אהין, —
כ'בין א שטרעהל א קאלטער, טריבער
פון באגין.

כ'ווארט אומזיסט אומנישט צו הערען
געטליך רייד, —
כ'ווייס ניט אין דעם לעבען שווערען
יום-טוב פרייד.

העלער טאג וועט באלד אויפשטראהלען
קלאהר ארום.
און אין אַבגרונד שאַטענס פאלען
בייז און שמום.—

און אהן ווערטער, און א טריבער
וועל אליין, —
זונען אויפנאנג, פריינד, מיין ליעבער—
שטיל פארגעהן.

אין שווערע רגעים.

ווען עס לעבט זיך מיר שווער, און א פיין גליהט אין מיר,
דאמאלסט געה איך אין מדבר דארט טראכמען פון דיר.

אויסצומאָהלען דעם פליהענדען ווינד דיין געשמאלט,
זיך דערוויסען פון דיר נאך די שטימען פון וואלד.

כ'וויל דיך רופען, נור כ'ווייס ניט ווי דו רופסט זיך אן,
וויל איך שיקען נאך דיר, נור איך וואג עס ניט טהאָן ;

וואַלט איך געהן שוין צו דיר, ווייס איך דאָרט ניט דעם וועג ;
ווען איך וואַלט שוין געוואוסט, לאַזט ניט געהן מיר אַ שרעק.

אויף דעם קאלט, שמאַלען שמעג געה איך אומ'עט פאַרקלעמט,
איך ערוואַרט נור דעם נס, אַליץ אַרום איז מיר פּרעמד.

און עס וועט מיר זאכט קושען דער שווייגענדער טויט,
און ער וועט מיר באַלד ברענגען צו דיר שמילערהייט.

אין גארמען.

כ'בין א גארמען דורכגעגאנגען,
הויך געווען די פליימען-שטאנגען,
און די טויערען — פארוקט.
נור ס'האט פלוצלונג זיך א טהיר
אויפגעריגעלט און פארזיגעלט —
אין מיין בליק האט זיך געשפיגעלט
ווי א שאמען ניט פון דער וועלט
אין דעם גארמען שמעחת פאר מיר.
כ'שמעה איצט ווידער לעס דעם גארמען,
הויך די פליימען-שטאנגען דארמען,
אלץ איז אין א סוד געהיימען, —
כיזעה נור שטויב און שטיין ארום.
כ'גלויב אין וואונדער שמילערהייד זיך,
מיך באגליימען וואו איך געה זיך
ווייך אהן אמהעמדיגע טרוימען
ווי א שאמען שמיל און שמום.

מיין וועג.

זעג מיין לאנגער, וועג מיין שווערער,
איינער אין דער וויסט דער לעערער, —
נור אויך פרייד פארמאגט מיין וועג ;
פרעהליך כ'פיהל מיר, און איך שפיעל מיך
מיט מיין אייגען שיין כיפארהיל מיר,
ס'ציהט ניט באנג זיך מיר די שמרעק.

אויסגעשפריימע מיינע לאנגען,
און קלאהר-ווייסע די טומאנגען,
מיין לבנה ליכטיג העלמ.
און דער ווינד דער פרייער זינגט מיר,
וואס אהן ווערמער הילכיג קלינגט מיר
וועגען ריינקייט אויף דער וועלמ.

די וויג.

אין שאמען פון א יעל-בוים
הארט לעם א טייכען-ראנד
וויגט אום א וויג דער טייוועל
מיט א פארוואקסען האנד.

ער לאכט און וויגט און וויגט זיך,
אהין, צוריק,
אהין, צוריק,
דאס ברעמעל קרעכצט און דריקט זיך
און אן דעם בוים-סוק פליקט זיך
די אַנגעצויגענע שמריק.

עס רוקט זיך שווער און סקריפעט
די ברעט פון צייט צו צייט,
דער טייוועל לאכט און הריפעט
און האפט זיך אן ביים זייט.

איך וויג זיך מיד און וועהר זיך,
אהין, צוריק,
אהין, צוריק,
איך האלט זיך אן און קעהר זיך,
און ווי פון טייוועל קלעהר זיך
צו אבווענדען מיין בליק.

הויך אויף דעם שווארצען יעל-בוים
לאכט עמיץ ווי אין וואַהר :
ביזט דאָ אַרײַנגעפאלען,
פאַ וויג זיך צום שוואַרץ יאַהר !

איך ווייס, ס'זועט פון מיין וויג דאָך
דער טייוועל ניט אַוועק,
ביז וואן עס וועט אויסקרימען
זיין האַנד מיין ברעט פול שרעק.

ביז וואן צומאַלט וועט ווערען
די פלאקס-געדרעהטע שמריק,
ביז וואן ס'זועט איבערקעהרען
די ערד זיך צו מיין בליק.

א וויג-ליעד.

כ'עפען אויף די אויגען,
ווייט א שמראהל דערגליהט;
אלץ אין רוך פארצוויגען —
אויפשטעהן אדער ניט?
ניין, איך לעג זיך ווידער
אין מיין וויגעל צו, —
זינג מיר, מאמע ליעדער:
אליע ליוליע ליו.

יוגענד פליהט פארביי מיר,
פרייד — געדענק איך קוים.
ס'רופט צוריק געטריי מיר
אין מיין וויג דער טרוים.
ס'פעהלט מיין מאמעס ליעדער —
זינג אליין איך צו.
כ'וויג מיין פיין איין ווידער:
אליע ליוליע ליו.

מיעדקייט ס'הארץ נעהמט פרעסען.
ס'גלעט דער שלאף מיך לינד.
ס'זוערט מיין פיין פארגעסען,
כ'בין אויף ס'ניי א קינד.

כ'קלייב אין בלויען לאנד דאָרט
עפעס, כ'בלאָנזשע וואו ;
ס'זינגט ווער נאָכאָנאָנד דאָרט :
אַליע ליוליע ליו.

אין דעם לאַנד דעם בלויען
הענגט זיך קלאַהר דער רוים.
כ'טו זיך אנפארטרויען
שווייגענדיג מיין טרוים.
ס'זינגט ווער מיין נשמה,
זויגט זי, זויגט אָהן רוה ;
ס'רוימט ווער אַ נחמה :
אַליע ליוליע ליו.

אַ, מיין שלאָף שוין עקט זיך,
ס'קומט די לעצמע שעה.
ס'שרעקט דער טאָג מיך, שרעקט מיך,
און מיין טרוים — ניטאָ.
ס'זוארקען שוין די זאָרגען
נעבען מיר אָהן רוה ;
ס'מורמעלט ווער פארבאָרגען :
אַליע ליוליע ליו.

דער שלאָף און דער טויט.

ס'האָט געשטימט פיעל ס'אינגעל מיין,
שטויב דעקט זיינע פיסלעך צו.
וואָש די ליעבע פיסלעך איין,
וואַשענדיג שלאָף איין אין רוה.

און איך זינג און זינג איהם צו:
אַליע ליוליע, ליוליע ליו.

ס'קלאפט דער שלאָף אין טהיר פון הויז,
— קום אריין — שטיל ענטפער איך, —
זיינע האָהר ווי פלאַקס זעהט אויס,
ס'הענטעל האַלט ער שטיל אויף זיך. —

זינג איך שטילערהייד איהם צו:
אַליע ליוליע, ליוליע ליו.

— שלאָף פון וואָן? — ביים באַרג געווען.
— וואָס געזעהן דאַרט? — לבנה-שיין,
כ'האַב מיין ברודער אויך געזעהן...
— איז ער דאָ? — ניין ניט אריין.

זינג איך שטילערהייד איהם צו:
אַליע ליוליע, ליוליע ליו.

ס'מורמעלט אין מיין פענסטער ווער,
גלייך ווי ס'דושישט א צווייג אריין:
א, כ'בין קראנק, עס איז מיר שווער,
העלף מיר, העלף מיר ברודער מיין!

שמילער, שמילער זינג איך צו:
אליע ליליע, ליליע ליו.

די לבנה שווימט שמיל אום
אויפ'ן פעלד. אין סאך אליין;
עמיץ געהט לעס הויז ארום,
עמיץ מורמעלט: כ'קום צו געהן.

זינג איך שמילערהייד איהם צו:
אליע ליליע, ליליע ליו.

כ'שנייד און שנייד די גאנצע צייט,
ס'פאלט די קאסע פון מיין האנד.
ס'ריהרט א שאמען זיך ניט ווייט,
און ער טוליעט זיך צום וואנד.

און איך זינג און זינג איהם צו:
אליע ליליע, ליליע ליו.

אירינא.

דו געדענקסט דעם הערבסט, אירינא,
אין דעם ארמען שמעטעל, קליין?
אזוי גרוי דארט, ווי דער הימעל
וואלט אין טרויערניש פארגעהן.

ס'שפריצט א רעגען דין, אהן אויפהער,
גלייך וואלט געזען אויסגעשפרייט.
א פארטרונקענע דאס שמעטעל
אין א טייך פון בלאטע שמעהט.

און מיט שווערע עמער-שמאנגען
אויף דיין אקסעל איינגעדריקט
האסט פון טייך געמראגען וואסער;
רויט ווי פלאם האסט אויסגעבליקט...

אלט און ענג דאס הויז געוועזען,
ס'האט פון דאך אריינגערינט.
ס'האט דער אלטער דיל געווינט זיך,
און פון שויב — געיאגט א ווינד.

אויף א זייט זיך איינגעבויען
דעם צופולטער בריקעל דארט...

וואַלסט כאַמש איין מאָל מיר געוואָרפען
אין געזיכט אַ שלעכטען וואָרט!
!

וואַלסט כאַמש איין מאָל פול מיט טרעהרען
אויסגעגאַסען אויף מיר היים
דיין לאַנג אַנגעקליב'נעם וועהטאג
פון דער ארמוט אזוי גרויס!

כ'וואַלט די פארווארפען פארטראַגען,
און פארשווייגען אין מיין וועה, —
איך אונזיניגער בעל-גאוח
מיט דעם מזל ניט אזוי —

וואָס כ'האַב איינגעשפּאַרט פארבאַרגען
ס'אַבגענאַרמע טרוים אין מיר.
און איך האָב נאָך מיטגעצויגען
אין דער אַרימקייט אויך דיר.

ס'איז די נאַכט אַראַבגעקומען
נאַכ'ן טאָג אין פיין אַוועק;
דו האַסט לייעב אזוי געשמייכלט,
און געטרייכט מיר אַהן אַ ברעג.

האַסט געזאַגט מיר: וואָס איז ארמוט?
זאַל דאָס האַרץ זיך שטאַרקען נאָר;
זאַל מיט גליק-דורשט אַנגעגרייט זיין
פאר אונז לאַנגע גומע יאָהר!

און אויף סניי דורך דיר אַ שטאַרקער
פלעג איך קוקען מוטחיג, פריי,
אין דער פינסטערער ערפאהרונג
וואָס איז שווער אזוי פארביי.

איצטער הענגען קלאַתרע הימלען
איבער אונז אין שטילער נאַכט, —
דאָס האַסמו, אירינאַ מיינע,
אַט די וואונדער אונז געבראַכט!

ו. י. ברזסאָו

וו. י. בריוסאָוו
(וואלערי יאקאָוולעוויטש בריוסאָוו)
געבוירען 1873

דער מויערער.

— מויערער דו אין דעם פארמוך דעם ווייסען!
וואָס בויסטו? פאר וועם איז דאָס הויז?
— עי, הער מיך אויף אין דער מיט איבעררייסען.
מיר בויען אַ טורמע דאָס אויס!

— מויערער דו, מיט'ן רידעל דעם שווערען
זאָג, ווער וועט דאָרט זיפצען פאר פיין?
— אמת, ניט דו, ניט די גליקליכע העררען.
וואָס מווג אייך גנבים צו זיין?

— מויערער, זאָג מיר, די לאנגע ביינאכמען
ווער וועט דאָרט פארברענגען אין וועה?
— מעגליך אַ זעהן מיינס פון הונגער וועט שמאכמען —
עס איז אונזער גורל אזוי.

— מויערער, וועט ער אין אומעט אין טיעפען
ווער ס'האָט עס געבויט כאַמש פארשמעהן?
— היט זיך דו אונטערן לייטער צו שמיפען...
ניט רעד מעהר, מיר ווייסען אליין!

ק.ד. באַלמאַנט

ק. ד. באלמאנט
(קאנסטאנטין דמיטריעוויטש באלמאנט)
געבוירען 1867

דער סוד פון דעם לעבען.

כ'האָב ביים ווינד ביי דעם פרייען געפרעגט זיך :
וואָס צו טהון, כ'זאָל זיין יונג ווי אַ קינד ?
און דער שפילענדער ווינד האָט געענטפערט :
זיי דו לופטיג ווי רויך, ווי אַ ווינד ! —

כ'האָב ביים שמורמישען ים זיך געכעמטען :
רוים דעם סוד פון דעם לעבען מיר איין.
האָט דער שמורמישער ים מיר געענטפערט :
זאָלסט ווי איך פול מיט קלאנגען אויך זיין ! —

כ'האָב געפרעגט ביי דער זון הויך אין הימעל :
צו פון טאָג קען איך העלער זיין ווען ?
ס'האָט די זון מיר דאן גאָר ניט געענטפערט ;
זוד מיין האַרץ האָט דערהערט ערגיץ : ברען !

ניט רעג מיך אויף.

ניט רעג מיך אויף, און מיין פארגאנגענהייט ניט וועק.
כ'האָב לייעב די נאכט, און כ'פיהל ביים מאַגס ערשיינען שרעק.

בין גליקליך ווען געווען; געליעבט און אויך נעגלויבט.
נור כ'ווייס ניט ווען און וואָס; ס'איז אלץ שוין לאַנג
פארטויבט.

מיט וועם האָב איך געלעבט? און כ'ווייס ניט צוליב וואָס?
זאָס האַרץ איז פּוסט און דער פארשטאנד שווייגט אַהן
פאַרדראָס.

עס גיסט דער רעגען ביין. דער ווינד אין שויב קלאפּט באַנג,
דער זאָרגלאַזער געלעכטער מויט איז שוין פון לאַנג.

מיין פריינד פארגעסענער וואָס קומסטו? מעהר ניט קום!
אַ שאַמען שמעחסט פאר מיר, און נאַרסט. נור וויסט ארום.

צו שפעט האַסטו מיין פריינד דיין טרייסט געבראכט,
און כ'וויל ניט צו דער ליכטיגקייט ארויסגעהן פון דער נאכט.

מיין האַרץ איז אַהן אַ טרוים, אַהן קלאַנג, אַהן שוין.
ניט וועק מיך מעהר, זיי שטיל, און שלאָף שוין איין.

א וויג-ליעד.

ס'איז דער ווינד שוין איינגעשמילט,
נאכט די וועלט האָט איינגעהילט,
און פון הימעל שמערן-שיין
ווינקט צו דיר: שלאָף איין, שלאָף איין!
שרעק זיך פאר'ן מזל ניט,
כ'היט דיר ווי אַ מאמע היט,
כ'זינג דיר ווי אַ מאמע צו:
אַליע לוליע, לוליע ליו.

וועמען נור דער אומעט דריקט,
ווערט באלד פון דער נאכט פארווינגט.
אַלין וואָס אטחמעט אויף דער ערד,
אין דער נאכט ענטשלאָפען ווערט!
ס'דרעמלען פויגעל, בלום אין רוח,
שלאָף דו אויך, רוח איין אויך דו.
כ'זינג אַ גאַנצע נאכט דיר צו:
אַליע לוליע, לוליע ליו.

די איילענדע מינומ.

כזויים ניט מן קיין קלוגשאפטען וואָס פאר אייך איז גומ,
כלייג אריין אין ליעד די איילענדע מינומ.
אין די ווערטער, דוכט זיך מיר, זעה איך וועלמען פיעל,
רעגען בויגען ביימענדע ווי אַ פאַרבקען שפיעל.
וואָס פארלאנגט איהר קלוגע לייט, שילט מיר ניט, ניט שילט
כ'בין נור אַ וואַלקענדעל, פול פייער אַנגעפילט,
כ'בין דאָך נור אַ וואַלקענדעל, שוויים איך זיך און שוויים.
כ'רוף צו זיך די טרוימער נור... אייך רופט ניט מיין שמים!

אין דער וועלט.

אין דער וועלט פול ליידען
ווארט און יאגט אונז נאך —
אויף איין רגע פריידען —
לאנגער אומעם-יאך.

פון דער פרייד דער ריינער
שווערער אומעם וועהמ.
כיוויים פון רוה נור איינער:
ס'איז די רוה פון מוים.

א הימיש בילד.

מחנות פויגעל, וועג א פאסיק.
און א פלייט צופאלען ליגט.
פון דעם נעבעלדיגען הימעל
כאנג א טאג א כמארנער בליקט.

א בערעזיען-דייה, און טרויריג
שמעהט פארלאזט אין וועג א סלופ;
ווי געדריקט פון שווערען אומעט
איינגעהויקערט שמעהט א שמוב.

מ'איז האלב ליכטיג, און האלב פינסטער —
און עס ווילט זיך ווייט וואו זיין.
מ'דריקט ניט ווילענדיג דאס הארץ מיך
אנ'אונענדליך אומעט-פיין.

דו צארמע פויגעל מיין!

א. צארמע פויגעל מיין, דו וועסט מיר ניט פארשמעהן,
ווי לאנג אין אויג ביי דיר העל שיינט דער מאי-פריהמארגען.
דיין שטימע צימערט קוים ווי זילבער-קלאנגען ריין,
א מוטערס שמייכל רוחט אויף דיין געזיכט פארבארגען,
א. צארמע פויגעל מיין, דו וועסט מיך ניט פארשמעהן!

אונז לויערט טרויער נאך אויף דר'ערד אין אלע ערטער;
מיך שרעקט דאס הארץ פאר דיר, איך טרויער און איך וויין!
באהאלטען ערגיץ-וואו פארנעהם איך דינע ווערטער,
און קוק אויף דיר און בעט ביי גאט זיך מיט געוויין:—
דער וועג וואו זי וועט געהן זאל זיין איהר א באשערטער!

און איך האב אויך אפאל פיעל זונען-טעג פארמאגט.
מיין טאג — פארלאשען לאנג, מיך וועט די נאכט פארוויגען.
און כיהאב געזונגען אויך, און פרעמדען פון פארזאגט,
ס'האט ווען א מוטער מיך פאררויגט אויך מיט א נגון...
א. פויגעל דיר איז פרעמד פון וואס מיין הארץ זיך קלאגט!

וואָרום?

הער צו מיך, גאָט. איך וויין און טרויער אַב מיין לעבען,
און כ'בעט צו דיר באַלד ווי נור אַבענד ווערט;
האַסט ניט קיין ערדישע נשמה מיר געגעבען —
מאָ וואָס האַסטו מיר צוגעשמידט צו דר'ערד?

פון חשך טויזענד יאָהריגען רעד איך אַצינדער,
איך רעד צו דיר, באַשעפער, הער זיך צו.
מיר וויינען אַבגענארמע ווי פארלאָזמע קינדער,
וואָס זוכען: פאַטער זאָג, וואו ביזו, וואו?

ווען כ'וואַלט איין רגע האַטש דיין קול געהערט פארשמענדליך,
וואַלט איך געפרעהט זיך מיט די פריהלינגס-מעג.
נור ס'איז דער לעבען, טויט, אזוי דאָך אונפארשמענדליך,
דאָס אלץ וועט מיך ניט אויסמיידען אין וועג.

דו, גרויסער גאָט, עס איז דיין וועלט פאר מיר פארשלאָסען,
ווי אַלץ — וואָס גרויס, איז זי פאר מיר אויך שטום.
ס'האַט עמיצער צו דיר מיך קיינמאָל צוגעלאָזען
מיין טויזענד יאָהריגען געשריי: וואָרום?

נ. סאקאלאוו

(ניקאלאי סאטוועיעוויטש סאקאלאוו)

געבוירען 1860.

בערוהיג מיך.

א, בערוהיג מיך, דעם אונרוהיגען!
א, באגליק דו מיך, דעם אונגליקליכען!
גיב דיין האַנד צו מיר, דעם אונווירדיגען!
ליעבער פריינד דו מיין, דו נשמה-מיין.

א, ווי ליעב איך דיך, כליעב דיך וואהנדיג,
נור פון דיר אליין דענק געדאַנקען איך,
צוליעב דיר אליין טו איך פרעהען זיך,
צוליעב דיר אליין שלאַגט דאָס האַרץ אין מיר.

דו דערוויס, מיין פריינד, פון מיין ליעבע זיך,
מיט אַ שמייכלעלע און אַ צאַרמען וואָרט
שטיל באַרוהיג מיך, דעם אונרוהיגען,
און באַגליק דו מיך, דעם אונגליקליכען!

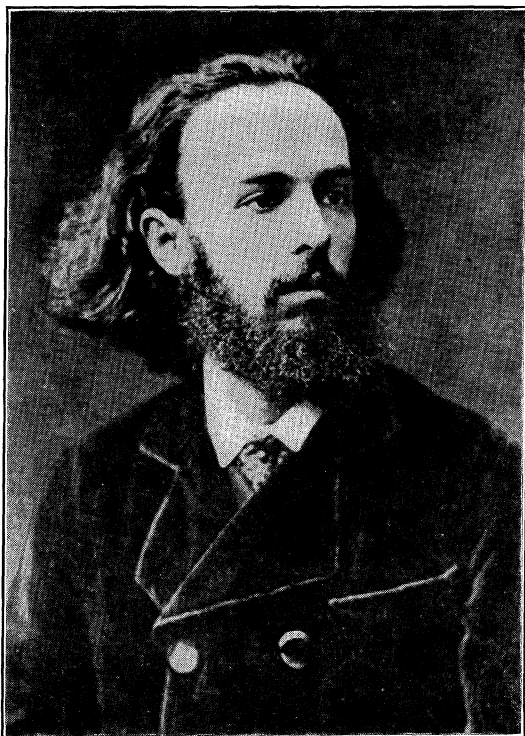
אויב באַשערט איז מיר אויסצוגעהן פאַר פיין,
נו, וועל שטאַרבען איך, ליעבע שילמענדיג,
און דערמאַנען אויך אין דער שעה פון טויט
וועל איך זיך אַן דיר, דו נשמה מיין!

INDIAN .'.D

ס. י. נאדסאן
(סעמיאן יאקאָויליעוויטש נאדסאן)
1862—1887

* *
*

ניט זאגט מיר, ער איז טויט
ער לעבט, ער לעבט וואו דאך!
איז דער אלטער צושטערט —
זיין פייער גליהט נאך דארטען ;

איז אַבגעפליקט די בלוט —
דאך בליהט זי, בליהט זי נאך!
צובראָכען איז די האַרץ —
נור ס'ציטרען די אַקארדען..

א חלום.

מיר האָט זיך גע'חלום'ט אַ הימעל,
פון איהם האָבען שמערען געבליקט ;
און בלייך-גרינע ווערבעס שמיל האָבען
אריבער דעם מייד זיך געוויגט.

אין גאנצען פארזונקען אין בלומען
דיין הויז, — און ביים פענסטער זיצטו,
אין ווייסען, דעם קאַפּ איינגעכויגען
אַ בלייכע, און קוקסט ערגיץ-וואו...

דו וויינסט... דיינע העל-קלאַהרע טרעהרען
שמיל קאַפען אַראָפּ אויף דיין ברוסט.
און ס'וויינען די שטאַלץ-יונגע רויזען,
די נאַכטיגאַל וויינט אין אַ קוסט !

און יעטווידע טרעהר וועלכע גיסט זיך
אַראָב אין דעם שמעקענדען דופט,
אַ גליה-וואַרים צינדט זיך אין גאַרמען,
אַ שמערען לעשמ אויס זיך אין לופט.

ד. מערעזשקאָווסקי

דפּימרי מערגעווייטש מערעזשקאָווסקי

געבוירען 1866.

איינזאמקייט און ליעבע.

עס דונקעלט. ערגיץ אין דער פרעמד
שמיל זיצען מיר זיך זאלבע צווייט
אין קאלמען דעמערונג, — פארקלעמט,
און ליידען שוויגענדיגערהייד.

פאר ביידען איז שוין קלאַתר פון לאַנג,
ווי ווערטער זיינען בלאַס און שוואַך;
וואָס טוט דאָס האַרץ דאָס קראַנקע באַנג,
ניט ניט ארויס די ווערטער שפראַך.

ס'איז קיינער שולדיג און גערעכט:
ווער ס'האַט קיין שטאַלץ ניט אונטערדריקט
וועט זיין פון איינזאַמקייט באַזיעגט,
ווער ס'ליעבט, — דער מוז פארבלייבען קנעכט.

אין שטרעבען נור צו דאָס וואָס ריין
מיעד שלעפּענדיג די לאַנגע טעג,
איז תמיד איינזאַם אונז דער וועג —
געלעבט — כ'וועל שטאַרבען אויך אליין.

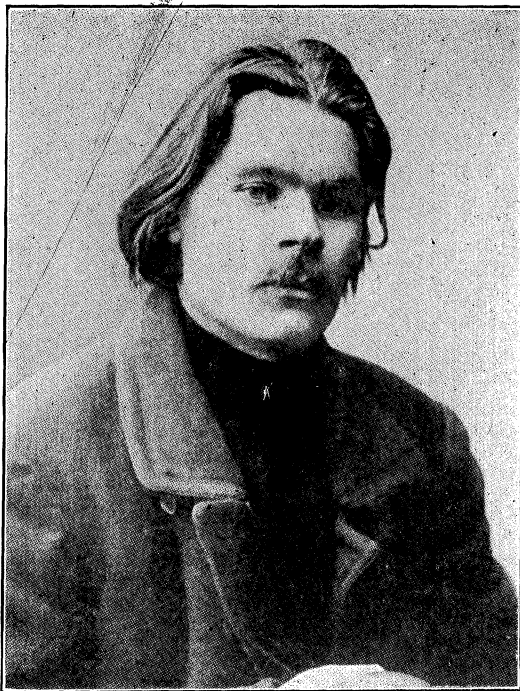
אַז אויף דער בלייכער שויב פארגעחט
די שמילע פארגאַכט-דונקלע שעה. —
ס'זעט לערנען ליעבען אַלץ דער טוים,
אַז וואָס קיין אומקעהר איז ניטאָ!

דער מויט.

אויב די הויזען שמיל פאנאנדערשימען זיך,
אויב אין רוים דער שמערך-שיין פארגעהמ,
און די וואלען אן דעם פעלז צושפלימען זיך,
ס'לעשמ אין וואלקען זיך דער מאַרגען-רוים.
ס'איז דער מויט, — נור אַהן אַ קאַמף אַ ליידענדען,
ס'איז דער מויט פאַרגעהענדיג אין פראַכט,
און אנ'אַברוה זאָגט ער צו אַ פריידענדען. —
אַ געשאַנק פון דער נאַטור געבראַכט.
און ביי איהר, ביי דער נאַטור דער געמליכער,
לערען מענש זיך ווי צו שמאַרבען שעהן,
מיט אַ יום-טוב שמילקייט אַ פראַפעמליכער
זאָלסטו ביישמעהן רוהיג דיין פאַרגעהן.

מאקמים נאדקי

מאַקסימ גאָרקי

(אַלעקסוי מאַקסימאָוויטש פעסקאָו)

געבוירען 1869.

די לעגענדע פון מארקאין.

אין וואלד-טייך געלעבט האט א פעע.
הארט אפט זיך געכאדען, געשוואומען ;
איינמאל האט פארזעהן זי — און פישערס —
אין נעץ האבען פלינק איהר פארנומען.

זיי האבען פאר איהר זיך דערשראקען...
נור איינער א מארקא א יונגער
האט הייס אומגעארמט דער פעע
געקושט איהר מיט ליעבענדען הונגער.

און זי — ווי א יונגענקע צווייגעל
האט ווייך אין זיין האנד זיך געבויגען,
און האט זיך פון עפעס געשמייכעלט
איהם קוקענדיג שמיל אין די אויגען...

דעם גאנצענעם מאָג — איהר געצערטעלט,
ביינאכט — האט ער באלד איהר פארלארען ;
האט מארקא גענומען שטארק בענקען,
איז אומעטיג, טרויריג געוואָרען...

און מעג, גאנצע נעכט געהט ער אומ'עם
ביים וואלד-טייך אין ביטער'ן קלאגען :
„צי זעהט איהר ניט, וואָלען, מיין פעע ? —
— ניין. ס'זוייס פון איהר קיינער צו זאָגען...“

נור ער האָט אויף זיי זיך צושריען :
„איהר מוזט איהר דאָ ערגיין באַהאַלמען!“
און ס'האַט זיך דער נאַרישער בחור
געוואָרפען אין וואַסער דעם קאַלמען.

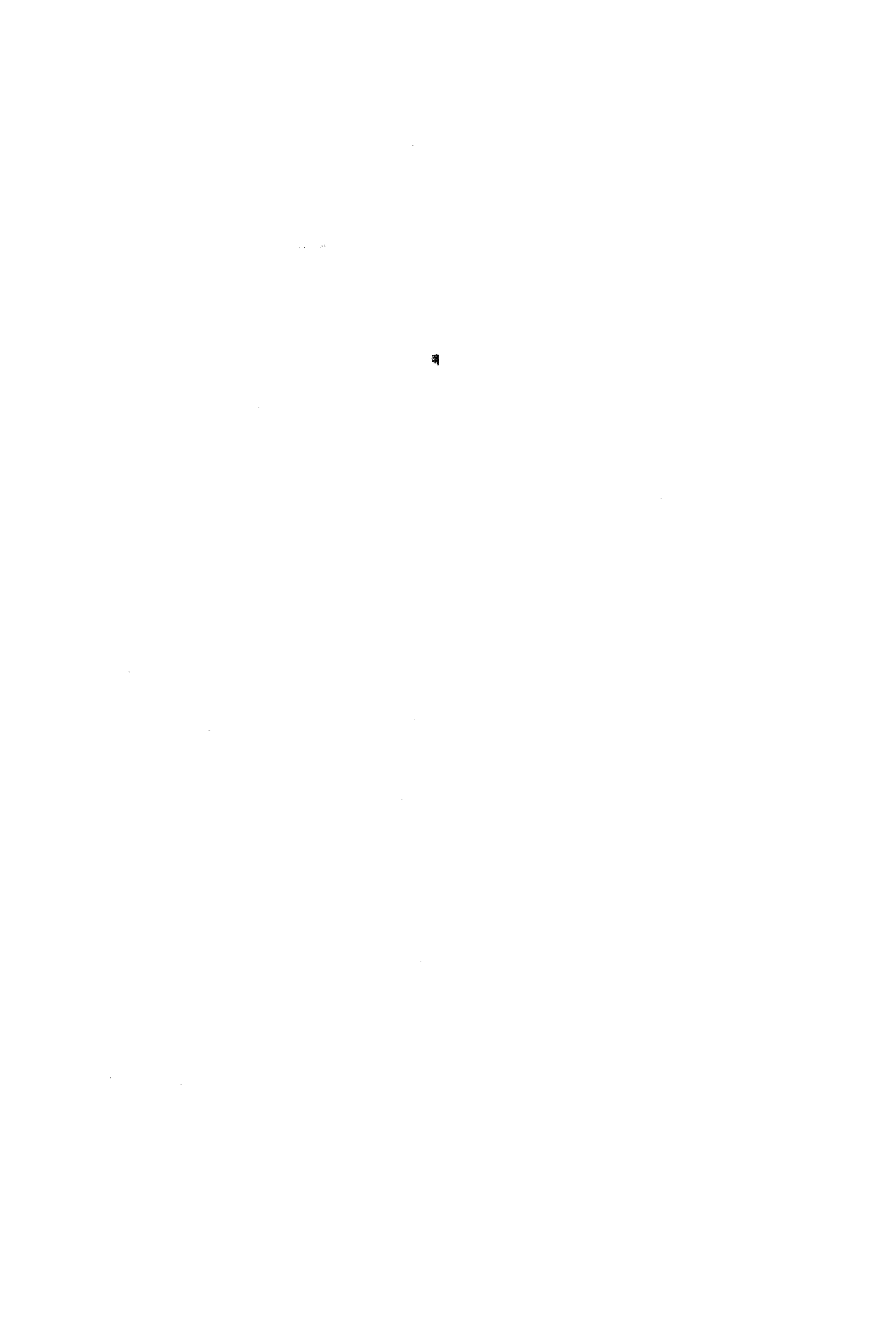
און ס'באַדט זיך אין וואַלד-טייך די פעלע.
ווי פריהער פאר סאַרקאָ דעם יונגען ;
און ער איז ניטאָ... נור עס ווערט כאַטש
אַ ליעד גאָך זיין לעבען געזונגען...

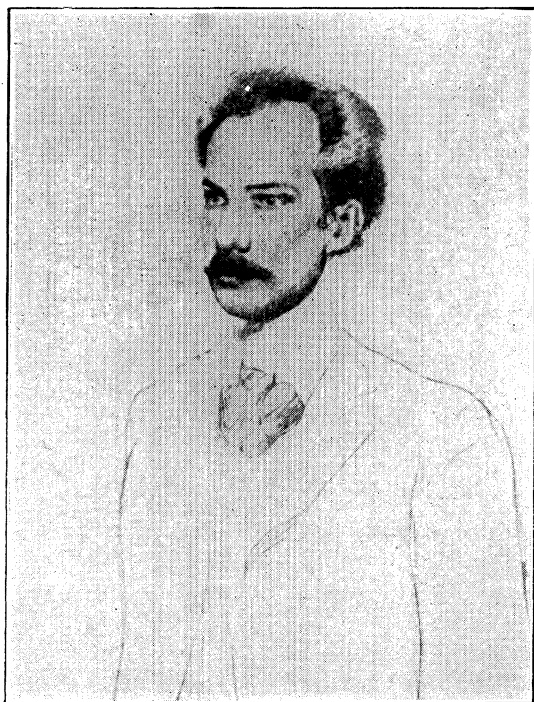

און איהר אייער וועלט וועט אַבלעבען.
ווי בלינד-קליינע ווערים אין היילען ;
מען וועט ניט קיין ליעד פון אייך זינגען.
און ניט קיין לעגענדען דערצעהלען.

אַנדרעי בעלי

אנדרעי בערלי
(ב. נ. בוטשאיעוו)
געבוירען 1880

ז א ר ג.

געארבייט ביו שפעט פון פריה-מארגען,
אלץ קאהרען און ווייץ אכגעפיהרט.
עס גליהט אין מיין הארצען א זארגען,
אט ברענט מיר מיין לייב, און אט פריהרט.

כ'ווארט ווידער מיט אונרוה אונשולדיג :
ס'קומט יעזום, עס דויערט ניט לאנג ;
און ס'ברענט אין מיין הארץ אונגעדולדיג
דער דאזיגער אלטער געדאנק.

ניט לאנג בין געוואהר איך געווארען.
ס'קומט יעזום צו אונז אויף דאס ניי.
א פוהר איז צו אונז צוגעפאהרען
נאך גערשמען מיט א סקריפעריי...

איך בין פון דעם שייער געגאנגען
אין שטוב מיט גלייכגילטיגע טריט.
געקייט א פאר גאלדענע זאנגען,
געזונגען א פרום-שמילע ליעד.

עס האט דורך א פייכטליכען טהאל,
ווען גאט בעמען האב איך גענומען,
אין אבענד גערופען א קול :
„אין א פראסט-נאכט וועל איך צו אייך קומען“...

די לבנה געלייכט האָט פון ווייט,
די הייזליך — מיט רויטליכע שטרעחלען;
דער דרעשער פון שייער הויך שרייט,
די קלעפּ אין דער לופמען צופאלען.

„סיאיז עמיץ פארביי מיט דעם וועג“
איז אַ פּועל געקומען אַנזאָגען ;
און — מיט אַ לאַממערנע אַוועק,
די אויגען פול סודות צוטראַגען...

מיר זענען ארויס אין דער קעלט
די לבנה פארשעהמט איז געשוואומען ;
ס'ווארפט ביז זיך אַ הונד אויפ'ן פעלד,
באגלייט פון זיין קייטס שווערען ברומען.

לאַממערנס — געבלייכט אין די הענד...
די נאַכט איז אַ שטומע, אַהן מענער...
אַ בלוטיגער פאַס האָט געברענט,
באַגריסט די ערוואַכענדע העהנער...

יודי סוויאמאנאר

(פסעוודאנים)

צוויי ליעדער.

איך געה גלייך מיט'ן פעלד אין א ווייט-פרעמדען לאנד ;
ליכטיג ברענען די שמערן אין הימלישען ראנד...
צאט אין דופטיגע סעדער, אין ברייט-מיפען טייך
צינדען פייערליך אן זיך באזונדער, ניט גלייך.

עמיץ שווימט ערגיץ-וואו
אויף דער טייך'ס שמילער פלאך,
הויך א ליעד זינגט ער צו
אויף א ווילד-פרעמדער שפראך.

און עס בענקט מיר דאס הארץ אין דער ווייט פרעמדער לאנד...
איך געה גלייך מיט'ן פעלד, מיר איז אלץ אונבעקאנט,
נור ווען כ'קוק זיך ארום, זעה איך ווי אין דער היים
דא די זעלביגע שמערן אין הימלישען רוים.
די לבנה וואָס איז מיר פון קינד-ווייז באַקאַנט,
שינט דאָ אויך אין דעם ווייט-פרעמדען לאַנד...

און וואָס מעהר כ'הער זיך צו אין דעם פרעמדען מאַמיוו
אויף דעם בערגעל וואָס שפּיגעלט אין מייכעל זיך מיף,
האַב איך קלאַנגען באַקאַנטע אלץ מעהרער געהערט
פון די קלינגענדע ליעדער פון היימישער ערד ;
אויך אין זיי קלינגט א וועהמאַג, אַ ליידענשאַפט גליהט,
און עס זינגט נור פון ליעבע די טרויריגע ליעד...

כיהער מיט אונרוה זיך איין
אויף דעם טייך'ס שמילער פלאך,
יענעם קלאנג פול מיט פיין
אויף דער ווילד-פרעמדער שפראך.

פון געדאנקען געפלאגט אין דער נאכט געה איך אום :
„זעלבע שטערן אין רוים, — זעלבע מענשען ארום...
זייער פייער פון ווייטען אי מאניעט, אי ווינקט...
און אויך זיי האבען ליעב, און אויך זייער הארץ זינגט...
אט צו די פרעמדע מענשען פאלט איין מיין געדאנק
ס'זאל באגריסען זיי איצט מיין געזאנג.“

איך געה גלייך מיט'ן פעלד נעבען טייך'ס שמילער פלאך
און א ליעד זינג איך הויך אויף מיין אייגענער שפראך,
וואס מיט טרויריגקייט וועהט, און מיט ליידענשאפט קלינגט,
און געטריי צו מיין היים, נור פון ליעבע זי זינגט.
און איך זינג... ס'ווערט אנטשוויגען דעם איינזאמענ'ס ליעד
אויפ'ן טייך און עס קלאפט מעהר זיין רודער שוין ניט...

איצטער הערט ער מיט פיין
אויף דער טייך'ס שמילער פלאך,
מינע קלאנגען זיך איין
אויף א ווילד-פרעמדער שפראך.

אין דעם נאַכמיגען שווייגען.

מען האָט אַרויסגערופען צוויי,
וואוהיין, נאָך וואָס זיי צוגענומען? —
געזעגענט זיך אין טרויער שטומען,
אַלץ שווייגט. ס'האַט נאַכט פארשלונגען זיי;

מיר האָבען דורכ'ן שויב אומזיסט
אין חשך טיף זיך איינגעגעסען,
און זיך ביז פריה אזוי געזעסען
פאר'תומ'ט אין אַ ווינקעל וויסט.

עס פרעהט אונז ניט, וואָס ס'האַט געמאַגט,
קיין וואָרט — ארויס פון אונזער גומען.
געוואָרט וואָס שרעקליכעס דארף קומען,
אַנענטפער האָט אין אונז גענאַגט...

א. נ. מייקאוו

(אפאלאן ניקאלאיעוויטש מאיקאוו)

1821—1897

* *
*

ס'כוואליעט זיך דאָס פעלד מיט בלומען...
בונטען ליכט פון הימעל שטראמען...
ליעדער פון די פריהלינג-לערכען
פילען אָן די בלויע תהומ'ען.

מיטרינקט מיין בליק זיך אין דעם מאַג-שיין...
דורך דעם ליכט זעהט מען קיין זינגער...
אזוי טרויסט די יונגע האַפנונג
מיט איהר גרום מיין הארץ — מאַכט גרינגער.

כ'זויס דאָך ניט פון וואַנען זענען
זי'רע קלאנגען אָנגעפלויען...
נור זיי הערענדיג, צום הימעל
ווענד זיך שמייכלענדיג די אויגען...

א ניי-גריכיש ליעד.

איך וואלט דיר א קוש געגעבען,
כישרעק זיך, — זעהן וועט די לבנה
און די שטערענדלעך די קלאהרע ;
וועט א שטערן אראבקייקלען
זיך צום ים און וועט דערצעהלען,
וועט דער ים די רודערס זאגען,
און די רודערס — יאן דעם פישער,
און ס'האט יאן א ליעבסטע — מארא,
וועט זיך מארא דאס דערוויסען,
וויים דאס שוין דאס גאנצע דערפעל,
ווי כ'האב אין א לבנה-נאכט דיר
אין דעם סאך אריינגעלאזען,
ווי איך האב געקושט, געגלעט דיר,
ווי דער זילבער עפעל-בוים האט
אונז מיט בלומען אבגעשאטען...

אלעקסאנדער בלאק

געב. 1840

דער זומער-טאג

דער זומער-טאג אהן רויש פארגאנגען
ביים ניט געוואשטען פענסטער, גרוי ;
ס'האט ווי א פויגעלע געפאנגען,
געזונגען הינטער וואנד די פרוי.

כ'האב קאלט און לאנגזאם אויפגענומען
זכרונות פון די אלטע טעג ;
ס'איז גאליג קלאהר ארויפגעשוואומען :
דאס לעבען האט פאררוישט, אוועק.

נאך וועלען קומען רייד, געדאנקען,
נור לאנגווייליג וועט זיין, און באנג ;
נאך וואס פארהענגען די פארהאנגען ?
אין הארץ דער טאג דערברענט האט לאנג.

שטארבען.

די מוטער, יונגענד, — אלץ אויף דר'ערד וועט שטארבען,
פארראמען וועט די פרוי, — ס'פארלאזט דער פריינד ;
דו לערען זיך פארנעהמען אנד'רע פארבען,
שמיל קוקענדיג אין קאלטער ווייט, וואָס שיינט.

לאָז מיט דיין שיפעל זיך אין פּאַליום ווייטען,
און שמיל פארגעס זיך אין די אייזיג ווענד :
מען האָט געליעבט, געפאלען אין די שטרייטען,
פארגעס די ליידענשאפט פון די אַמאָל'גע לענד...

צום ציטער פון די לאַנגזאַמיגע קעלטען
געוועהן דיין איינגעמידטע זעלע איין ;
עס זאל אויף איהר דער ד-א-ז-י-ן גיט געוועלמען,
ווען פון א-ט-ד-א-ר-ט-ע-ן ריוועלט זיך אַ שיינ.

א. ק. טאַלסטאַני

(גראַף אַלעקסעײ קאָנסטאַנטינאָװיטש טאַלסטאַני)

1817—1875

ניט גלויב ...

ניט גלויב, מיין פריינד, ווען אין דער שעה פון ליידען
זאג איך דיר, אז איך בין דיר מעהר ניט טריי ;
אין אַכפּלוס-צייט, ניט גלויב אין ים'ס צושיידען,
מיט לייעבע קומט ער באלד צום ברעג אויף סיני.

אַט בין איך ווידער פון דיין רייך באַפּאַלען,
און כ'גיב מיין פרייהייט דיר אויף ס'ניי אַוועק ;
אַט שווימען שוין פון ווייט צוריק די וואַלען
מיט אַ גערויש צו זייער ליבען ברעג.

א ס י ע ן ...

אָסיען... עס צושיט זיך שוין אונזער גאַנצער סאָד,
און די געלע בלעטער דער ווינט יאָגט אין אַ ראָד ;

בלויז פון ווייטען רויטלען זיך—דאַרמען אין דעם מאָל—
ענגלען רויטע בונטיגע קאלינעס אָהן אַ צאָהל.

און עס כאַפט מיין האַרץ ארום טרויריקייט און פרייד,—
כ'ווארים, דריק די הענד דינע שוויגענדיגערהייד.

טרעהרען גיס איך קוקענדיג אין דיין פנים טריב,
ס'איז מיר שווער ארויסזאָגען ווי איך האָב דיר ליעב !